

Utvalg: **Oppvekst- og kulturutvalget**
Møtested: Rådhusalen, Tana Rådhus
Dato: 31.01.2013
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

OKU vil besøke barnehager ved Tana bru.

Tana, 22.01.2013

Solbjørg Ravna
Leder

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 1/2013	Godkjenning av innkalling		
PS 2/2013	Godkjenning av saksliste		
PS 3/2013	Godkjenning av protokoll av 06.12.12		
PS 4/2013	Tilskudd - arrangementet samefolketsdag 2013 - Sirma bygdelag		2013/97
PS 5/2013	Tiltaksmidler - Den kulturelle spaserstokken		2013/51
PS 6/2013	Den kulturelle spaserstokken 2012 - Tilskudd		2012/2223
PS 7/2013	Søknad om støtte til Varangerløypa		2012/2946
PS 8/2013	Søknad om økonomisk støtte til for funksjonshemmede		2012/2923
PS 9/2013	Tilskuddsatser for private barnehager i Tana 2013		2013/245
PS 10/2013	Kostnader ved gratis barnehageplass i Tana		2013/247
PS 11/2013	Kjøredisper til skoler og barnehager		2013/246
PS 12/2013	Referatsaker/Orienteringer		
RS 1/2013	Rapport ungdomsrådet høsten 2012		2013/53
RS 2/2013	Miniseminar		2013/49
RS 3/2013	Klage på adressetildeling: Løvlia 5		2012/2901
RS 4/2013	Klage veinavn - Påklager etter vedtak i oppvekst- og kulturutvalget 07.02.12		2012/2901
RS 5/2013	OKU-rapport 2012		2010/1905
RS 6/2013	Tilskudd - arrangement Samefolketsdag 2013		2012/2926
RS 7/2013	Navnsetting av gater og veier: Informasjonsbrosjyre fra Språkrådet 2012		2012/847
RS 8/2013	Orienteringer til OKU 31.01.13		2013/252
PS 13/2013	Tiltaksplan tospråklighetssarbeid 2013		2011/2514

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	4/2013	31.01.2013

Tilskudd - arrangementet samefolketsdag 2013 - Sirma bygdelag

Ref. søknad mottatt 9/1-2013

Rådmannens forslag til vedtak

Søknaden innvilges. Sirma bygdelag får kr 2.000,- til arrangementet.
Budsjettpost 147000.6100.385 belastes.

Saksopplysninger

Sirma bygdelag søker i brev mottatt 9/1-13 om tilskudd til å arrangere Samefolkets dag. Sirpma Gilisearvi har det årlige arrangement i samarbeid med Utsjok Samesearvi, annethvert år i Utsjok og Sirma. Årets arrangement blir i Utsjok. Dagen feires med sámemállásat, underholdning, tale og annen bevertning.

Vurdering

Kommunen har den praksis at det gis tilskudd til arrangement av samefolkets dag og nasjonaldagen. Arrangementet er i Utsjok i år, derfor gis det mindre tilskudd.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	5/2013	31.01.2013
Eldrerådet		30.01.2013

Tiltaksmidler - Den kulturelle spaserstokken

Rådmannens forslag til vedtak

OKU gjør følgende fordeling av tilskudd for våren 2013:

Søker	Søknad	Tilsagn
UNTAK Kor	Ikke oppgitt	
Deanu Girjerådju/ Tana Bibliotek	Forfatterkvelder	10 000
Musikk og maskin	Vårkonsert	7 000
Werner Larsen	En gigg	
Nina K Linge	Sommerfuglfisk - konsert	
Tana pensjonistforening	"Musikk og humor" institusjonskonsert	12 000
Dag Broch og Andreas Gundersen	"Sangstund hjemme hos"	10 000
Musikk og maskin	Allsangkvelder	
Folkeakademiet Deatnu - Tana	Institusjonskonsert Kulturarrangement i bygdene Allsangkveld	16 000
Sum		55 000

Saksopplysninger

Kulturdepartementet har tildelt et tilskudd på kr 75 000 til Tana kommune for gjennomføring av kulturtiltak for eldre. Midlene må brukes innen utgangen av 2013.

Målet for Den kulturelle spaserstokken er å legge til rette for økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, slik at det kan utvikles gode kunst- og kulturprosjekter for eldre lokalt innenfor mangfold av sjangrer og uttrykk. Midlene skal benyttes til profesjonell kunst- og kulturformidling av høy kvalitet, etter modell fra Den kulturelle skolesekken.

Gjennom tildelingene skal eldre få et kulturtilbud som holder høy kulturfaglig kvalitet. Midlene skal brukes til kulturtiltak som kommer de eldre direkte til gode. Tilskuddet skal derfor ikke brukes til investeringer/utstyr, administrasjon, planlegging eller kompetanseutvikling. Det er viktig at arbeidet er godt forankret i kommunens planer for og organisering av innsatsen overfor eldre i kommunen.

Midlene skal benyttes til utvikling av nye og/eller utvidelse av eksisterende tilbud overfor eldre. Kulturaktiviteter er et viktig virkemiddel i det helseforebyggende og trivselsskapende arbeidet. Målet er at alle eldre i kommunen skal ha mulighet til å delta i sosiale aktiviteter og fritidstilbud.

OKU har i møtet av 22.mai 2012 ønsket at kriteriene blir utviklet slik at omfanget av kulturuttrykksformer utvides til å gjelde andre områder enn bare musikk. Tiltak mot hjemmeboende eldre skal prioriteres, slik at de også får aktiv del i kulturlivet. Med andre ord at den kulturelle spaserstokken flytter kulturen dit de eldre er "Spaserstokken kommer nær deg". Det skal også tas hensyn til innbyggernes språklige og kulturelle bakgrunn.

Departementet forutsetter at det er foretatt en helhetsvurdering av søknadene, der det **særlig** er lagt vekt på:

- Profesjonalitet i kunstnerisk/kulturfaglig utøvelse og formidling
- Utvikling ved samarbeid mellom kommuner og/eller aktører og fagmiljøer innenfor kommunen, og hensiktsmessig organisering
- Forankring ved lokal medfinansiering, i kommunale planer og/eller organisasjoner.

Søkere

Innen fristens utløp, 15.januar, har vi fått inn følgende søknader:

Søker	Sjanger	Søknad
UNTAK Kor	Konsserter/allsang	Ikke oppgitt
Deanu Girjerådju/ Tana Bibliotek	Forfatterkvelder Data og mobil kurs	Kr 50 000
Musikk og maskin	Vårkonsert	Kr 8 500
Werner Larsen	Konsert	Kr 2 500
Nina K Linge	Konsert (19.februar)	Kr 9 000
Tana pensjonistforening	1 møte med lokalhistorisk tema 8 pensjonisttreff 2 medlemsmøter 2012 "Humor og musikk" konsert 3 institusjonskonserter	Kr 1 500 Kr 8 000 Kr 2 000 Kr 5 000 <u>Kr 7 500</u> Kr 24 500
Dag Broch og Andreas Gundersen	10 "hjemme hos" konserter	Kr 20 000
Musikk og maskin	5 Allsangkvelder på menighetshuset	Kr 12 475
Folkeakademiet	Datakurs for eldre	Kr 40 000

Deatnu - Tana	Institusjonskonserter Allsang med Jenny Jenssen i mars 2013	
Samlet søknadssum		Kr 166 975

UNTAK Kor

Sjanger: Allsang

Om tiltaket:

Søknaden er mangelfull.

Deanu Girjerádju/Tana bibliotek

Sjanger: Forfatterkvelder

Kurs ved bruken av data og mobiltelefon eldre

Om tiltaket:

Girjerádju/Biblioteket vil arrangere lese- og forfatterkvelder, med hovedfokus på lokale forfattere. Tanken er at biblioteket skal legge til rette en arena hvor lokale forfattere kan gjøre seg kjent og presentere sitt produkt. I tillegg ønsker de å engasjere forfattere fra Finnmark.

Girjerádju/Biblioteket ønsker at eldre skal lære seg å bruke ny teknologi slik at tilgjengelighet øker for målgruppen, for eksempel bruken av lesebrett, apper, webber etc. Denne del av søknaden faller utenfor kriteriene som departementet har fastsatt.

Musikk og maskin

Sjanger: Musikk og allsang

Om tiltaket:

Gisle Pettersen har søkt om å arrangere en vårkonsert med Astrid Kjølås, Mia Ballovara, Stamen Stanchev og Gisle Pettersen.

Werner Larsen

Sjanger: Country/vise/rock

Om tiltaket:

Werner Larsen har hatt konserter i forbindelse med den kulturelle spaserstokken i Finnmark, Troms og Nordland.

Han har utgitt to cd'er "Minna og spor" og "Aleina på ei naken jord" med egne låter. Han kommer opprinnelig fra Troms og bor nå i Bugøynes.

For mer informasjon om artisten:

<http://www.wernerlarsen.com>

Nina K Linge

Sjanger: Blues, jazz

Om tiltaket:

Sommerfuglfisk skal på en 2 ukers turne i Finnmark i uke 7 og 8. De oppgir datoen for Tana 19.februar.

Sommerfuglfisk fremfører Nina's sjangersprengende sanger med bølgevis av groove, improvisatorisk frihet, og energisk spilleglede. Musikerne har bl a bakgrunn fra Jazzlinjen ved NTNU, og musikken er influert av afrikanske- og latin-amerikanske rytmer, blues, jazz, folkemusikk, indisk, bluegrass mm. Tekstene er inspirert av den persiske dikteren Rumi sitt

tidløse budskap om fred og kjærlighet. Sommerfuglfisk har holdt konserter på en rekke arenaer og festivaler de siste årene, samt skolekonserter bla. gjennom DKS. De lanserer sin debutplate ved Bergland Productions nyåret 2013.

For mer informasjon:

www.sommerfuglfisk.no.

Tana pensjonistforening

Sjanger: humor og musikk

Om tiltaket:

Tana Pensjonistforening har søkt om støtte til 1 konsert «Humor og musikk» og 3 institusjonskonserter.

Når det gjelder møtevirksomhet så faller dette utenfor kriteriene som departementet har satt.

Andreas Gundersen og Dag Broch

Sjanger: Sangstund hjemme hos..

Om tiltaket:

Andreas Gundersen og Dag Broch kommer hjem til folk og holder en halvtimes konsert for husets folk og gjestene.

Duoen prøvde ut konseptet før jul da de var på hjemmebesøk hos Klara Seim og sang julesanger. Dette ga gode erfaringer for duoene. De ønsker å gjøre 10 konserter. De utlyser turnéen i eldrefora slik at eldre kan bestille hjemmebesøk. Blir det flere enn 10 foretar de en loddtrekning.

Folkeakademiet Deatnu - Tana

Sjanger: Ulike

Om tiltaket:

Folkeakademiet Deatnu-Tana hadde 15 aktiviteter i 2012. Av disse var 10 konserter på institusjonene og i bygdene med midler fra bl a den kulturelle spaserstokken. Vi gjennomførte bl a en godt besøkt kammermusikkfestival med fire konserter i samarbeid med Scene Finnmark og lokale musikere. Kammermusikkfestivalen er noe vi ønsker å gjennomføre også i 2013.

Folkeakademiet har satt som mål at minst 20 % av det samlede kulturtilbudet i hvert distrikt skal være rettet mot eldre og beboere på institusjon. Folkeakademiet Hålogaland arrangerer kulturturneer, der vi er lokale arrangører. Programmet for våren 2013 er ikke helt spikret. Vi vet at vi får Jenny Jenssen med en allsangkonsert i mars.

Folkeakademiet Deatnu-Tana ønsker å gi et godt kulturelt tilbud til de eldre, der de bor. Det vil de tilby gjennom å arrangere bl a datakurs for eldre, institusjonskonserter og kulturarrangementer på dag- og kveldstid i bygdene.

Vurdering

Rådmannen vurderer søknadene fra de lokale arrangører om de er i samsvar med retningslinjene gitt av departementet til tilskuddet ordningen ”den kulturelle spaserstokken”.

Tilskuddet fra departementet er kr 75 000 og søknadsmengden er på kr 166 975.

I 2012 ble det gjennomført to søknadsrunder som vi tror har en positiv effekt på aktiviteten. Det foretas en fordeling med kr 55 000 som er gjeldende for vår/sommer 2013 og resterende midler utlyses på høsten med søknadsfrist 1. september.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	6/2013	31.01.2013

Den kulturelle spaserstokken 2012 - Tilskudd

Det vises til søknad dat. 23.11.2012.

Rådmannens forslag til vedtak

Søknaden innvilges med kr 4.000,- og belastes budsjettkonto 147000.6100.385.637. Tilskuddet utbetales til Untak's bankkonto.

Det skal leveres rapport med regnskap for bruk av midlene. Rapporten med regnskapet legges som vedlegg til rapporteringen som sendes kulturdepartementet.

Saksopplysninger

Untak skriver i sin søknad at tilskuddet skal brukes til arrangement av konserter på Tana helsesenter og omsorgsboligene den 3. desember 2012, og konserten som avholdes 1. søndag i advent på menighetshuset ved Tana bru.

Videre opplyser de at de i årenes løp har hatt mange konserter på forskjellige institusjoner i Tana kommune.

Vurdering

Tilskuddet skal gå på 2012. Det ble en rest igjen på kr 4.000,- da en arrangør ikke kunne gjennomføre opplegget sitt.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	7/2013	31.01.2013

Søknad om støtte til Varangerløypa

Rådmannens forslag til vedtak

Oppvekst- og kulturutvalget bevilger kr 7000 til drift av Tana Varangerløypa. Tilsagnet belastes posten for de kommunale kulturfondsmidler.

Saksopplysninger

Tana Varanger skilag søker om kr 7 000 for drift av Tana Varangerløypa. Tilsvarende beløp søkes også fra kommunene Nesseby og Vadsø.

I følge skilaget har Tana Varangerløypa årlig rundt 5000 registreringer. Dette er et populært turområde for mange og løypa brukes mye.

For at løypa skal holdes i drift så krever det stor dugnadsinnsats i tillegg den offentlige støtten for at tilbudet skal være tilgjengelig for befolkningen i regionen.

Vurdering

Dette er et viktig folkehelseiltak i regionen. Rådmannen er positiv til tiltaket og anbefaler midler bevilget av kulturfondet.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	8/2013	31.01.2013

Søknad om økonomisk støtte til for funksjonshemmede

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune avslår søknad om økonomisk støtte til Lions Club Porsanger.
Det er ikke avsatt midler til formålet i budsjett 2013.

Saksopplysninger

Lions Club Porsanger søker om økonomisk støtte til helsesportsuka i Porsanger. Arrangementet er på Skoganvarre Turist- og Campingsenter, og gjennomføres i tiden 15. mars til 22. mars. Helsesportsuka i Porsanger i 2013 arrangeres for 37. året på rad.

Invitasjonen til arrangementet er sendt til samtlige kommuner i Finnmark. Det er deltakelse fra samtlige kommer i Finnmark.

Vurdering

Tiltaket med helsesportsuke er et positivt og viktig tiltak for personer med spesielle behov. Tana kommune har ikke avsatt midler til formålet. Søknaden avslås.

Kommunene i Finnmark.

TILTAK FOR FUNKSJONSHEMMEDE – ØKONOMISK BISTAND TIL HELSESPORTSUKA 2013 I PORSANGER.

Først vil vi rette en stor takk til de kommunene som i år 2012 ga oss økonomisk støtte. Vi retter en spesiell takk til Porsanger kommune som hvert år støtter Helsesportsuka med både økonomisk støtte, og ved at man lar ansatte i Lions få permisjon til å delta i arrangementet av uka. Som man vil se av vedlagte rapport har kommunene samlet bidratt med kr. 25.000.- hvorav kr. 10.000.- kommer fra Porsanger. Vi setter stor pris på støtten, men det er altså kun 4 kommuner utover Porsanger som støtter tiltaket, selv om vi som arrangør gir tilbudet om deltagelse til funksjonshemmede fra alle fylkets kommuner. Vi håper derfor enda flere vil velge å støtte tiltaket i 2013!

Helsesportsuka i Porsanger vil i 2013 bli arrangert for **37. året på rad**. Arrangementet finner sted på Skoganvarre Villmark, og gjennomføres i tiden 15. mars til 22. mars.

Invitasjon er sendt til samtlige kommuner i Finnmark v/helse- og sosial, pleie- og omsorg, kultur- og oppvekst og servicekontor. Vi har bedt disse etatene/kontorer om å spre invitasjonene til personer og institusjoner i egen kommune. I tillegg annonserer vi i aviser i Finnmark og media for øvrig.

I 2012 var det ca. 40 deltakere fra de fleste kommuner i Finnmark.

De fleste deltakere har funksjonshemninger som gjør at de er avhengig av å ha med seg ledsager. Noen må også ha to eller flere ledsagere på grunn av større funksjonshemninger. Deltakerne selv betaler en egenandel på kr. 1.800,-. Egenandelen går til delvis dekning for opphold og kost for en hel uke. Ledsagerne må betale kr. 700.- pr. stk.

I vedlagte Rapport fra Helsesportsuka 2012 finnes regnskap for uka. Dette viser at vår økonomiske andel ble ca. kr. 80.000.-. I tillegg til dette kommer det frivillige arbeidet som alle Lionsmedlemmer gjør. Dette gjelder forarbeide, arbeide i selve uka og etterarbeide. Alle medlemmene og mange av deres familier er med som hjelpere i hele uka. For å få det til må disse personene bruke av sin ferie, ta avspasering eller fri fra jobb.

I rapporten finnes også budsjettet for Helsesportsuka 2013. Budsjettet er på kr. 435.000.- og vår andel er beregnet til kr. 40.000.-. En svikt i inntektene vil bety at vår andel vil bli tilsvarende større.

Pengene til vår andel henter vi inn ved forskjellige tiltak i lokalmiljøet. Det er imidlertid begrenset hvor mye vi kan skaffe ved slike aksjoner.

Med dette brev ber vi om økonomisk tilskudd fra den enkelte kommune til gjennomføring av Helsesportsuka 2013. Til de kommuner som støttet oss i 2012 følger vedlagt et takkediplot.

Dersom det er noen kommuner som behandler søknaden nå, og som vil svare at de ikke har penger igjen på årets budsjett, så håper vi de kommunene tar denne søknaden opp til behandling når neste års budsjett er vedtatt. Det overlates til den enkelte kommune selv å bestemme tilskuddets størrelse.

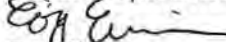
Eventuelt beløp kan sendes Lions Club Porsanger, Boks 101, 9711 Lakselv, bankkonto nr. 7594.63.09958.

Lions Club Porsanger takker på forhånd for eventuell økonomisk støtte, og vi ønsker alle en fortsatt riktig god dag- hver dag.

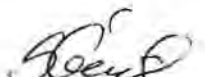
9700 Lakselv, desember 2012.

Med ☺ hilsen

LIONS CLUB PORSANGER

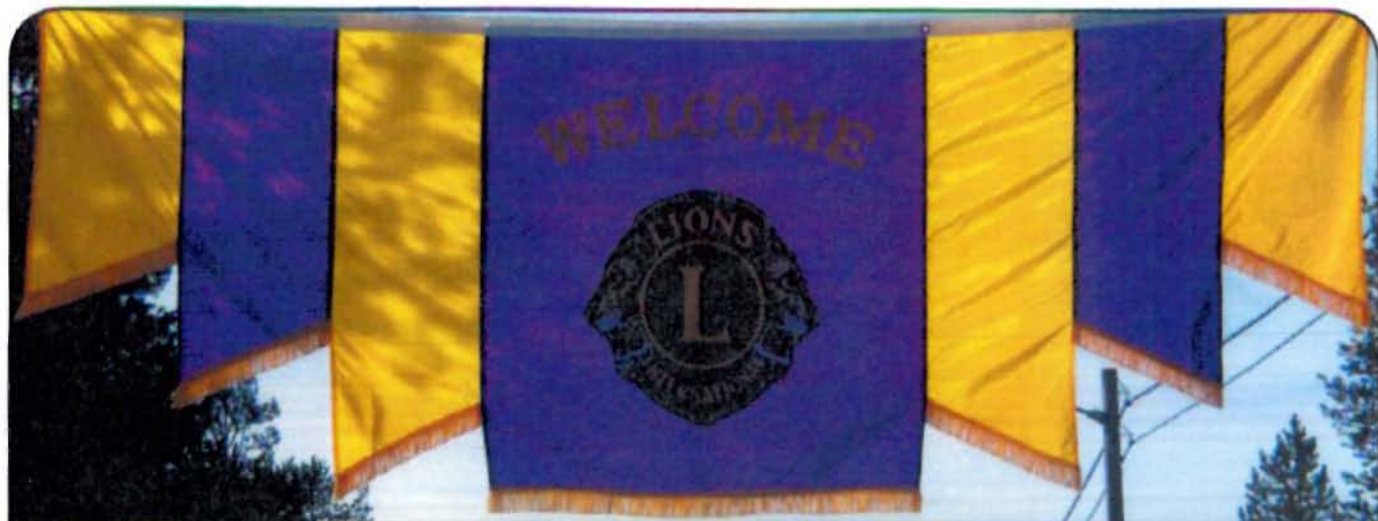

Evy Einarsen

Ukesjef

Steinar Tveit
økonomikomite

Finn Malmo
økonomikomite

Vedlegg: - Rapport fra Helsesportsuka 2011 i Porsanger.
 - Takkediplot til aktuelle kommuner.

RAPPORT FRA DEN 36. HELSESPORTSUKA I PORSANGER 2012

Besøk av
Lions International
president
Wing-Kun Tam

Arrangør: Lions Club Porsanger

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Den 36. Helsesportsuka ble arrangert i tidsrommet 23.mars til 30.mars 2012. Det er Lions Club Porsanger som står som arrangør med støtte og hjelp fra Lions Distrikt 104 A og 104B, og medhjelpere fra store deler av Finnmark. Som tidligere år var det elever fra ambulansefag, samt medialinja og elever fra barne- og ungdomsarbeiderlinja ved Lakselv videregående skole. Det kommer også henvendelser fra annen ungdom i Finnmark om å få være medhjelpere under Helsesportsuka. Lions Club Porsanger er meget glad for dette, og vurderer hvert år behov for deres hjelp, og satser alltid på ungdom som på sikt kan være potensielle medlemmer for vår organisasjon. Det er medlemmer fra Lions Club Porsanger som står for både bevertning og kontinuerlig vakthold gjennom Helsesportsuka, og har hovedansvar for at arrangementet kommer i havn. Programmet for årets Helsesportsuka bar preg av at det var en spesiell uke hvor den internasjonale presidenten for Lions i hele verden ville besøke oss og se på våre aktiviteter. Det var en gest til vår klubb for den innsats våre medlemmer sammen med frivillige medhjelpere gjør for sine medmennesker. Helsesportsuka samlet 37 deltakere med 35 ledsagere vesentlig fra Finnmark. Deltakerne er inndelt i 4 grupper ut fra funksjonsnivå og følger sine grupper ut på tur alle dager med unntak av en felles turdag midt under Helsesportsuka. Det var en tradisjonell åpning med hilsen fra Porsanger kommune ved ordfører, og Lions Club Porsanger avsluttet med Porsangervalsen. Det var Bli-kjent-treff ute ved Offerholmen med friluftsandakt og masse sangglede. Lakselv Spellemannslag var med og vartet opp med dansemusikk flere kvelder, og selvsagt var Lakselv Blandakor og fremførte vakker sang. Aslak Janiz med band spilte opp til dans og laget igjen et yrende liv for alle og denne kvelden var som "Fyrverkeri". I år var den tradisjonelle svømmedagen gjort om til en kinodag. Etter kinoen inviterte HV17 til middag. Det var flott å kunne bruke Ikkas med sine anlegg for felles turdag for alle grupper. Finnmark Travlag var med oss på fellesdagen og lar våre deltakere oppleve hest og sledeturer. Åresalgskveldene frembringer høy stemning med masse glede og latter og det yrer litt i alle grupper om hvilken gruppe som får flest gevinster. Og ellers mye god mat, mye uteliv, glede og vennskap.

Og dette var litt av det som hendte under den 36. Helsesportsuka og det skal rapporten vise leserne gjennom bilder og enkel tekst.

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Lions Club Porsanger

Stiftet 22. mars 1974, Ident. Nr. 3910-028193
Bankkto. 7594.63.09958, Boks 101, 9711 Lakselv

Presidentens hilsen til Helseportsuka 2012

Enda en gang kan jeg som president i Lions Club Porsanger, ønske alle hjertelig velkommen til Skoganvarre og den 36. Helseportsuke.

Også i år, som alle ganger tidligere vil vi prøve å få til et arrangement som passer for alle deltakere. Det er vel ikke så lett alle ganger, men med godt humor og "stå påvilje" håper vi å komme i mål også denne gangen. Det fortjener deltakere, ledsagere og andre medhjelpere, samt klubbens medlemmer som legger ned et enormt arbeid for å få til denne Helseportsuka. En stor TAKK til alle som sponser oss. Uten denne støtten hadde vi vel ikke klart og gjennomføre dette arrangementet.

Rammen for årets Helseportsuke vil stort sett være som tidligere. Mest mulig ute i frisk luft, turer på ski, gå på beina og turer med snøscooter og en tur med hest og slede.

For mange er kanskje det fineste med uka og sitte rundt leirbålet og føle fellesskapet og vise at vi bryr oss om hverandre. Og ikke minst skal vi hygge oss inne med leker, sang og dans. Det som er litt spesielt denne uka er at vi får besøk av den Internationale Lions Presidenten, som heter Wing-Kun Tam og kommer fra Hong Kong. Dette er en stor øre som blir vist oss alle som er på Helseportsuka, de 2 dagene han skal være sammen med oss.

Til slutt; La oss alle ta vare på hverandre og vise at vi bryr oss, slik at vi alle kan reise hjem med bare gode minner.

Trygve Myrmel
President i Lions Club Porsanger

Gode venner som hjelper andre

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Formålet med Helsesportsuka er å aktivisere og involvere deltakerne slik at de kan få

- Bli kjent med hverandre.
- Ha det hyggelig sammen.
- Kjenne gleden ved å være med i et fellesskap.
- Gjøre noe for hverandre.
- Oppleve gleden med å være ute.
- Oppleve gleden ved å bruke seg selv.
- Prøve noe nytt som utfordrer litt.
- Prøve å tørre litt mer for hver dag.
- Mestres aktiviteter som deltageren kan bruke i sitt hjemmemiljø.

Motto for uka
«Smil alltid når utfordringene kommer»

Gode venner smiler alltid!

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Tradisjonell åpning av Helsesportsuka ...

*President Trygve Myrmel
ønsker velkommen til den 36.
Helsesportsuka.*

*Sosialsjef Gunvald Nilsen
orienterer om åpning av
Helsesportsuka.*

*Orfører Knut Roger Hans-
sen erklærer uka for åpnet og
ønsker til lykke med arrange-
mentet for 2012.*

*Ukesjef Evy Einarsen
hilser til alle og ser fram
til til en flott vinteruke
sammen.*

Lions Club Porsanger synger Porsangervalsen

Gode venner som hjelper andre

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

STAB/ GRUPPER OG MEDHJELPERE FOR HELSESPORTSUKA

Lions Stab/HSU-komité 2012	
Evy Einarsen	Ukesjef
Alf-Aksel Pedersen	Ass.ukesjef
Finn Mauno	Sekretær/økonomi
Steinar Tveit	Økonomi
Trygve Myrmel	Leirsjef
Christoffer Morkemo	Leirassistent
Gunvald Nilsen	Sosialsjef
Judith Nerland	Sosialassistent
Eva Liland	Kjøkkensjef
Olaf Lingås	Ass.kjøkkensjef
Ole Solbakk	Løypesjef
Heidi Johannesen	Gruppeleder gruppe 1
Hans Martin T Urdahl	Gruppe assistent
Turid Thomassen	Gruppeleder gruppe 2
Sidsel Næss	Gruppe assistent
Ronja Thomassen	Gruppeleder gruppe 3
Einar Nerland	Gruppe assistent
Synøve Nuth Pedersen	Gruppeleder gruppe 4
Ragnar Thomassen	Gruppe assistent
Øvrige Lions medlemmer	
Terje Olsen	Gruppe 1
Linda Stene	Gruppe 2
Daniel Rasmussen	Gruppe 2
Trude Nuth Pedersen	Gruppe 3
Marit Nilsen	Gruppe3
Signe Garfjell	Gruppe 3
Grethe Thomassen	Gruppe 3
Hugo Straumsnes	Gruppe 3
Magne Grøtte	Gruppe 4
Kari Strand	Gruppe 4
Rolf Johansen	Gruppe 4
Asbjørn Andersen	Gruppe 4
Alf-Erik Johansen	Gruppe 4
Inger Masternes	Kjøkken
Ranveig Olsen	Kjøkken
Arnulf Josefsen	Kveldsaktiviteter
✚Markko Sillantus	Freelancer
Medhjelpere 2012	
Martto Paltto	Kjøkkenmedhjelper
Sidsel Grøtte	Kjøkkenmedhjelper
Allan Johansen	Kjøkkenmedhjelper

STABEN

Lions John Skaaden	Medhjælper
Tore Dinesen	Medhjælper
Lions Eilif Persen	Ledsager
Björg Berg	Medhjælper
Torly Heitmann	Medhjælper
Tori Heitmann	Medhjælper
Liv Berg	Medhjælper
Jan Næss	Medhjælper
Randi S Hansen	Medhjælper
Ken McKinney	Medhjælper
Teresa Mikkola	Medhjælper
Karianne Isaksen	Medhjælper
Synne Linnea Horn	Midimedhjælper
Louise Nuth Pedersen	Midimedhjælper
Torhild Pettersen	Midimedhjælper
Tiril Helen Thomassen	Minimedhjeper
Stine Hansen	Minimedhjeper
Amalie Johansen	Minimedhjeper
John Martin Andersen	Minimedhjeper
Simen Pettersen	Minimedhjeper
Ellinor Englund	Lakselv videregående skole
Heidi Stenbro Hanssen	Lakselv videregående skole
Elever fra ambulansefag	
Medialinja og Bua	
Medvirkende 2012	
Kurt Roger Pedersen	Finnmark Travlag
Osvald Guttorm	Finnmark Travlag
Lakselv Spelemannslag	
Lakselv blandakor	
Aslak J, Ole G	Energy Band
HV 17	

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

GRUPPE 1 som er (Grønn) -SKIGRUPPA med gruppeleder Heidi Johannessen

Deltaker	Kommune	Ledsager
Ina Cecilie Martinsen	Loppa	Cathrine Bækken
Stein Roger Jensen	Loppa	
Tor Alfred Aslaksen	Karasjok	
Laila Jenssen	Lebesby	Reidun G Strand
Ingrid Persen	Alta	Else Marie Frostmo
Espen Johannessen	Alta	
Per Kristian Isaksen	Nordkapp	
Martin Staff Bakken	Oslo	Lars Wiik Daniel Zappa Hrcka Brøndberg
Cecilie Karlsen	Nordkapp	
Kathrine Andreassen	Alta	Anne-Lise Fugelli

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

GRUPPE 2 som er (Gul)-SKI OG GÅGRUPPE med gruppeleder Turid Thomassen

Deltaker	Kommune	Ledsager
Alf Torstein Olsen	Lebesby	Synnøve Nygård Gunnar Olsen
Kine Amalie Kjelstrup	Måsøy	Mona J B Kjelstrup
Marit Lovise Sara	Masi	Marit Utsi Eira
Rolf Josefsen	Nordkapp	Ann Elise Kristiansen
Randi Nikodemussen	Porsanger	Gølin Morkemo
Ann Elin Strømme	Hammerfest	Liv Marit Bakkeby / Camilla Lorentsen
Arild Gamst	Loppa	
Glen Marius Hansen	Nordkapp	
Per Michael Utsi Anti	Karasjok	Inger Jakobsen

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

GRUPPE 3 som er (Blå) -GÅGRUPPA med gruppeleder Ronja Thomassen

Deltaker	Kommune	Ledsager
Haavard Lister	Båtsfjord	Harald Lister
Peder Bentsen	Alta	Bendik Daniloff
Susanne Ulriksen	Nordkapp	Kurt Ulrichen
Lisbeth Pettersen	Nordkapp	
Lisbeth Søderholm	Nordkapp	Elisabeth Nilsen Tor-Inge Adolfsen
Benjamin Samuelsen	Lebesby	Karin Aasolfsen Ole Reidar Mortensen
Christer Hansen	Porsanger	
Torvald Pedersen	Alta	Unn-Mari Borissen Lena- Mari Johnsen
Johan Borgar Samuelsen	Porsanger	Vanja Johansen

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

GRUPPE 4 (RØD) som er KJØREGRUPPE med gruppeleder Synnøve Nuth Pedersen

Deltaker	Kommune	Ledsager
Hedløy Persen	Lebesby	Lions Eilif A Persen
Goran Johansen	Loppa	Siv Fjelltun/Tone Krøyerth Ivar Martinsen
Johan Henriksen	Kvalsund	Berit Sara Mari- Ann Larsen
Kjetil Sarilla Sjursen	Hasvik	Timy G Gedlegue Aslak Saltfjellvik
Roar Suhr	Alta	Helene Andreassen Ram Bahadur Bahiia
Mats Skotnes	Karasjok	
Roy Ivan Aslaksen	Karasjok	
Carl Oskar Varsi	Porsanger	Espen Høybakken

Gode venner som hjelper andre

Lions etiske norm

- Å vise at jeg tror på verdien av min gjerning ved å yte mitt beste så jeg fortjener alminnelig tillit.
- Å søke å gjøre mitt arbeide fremgangsrikt og ta imot den belønning som rettelig tilkommer meg - men ikke urettmessige ta imot fordeler eller goder som ville bety tap av selvrespekt.
- Å unngå å skaffe meg fremgang på andres bekostning.
- Å være redelig mot min neste og ærlig mot meg selv.
- Å la tvilen komme den annen part til gode hvis det skulle være usikkerhet om holdbarheten av mine standpunkter eller mine handlinger.
- Å betrakte vennskap som et mål og ikke som et middel. Sant vennskap skapes ikke av tjenester og krever ingen gjenytelser, men innebærer at tjenester blir tatt imot i den ånd de er gitt.
- Å huske mine samfunnsplikter og være lojal i ord og gjerning mot mitt land og folk.
- Å gi hva jeg kan av min tid, min arbeidskraft og mine midler til samfunnets beste.
- Å vise medfølelse med dem som lider, og støtte de svake og hjelpe dem som trenger det.
- Å være varsom med min kritikk og gavmild med min ros, å arbeide for å bygge opp, ikke rive ned.

Årets Bli-kjent

startet med en presentasjon av alle deltakere med ledsagere, medhjelpere og Lions medlemmer. Etter hvert drar alle ut til den store grana til høyre for Offerholmen. Det er det gjort ferdig bålsted og sitteplasser for alle gruppene.

Her prates det, allsangen har høye og lave toner, det spises pølser og det drikkes massevis av kaffe. Det er også en liten andakt og det var Lions Terje Olsen som ledet den sammen med Tor-Alfred som en god assistent.

Etter at alle er kommet tilbake til Skoganvarre og har pyntet seg for den offisielle åpningen med festmiddag er Helsesportsuka den 36. i rekken i gang.

På kvelden smeller det i raketter, og det er herlig sang og dans inne i Storstua.

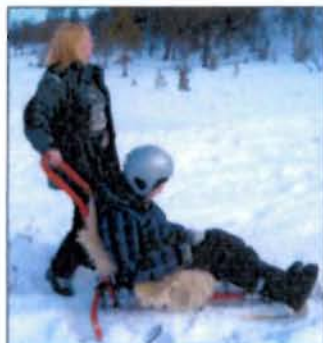
*Karneval skaper stemning
og kvelden viser stor
kreativitet i
kostumevalg.*

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Friluftsaaktivitetene er mange

Gode venner som hjelper andre

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

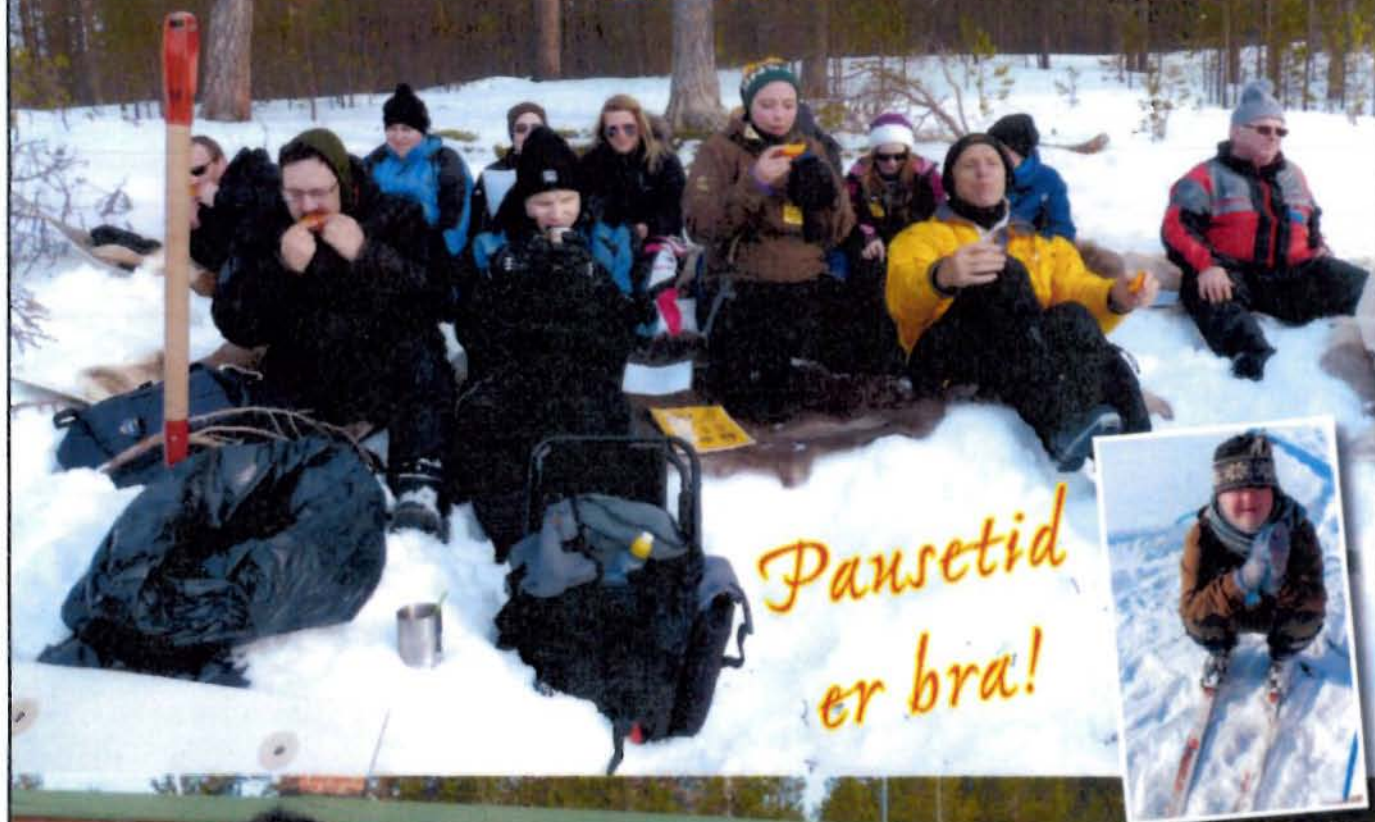

**Hest og sledeturer
på Ikkas er gøy.**

Åresalgskveldene skaper spent forventning, mye latter og masse glede.

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

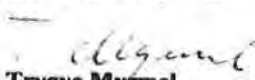

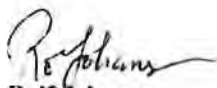
LIONS CLUB PORSANGER

REGNSKAP FOR HELSESPORTSUKA 2012

INNTEKTER:	2012	2011
DELTAKERAVGIFT	77.500,00	66.600,00
BIDR. ANDRE LIONSCL.	56.850,00	70.050,00
ANDRE BIDRAGSYTERE	164.840,00	134.425,00
BIDRAG FRA KOMMUNER	25.000,00	40.000,00
FINNMARK FYLKESKOMMUNE	10.000,00	10.000,00
SOSIAL- OG HELSEDEF.	25.000,00	25.000,00
SPAREBANK I NORD-NORGES GAVEFOND	30.000,00	25.000,00
ERIK GRIMSGÅRDS FOND	0,00	50.000,00
LIONS CLUB PORSANGER	80.210,68	27.226,72
UTGIFTER:		
INNKVARTERING / FORPLEINING	104.678,57	222.351,29
AKTIVITETER	127.117,25	118.729,01
MATERIELL	18.858,35	61.048,37
LEIE AV LOKALER	113.498,00	0,00
ADMINISTRASJONSUTGIFTER	26.261,98	16.153,55
REISEUTGIFTER	23.368,00	1.200,00
TRYKKERIUTGIFTER RAPPORT	26.601,00	23.279,00
ANNONSER	18.567,50	4.097,50
GAVER OG BLOMSTER	3.328,03	0,00
FORSIKRING	1.228,00	1.155,00
FINANSKOSTNADER	0,00	288,00
ANDRE KOSTNADER	5.894,00	0,00
SUM	469.400,68	448.301,72

Lakselv, den 30. juni 2012

Trygve Myrnes
President

Rolf Johansen
Regnskapsfører

Arild Vikene
Valgt revisor

LIONS CLUB PORSANGER

**BUDSJETT HELSESPORTSUKA
2013**

	UTGIFTER	INNTEKTER
Forpleining	115.000,-	
Aktiviteter	110.000,-	
Materiell	20.000,-	
Leie av Lokaler	120.000,-	
Adm.utgifter	20.000,-	
Reiseutgifter	20.000,-	
Trykkeriutg. Rapport	25.000,-	
Annonser	4.000,-	
Gaver/blomster	1.000,-	
Deltageravgift		80.000,-
Bidrag andre Lions Club		70.000,-
Andre Bidragsytere		135.000,-
Fra Kommuner		40.000,-
Finnmark Fylkeskommune		10.000,-
Sparebanken Nord-Norge		30.000,-
Sosialdepartementet		30.000,-
Lions Club Porsanger		40.000,-
Sum	435.000,-	435.000,-

Lions Club Porsanger
Økonomikomiteen

Finn Mauno(s)

Steinar Tveit(s)

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Sola skinner på oss.

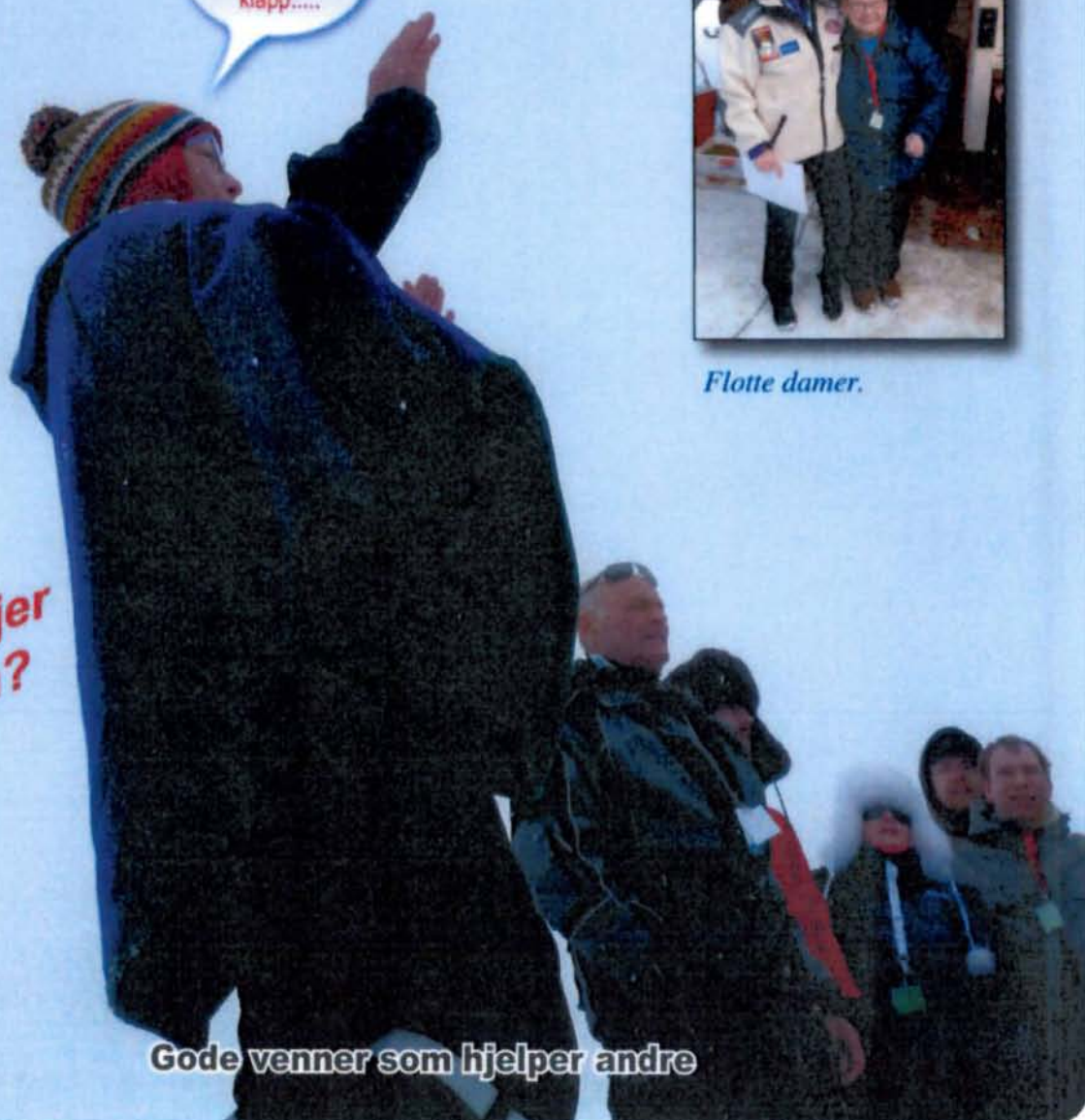
Glede.

Herlig!!!
Klapp, klapp,
klapp.....

Flotte damer.

Hva skjer
på isen?

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Vi er sammen!

Hva skjer??

...og de ble gode venner...

Lykken er et kakestykke ute

Kosetid i sola

Gode venner som hjelper andre

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Lions Clubs internasjonale president Wing-Kun Tam besøkte Helse-sportsuka. Det var en stor ære for vår klubb og hele vårt distrikt 104A at han valgte å komme til oss for å se og oppleve Helse-sportsuka med vinteraktiviteter. I sitt følge hadde han med seg leder for Lions i Norge Hilde Straumsheim, PID Jan Holtet og leder for Lions i Nord Norge Per Ryeng.

En stor takk til dere alle som vi nå vet er flotte ambassadører og portåpnere for Helse-sportsuka i Skoganvarre.

På Convention i Busan i juni 2012 for Lions i hele verden beskrev IP Tam at besøket under Helse-sportsuka var det flotteste og største han hadde opplevd under sitt år som verdenspresident for Lions. Han var

imponert over de aktiviteter som alle fikk oppleve ute selv om det snødde litt og temperaturen var ned i minusgrader. Den omsorg og det samspill alle får være en del av, nestekjærighet og medmenneskelighet som alle gir til hverandre under Helse-sportsuka gleder og varmer våre hjerter.

			 Spis Kuraas
			
			
			
			
			
			
			
			
			

Gode venner som hjelper andre

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Breivikbotn Sanitetsforening Vadsø Sanitetsforening Polmak Sanitetsforening Langfjordbotn Sanitetsforening Kvalfjord Sanitetsforening Kautokeino Sanitetsforening Kvalsund Sanitetsforening	 FINNMARK FYLKESKOMMUNE FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA	 APOTEK 1 Lakselv
	 Forsvaret Vest-Finnmark Heimevernsdistrikt 17	 Midt Finnmark Travlag Kurt Roger Pedersen Osvald Guttorm
	 BilXtra alt til bilen - nye til deg 9700 Lakselv	 SpareBank 1 NORD-NORGE Nord-Norge Fondet
 Hasvik kommune	 Hammerfest kommune	 Nordkapp kommune
 Vadsø kommune	 Porsanger kommune	 Kvalsund kommune
 Finnmark Regiment		 Camelon Parfumeri Lakselv
		 Gunnars KJØRESKOLE AS 75 48 20 52 LAKSELV
 SPAR Lakselv		 XL BYGGEKOMPANIET Lakselv
Britta Johansen, Lakselv	Hugo Kvalsvik, Hammerfest	Solgunn Wageli, Lakselv
Magnus Berg, Lakselv	Bjørnar Steffensen, Lakselv	Oddvar Svendsen, Forsøl

Tusen takk til alle som støtter oss med varer og tjenester slik at Lions Club Porsanger kan år etter år arrangere Helseportsuka.

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Ukesjefens oppsummering av Helseporsuka 2012

En spennende uke lå foran oss med blanke nye ark, og med spennende gjester fra det store utland. Og med endringer i vårt tradisjonelle opplegg på Skoganvarre.

Hvordan ville den bli med de nye justeringene vi hadde tenkt å gjøre. Det å bruke Skoganvarre Bygdelags lokaler til kveldsaktiviteter? En stor utfordring for alle i Lions Club Porsanger og de frivillige som alltid er der og hjelper oss «å dra uka vel i havn».

Det viste seg allerede den første kvelden at vi måtte snu, og komme oss til våre gode gamle «Storstua».

Det var ikke plass til alle på skolen, og atmosfæren som vi får når vi kommer sammen, var ikke med oss på det nye stedet. Det «innerste i de gamle veggene» fra Storstua manglet.

Gjennom alle Helseportsuker er, og har det vært utfordringer for både deltakere, medhjelpere og oss i Lions Club Porsanger. Det er slik at utfordringene overvinnes til beste for alle, og det er ofte bare noen små justeringer som skal til. Det har alltid vært viktig for oss som arrangerer å skape forutsetninger slik at alle kan føle seg vel, og kan få oppleve vinteraktiviteter som styrker og gir dem gode opplevelser å ta med seg videre i livet.

Igjen vil jeg vektlegge det inkluderende miljøet som er i Skoganvarre, og som bidrar til trygghet for alle. Alle bidrar og alle vokser sammen. Særlig vil jeg takke alle unge som kommer og bidrar. De er med på å skape et mer åpent samfunn og med toleranse for alle mennesker uansett forutsetninger og behov. Roser til dere alle.

Og når torsdagskvelden kommer får vi alle et synlig bevis på at det har vært en flott uke.

Smil og glede, og det er en herlig livskraftig gjeng som drar hjem med gode minner og nye venner i sin bagasje.

Det er med største glede at jeg igjen vil takke ALLE, og en STOR HONNØR til alle som er sammen med oss og bidrar med varer og tjenester.

Lions Club Porsanger vil være: *Gode venner som hjelper andre i mange år fremover.*

Med vennlig hilsen

Evy Einarsen
Evy Einarsen

Ukesjef 2012

Velkommen som søker til den 37. Helseportsuka i Skoganvarre i tiden 15. mars til 22. mars 2013. Søknadsfrist vil være medio februar.

Lions Club Porsanger ser fram til å møte mange av dere igjen i 2013.

RAPPORT FRA HELSESPORTSUKA 2012

Avslutningskvelden torsdag
med utdeling av medaljer,
dans og gøy!

Takk til Aslak og Ole G

Takk til Lakselv Blandakor

SANG TIL ALLE SOM VAR PÅ HELSESPORTSUKA 2012

Tekst: Medlemmer i gruppe 4
Mel: Mjelle

Vi lengter alltid hit til Skoganvarre
-der har vi det så veldig trivelig.
Folk som samles her, de er så varme
Er det no rart vi vil tilbake hit!

Mel: Karasjok og Kautokeino
Lions Club og Skoganvarre
er det beste på vår jord.
Så vi lengte hit, vi lengte hit, vi lengte hit.
For her har vi mange venner i fra syd og i
fra nord.
Så vi samles her og gir hverandre håp og
tro!

For en uke her i året
den er verdt en hel million,
det er lykken som smiler til hver og en.
Kjøre scooter i vinterlandet,
og fiske i Darrvavann,
skaper god musikk,
og harmoni i sjel og sinn.

Takk til Lakselv Spellemannslag

PORSANGER KOMMUNE
PORSÁNGGU GIELDA
PORSANGIN KOMUUNI

9712 LAKSELV

Åpningstider

Servicekontor

Mandag - fredag: Kl. 08.00 - 15.30

Tlf. 78 46 00 00 - Fax 78 46 00 01

Bibliotek

Mandag og torsdag: Kl. 11.00 - 19.00

Tirsdag og onsdag: Kl. 11.00 - 15.00

Fredag: Stengt

Lørdag: 11.00 - 14.00

Søndag: Stengt

Lesesal og tilgang til internett fra kl. 08.00 hver dag unntatt lørdag.

Tlf. 78 46 04 74

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	9/2013	31.01.2013

Tilskuddsatser for private barnehager i Tana 2013

Vedlegg

- 1 Regneark
- 2 Nasjonale satser 2013
- 3 KS og PBL. Veileder for beregning av tilskudd
- 4 Forskrift om likeverdig behandling

Rådmannens forslag til vedtak

For 2013 fastsettes det kommunale tilskuddet til ikke-kommunale barnehager slik:

1. Driftstilskudd

Tilskuddet settes til 92 % av driftskostnadene for en kommunal plass fram til 1.august, deretter økes tilskuddet til 94 %.

Dette gir følgende tilskuddsatser dersom tilskuddet hadde tilsvart 100 % av kommunal plass:

- a) Pr heltidsplass for barn under 3 år: Kr 196.195
- b) Pr heltidsplass for barn over 3 år: Kr 98.235

2. Kapitaltilskudd

Tilskuddet beregnes etter nasjonale satser for 2013: Kr 3,50 pr oppholdstime eller kr 7500 pr heltidsplass

3. Tilskuddet utbetales forskuddsvis hvert kvartal

Saksopplysninger

Fra 2011 fikk vi et nytt finansieringssystem for barnehagesektoren. Det ble da slutt på det øremerkede statstilskuddet til barnehagene. Dette tilskuddet ble i stedet lagt inn i kommunenes rammeoverføringer, og kommunene ble samtidig ilagt ansvar for driften av ikke-kommunale barnehager. Kommunenes ansvar er nærmere fastsatt i *Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager*. (Se vedlegg)

I forskriften går det fram at tilskuddet til private barnehager skal beregnes ut i fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader pr heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Tilskuddet skal fra august 2012 utgjøre minst 92 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering. Fra august 2013 økes dette til 94 %. I bergningen av driftskostnadene ved de kommunale plassene er det lagt til 4 prosent administrasjonskostnad.

Kommunene skal i tillegg yte kapitaltilskudd. Det er her brukt nasjonale satser for 2013.

Dersom kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Fylkesmannen har utarbeidet et regneark til bruk for utregning av tilskuddet, og dette er vedlagt her. For Tana kommune er det tatt utgangspunkt i budsjettet for Tana bru barnehage. De tre andre kommunale barnehagene er deler av et oppvekstsenter, og kostnadene der er ikke direkte sammenlignbare. I kostnadene ved drift av Tana bru barnehage er det også lagt inn kostnader knyttet til drift av bygningen, vask, vaktmestertjeneste, strøm, oppvarming osv. Fra 2008 har kommunen budsjettert slike utgifter for skoler og barnehager på et felleskapittel. Det er derfor her tatt utgangspunkt i regnskapstallene for bygningsdrift ved Tana bru barnehage i 2007, da denne da var gitt et eget kapittel i regnskapet. Det er da lagt inn lønns- og prisstigning. Fra 2012 til 2013 er denne satt til 3 prosent.

Kommunens kostnad pr heltidsplass blir i 2013 da kr 196.195 for barn under tre år og kr 98.235 for barn over tre år. Etter forskriften regnes barn som under tre år til og med det kalenderåret de fyller 3 år. De nasjonale satsene er tilsvarende kr 181.000 og kr 88.000. Tana kommunes satser er derfor i 2013 over landssnittet, noe som kan ha sammenheng med at nesten alle assistentene ved Tana bru barnehage nå har utdannet seg som fagarbeidere. Lønnskostnadene er derfor blitt vesentlig høyere.

Barnetall og oppholdstid er beregnet ut fra barnehagenes årsmelding pr 15.12.2012. Tilskuddet skal likevel begrenses oppad til at den ikke-kommunale barnehagen ikke får tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning (§ 3 i Forskrift om likeverdig behandling). I årsmeldingen fra Deatnugátte mánaidgárdi går det fram at barnehagen i desember 2012 hadde fylt opp 36,4 plasser, mens det er gitt godkjenning for 36 plasser. Barnehagen får dermed kun tilskudd for de 36 plassene den er godkjent for.

Giellavealgu mánaidgárdi vil etter dette i 2013 få et samlet tilskudd på kr 3.361.937 og Diddi mánaidgárdi kr 1.726.153. De tilsvarende tall for 2012 var kr 2.791.005 og kr 1.752.404.

Vurdering

I beregningen av det kommunale tilskuddet er det fram til 1.august lagt til grunn en sats på 92 prosent av det som tilsvarende kommunal barnehage får i offentlig tilskudd. Fra 1.august er

Vedlegg til sek 9/2013

Modell for Beregning av driftstilskudd til private barnehager i 2013

Modellen er laget slik at kommunene legger inn data i celler med hvit bakgrunn.

Legg inn budsjetterte kostnader i kommunale barnehager

Trekk fra styrket tilbud (funksjon 211)

Trekk fra administrative felleskostnader (IT, regnskap, med mer)

	Budsjett
Budsjetterte kostnader for kommunale barnehager i 2011	6 329 990
- Budsjetterte kostnader til særskilt tilrettelegging (Funksjon 211)	286 021
- Budsjetterte kostnader til fellesadministrasjon (feks IT, regnskap med mer)	0
Kostnader til beregning	6 043 969
Foreldrebetaling	989 000

NB! Det er viktig at budsjettallet som inngår i beregningene er best mulige anslag for hva regnskapsresultatet vil bli slik at det ikke må gjøres store korrigeringer av tilskuddene når endelig regnskap foreligger.

Plasser antall barn i de kommunale barnehagene etter oppholdstid i skjemaet under

Regnearket beregner totalt antall oppholdstimer

Antall barn etter oppholdstid	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	1	1	0	12	14
3-6 år	0	0	5	3	3	21	32
Normert oppholdstid i timer	6	13	21	29	37	45	

Beregnete Uketimer	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	21	29	0	540	590
3-6 år	0	0	105	87	111	945	1 248

Herfra er det totaltallene som brukes i beregningen. Tall i kursiv er med som illustrasjon.

Beregnete oppholdstimer pr år (48 uker)	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	1 008	1 392	0	25 920	28 320
3-6 år	0	0	5 040	4 176	5 328	45 360	59 904
Sum	0	0	6 048	5 568	5 328	71 280	88 224

Modell for Beregning av driftstilskudd til private barnehager i 2013

Modellen er laget slik at kommunene legger inn data i celler med hvit bakgrunn.

Driftskostnadene fordeles på aldersgrupper

	Oppholds- timer per år	Norm for oppholdstimer pr heltidsplass	Antall heltids- plasser	Omregnet til plasser for store barn (små * 1,8)	Budsjetterte driftskostnader fordelt på aldersgr.
0-2 år	28 320	2 160	13,1	23,6	2 778 656
3-6 år	59 904	2 160	27,7	27,7	3 265 313
Totalt	88 224		40,8	51,3	6 043 969

Til slutt beregnes kommunens kostnad pr heltidsplass eller pr oppholdstime som blir grunnlag for tilskudd

	Budsjetterte driftskostnad er fordelt på aldersgr.	Påslag for administras- jonskostn 4%	Foreldre- betalingen fordelt på aldersgr.	Andre trekk, fordelt på over og under 3 år, (bør dokumenteres)	Budsj. dr.kostn. (minus foreldrebet/andre trekk pluss adm.kostn.)	Beregnet kostnad pr heltidsplass	Beregnet kostnad pr oppholdstime
0-2 år	2 778 656	111 146	317 470		2 572 332	196 195	90,83
3-6 år	3 265 313	130 613	671 530		2 724 396	98 235	45,48
Totalt	6 043 969	241 759	989 000	0	5 296 728		

Plasser antall barn i den ikke-kommunale barnehagene etter oppholdstid i skjemaet

Fyll ut et ark for hver ikke kommunal barnehage, kopier så mange ark som behøves

Regnearket beregner totalt antall oppholdstimer som så føres inn i arket Tilskuddsberegning

Barnehagens navn:	Giellavealgu mánaidgárdi						
Antall barn etter oppholdstid	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	1	0	0	9	10
3-6 år	0	0	0	1	0	16	17
Normert oppholdstid i timer	6	13	21	29	37	45	

Beregnete Uketimer	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	21	0	0	405	426
3-6 år	0	0	0	29	0	720	749

Beregnete oppholdstimer pr år (48 uker)	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	1 008	0	0	19 440	20 448
3-6 år	0	0	0	1 392	0	34 560	35 952
Sum	0	0	1 008	1 392	0	54 000	56 400

Plasser antall barn i den ikke-kommunale barnehagene etter oppholdstid i skjemaet

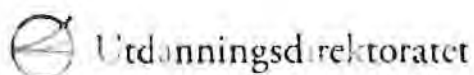
Fyll ut et ark for hver ikke kommunal barnehage, kopier så mange ark som behøves

Regnearket beregner totalt antall oppholdstimer som så føres inn i arket Tilskuddsberegning

Barnehagens navn:	Diddi månaidgardi						
Antall barn etter oppholdstid	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	0	0	1	4	5
3-6 år	0	0	0	0	4	5	9
Normert oppholdstid i timer	6	13	21	29	37	45	

Beregnete Uketimer	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	0	0	37	180	217
3-6 år	0	0	0	0	148	225	373

Beregnete oppholdstimer pr år (48 uker)	0-8 t	9-16 t	17-24 t	25-32 t	33-40 t	41 t el mer	Totalt
0-2 år	0	0	0	0	1 776	8 640	10 416
3-6 år	0	0	0	0	7 104	10 800	17 904
Sum	0	0	0	0	8 880	19 440	28 320

Nasjonale tilskuddsatser 2013

Kunnskapsdepartementet har fastsatt nasjonale satser for 2013 for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Artikkel

Publisert: 01.11.2012

Sist endret: 02.11.2012

Satsene er fastsatt på bakgrunn av Telemarksforsknings undersøkelse "Kostnader i barnehager i 2011 og nasjonale satser for 2013."¹

Tilskuddssatsene for ikke-kommunale barnehager skal brukes av kommuner som ikke har egne tilsvarende barnehager.

Kapitaltilskuddssatsene kan også benyttes av kommuner som har egne barnehager.

Les mer om beregningene i Kunnskapsdepartementets rundskriv F-05-11² under §§ 3, 4 og 5.

Satser for ikke-kommunale barnehager						
	Kr. pr. oppholdstime			Kr. pr. heltidsplass		
	Drift inkl. adm	Kapital	Totalt	Drift, inkl. admin.	Kapital	Totalt
Ordinære barnehager, små barn	83,80	3,50	87,30	181 000	7 500	188 500
Ordinære barnehager, store barn	40,75	3,50	44,25	88 000	7 500	95 500
Familiebarnehager, små barn	66,05	5,40	71,45	142 700	11 600	154 300
Familiebarnehager, store barn	50,45	5,40	55,85	109 000	11 600	120 600

Satser for åpne barnehager 2013

	6-15 timer	16 timer +
Åpne barnehager	15 700	26 400

Oppsummering av lenker i dette dokumentet

<http://www.udir.no/Upload/barnehage/Regelverk/Kostnader%20i%20barnehager%202011%20og%20nasjonale%20satser%202013%20revidert%20utgave.pdf>

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/2011/rundskriv-f-05-11-forskrift-om-likeverdi.html?id=661884>

KS/PBL

Veileder for beregning av tilskudd til private barnehager

RAPPORT

12.9.2012

Oppdragsgiver:	KS og PBL
Rapportnr.:	R7720
Rapportens tittel:	Veileder for beregning av tilskudd til private barnehager
Ansvarlig konsulent:	Bjørn Brox
Kvalitetssikret av:	Kaare Granheim
Dato:	12.9.2012

Innhold

Innhold

1	SAMMENDRAG	7
2	STATENS REGELVERK	9
2.1	HISTORIEN	9
2.2	LOVEN, FORSKRIFTEN OG UTTALELSER FRA MYNDIGHETENE	9
2.3	FORSKRIFT OM LIKEVERDIG BEHANDLING, PR. 1.8.2012	10
2.3.1	§ 1: Virkeområde	10
2.3.2	§ 2: Kommunens ansvar	11
2.3.3	§ 3: Det kommunale tilskuddet til ordinær drift	12
2.3.4	§ 4: Tilskudd til driftskostnader	13
2.3.5	§ 5: Tilskudd til kapitalkostnader	14
2.3.6	§ 6: Reduksjon av tilskuddet	15
2.3.7	§ 7: Opplysningsplikt	15
2.3.8	§ 8: Endring av grunnlaget for satsene	16
2.3.9	§ 9: Vilkår for tilskudd	17
2.3.10	§ 10: Tilbakebetaling	17
2.3.11	§ 11: Refusjoner mellom kommuner	17
2.3.12	§ 12: Klage på vedtak om tilskudd	17
2.3.13	§ 13: Endringer i forskriften	17
3	REGNEARK-MAL FOR TILSKUDDSBEREGNING	18
3.1	FREMGANGSMÅTEN	18
3.2	REGNEARKET	19
3.3	EKSEMPEL – TILSKUDDSBEREGNING FOR BYEN	23
3.3.1	Driftskostnader i kommunale barnehager	23
3.3.2	Selvkost drift pr. barn i kommunale barnehager	27
3.3.3	Kapitalkostnader pr. barn i kommunale barnehager	29
3.3.4	Tilskudd til de private barnehagene	30
3.3.5	Nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften	32
4	UTVALGTE TEMAER	34
4.1	DEFINERE DRIFTSUTGIFTER OG ADMINISTRASJONSUTGIFTER	34
4.2	TELLING AV BARN GJENNOM ÅRET	35
4.3	SAMMENLIGNE BUDSJETTERT SELVKOST OG FAKTISK SELVKOST	38
4.4	SPORBARHET	38
4.5	NØKKELTALL	38
4.6	UTGIFTER TIL LOKALER I KOMMUNER MED EIENDOMSFORETAK	39
4.7	INFORMASJON TIL DE PRIVATE BARNEHAGENE	39
4.8	REVISJON AV TILSKUDDSBEREGNINGEN	40

Vedlegg	Eksempel på tilskuddsberegning – kommunen Byen
	Informasjonsbrev til private barnehager

Forord

Dette er en veileder for beregning av tilskudd til private barnehager. Veilederen er utarbeidet av Kommunesektorens organisasjon (KS) og Private barnehagers landsforbund (PBL) i fellesskap. PBL og KS stiller seg bak anbefalingene i veilederen.

Målet med veilederen er å lage en mal for korrekte og godt dokumenterte beregninger av tilskudd til private barnehager. Partene oppfordrer kommunene til å benytte den regnearkmalen som er laget. Veilederen viser hvordan beregningen kan gjøres i tråd med regelverket på en etterprøvbar måte. Med dette ønsker PBL og KS å bidra til godt samarbeid mellom norske kommuner og private barnehager. Vi håper veilederen kommer til nytte.

Agenda Kaupang AS står faglig ansvarlig for veilederen. Arbeidet er utført i en prosjektgruppe satt ned av partene. Prosjektdeltakerne har vært:

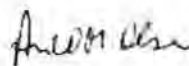
- Børre Stolp, KS
- Per Blikra, KS/ Randaberg kommune
- Bjørn-Kato Winther, PBL
- Monica Feldt, PBL
- Bjørn Arthur Brox, Agenda Kaupang AS, prosjektleder

Styringsgruppe for prosjektet har vært Arild Olsen i PBL og Helge Eide, KS.

En referansegruppe har kommentert veilederen to ganger. Følgende har møtt i referansegruppen:

- Øyvind Kaspersen, Kunnskapsdepartementet
- Stig Lodve Janbu, Utdanningsdirektoratet
- Gerd Signe Vigebo, NKKF
- Gerd S Mikelborg, NKRF
- Rune Bye, KS
- Thor Fjellanger, KS
- Lars Møllerud, KS
- Tore Nedland, PBL
- Ragnhild Barka, PBL
- Erik Husby, PBL

Høvik, 12.9.2012

Helge Eide, KS

Arild Olsen, PBL

1 Sammendrag

Fra 1.1.2011 ble barnehagesektoren rammefinansiert. Kommunene ble eneansvarlig for å yte offentlig tilskudd til private (ikke-kommunale) barnehager. Reglene for beregning av kommunalt tilskudd til private barnehager ble lagt om. Erfaringen med de nye reglene er at de har vært uklare. Det har blitt mange klagesaker til Fylkesmannen og mye uenighet om tolkningen av reglene.

I det nye regelverket er tilskuddet pr. barn til private barnehager bare avhengig av kostnadsnivået i kommunen. Reglene skiller mellom tilskudd til drift, administrasjon og kapital. Tilskuddet til private barnehager skal være minst 92 % av nettokostnaden i kommunale barnehager (fra 1.8.2012). Uklarhetene gjelder hovedsakelig:

- Hvilke utgifter som skal tas med som driftsutgifter
- Hvilke utgifter som inngår i administrasjonspåslaget på 4 %
- Hvor detaljert selvkostberegningen skal dokumenteres
- Hvordan endelig tilskuddsberegning skal gjøres ved årets utløp (avregning)

Denne veilederen er laget på oppdrag av KS og PBL for å få til en standardisert, korrekt og etterprøvbart tilskuddsberegning. Ved å bli enig om tolkningen av reglene sentralt håper KS og PBL å legge grunnlaget for enklere samarbeidsforhold lokalt. For 2011 utgjorde tilskuddene til private barnehager ca. 15 milliarder kroner. Omfanget understreker betydningen av klare regler for saksbehandlingen.

Veilederen har fire deler:

- Denne rapporten, som forklarer og begrunner den løsningen som er valgt
- En regneark-mal for tilskuddsberegning
- Et eksempel på beregning i en fiktiv kommune ("Byen") for 2011
- Et eksempel på informasjonsbrev til private barnehager

Rapporten starter med en gjennomgang av statens regelverk. Deretter ser vi på den foreslåtte løsningen. Vi går gjennom bruken av regnearket og eksempelberegningen for kommunen Byen. Rapporten går til slutt gjennom de utvalgte problemstillingene i litt større detalj. Temaene er:

- Definisjon av "kostnader til drift og administrasjon". Beregningen bør knyttes til Kostras kontoplan ("Kommune-stat-rapporteringen"). Driftsutgiftene til barnehager er kostnader innenfor funksjonene 201 Førskole og 221 Barnehagelokaler. Vi tar med korrigerte brutto driftskostnader minus avskrivninger og ekstern husleie, som inngår i kapitalkostnadene. Administrative kostnader er kostnader som skal føres innenfor funksjonene 110 Revisjon, 120 Administrasjon, 121 Eiendomsforvaltning eller 130 Administrasjonslokaler.
- Anslå faktisk barnetall i kommunale barnehager. Gjennomsnittlig antall barn over og under tre år anslås på grunnlag av årsmeldingene ved årets start (15.12. året før) og årets slutt (15.12.). Veilederen inneholder også en metode for månedlig telling av barn i alle typer barnehager.

- Sammenligne budsjett og regnskap. Budsjettert selvkost og faktisk selvkost settes opp i samme skjema. De henter data fra samme økonomirapport. Beregningene kan dermed enkelt sammenlignes.
- Nøkkeltall gjør analyse av driften enklere. Det er laget nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften. Nøkkeltallene er bemanningstetthet, lønnsutgift pr. årsverk, driftsmidler pr. barn, utgifter til lokaler pr. barn og andel midler til styrkingstiltak. Dette gjør det enkelt å sammenligne utviklingen over tid og sammenligne driften med andre kommuner.
- Sporbarhet. Regnearkmodellen har sporbarhet mellom selvkostkalkylen og rapporter fra kommunens økonomisystem. Kommunen må begrunne alle poster som unntas fra selvkost.
- Informasjon til barnehagene. Det lages et felles brev til de private barnehagene for hvert vedtak om tilskudd. Regelverket gjennomgås og beregningene forklares.
- Revisjon av beregningen. Det anbefales å la kommunens revisor gå gjennom den endelige beregningen av tilskudd ved årets slutt. Dette vil være en egen avtale om særattestasjon.

Vi viser også til mønsteravtalen om samarbeid mellom KS og PBL fra 22.3.2011, se hjemmesidene til KS og PBL. Her gis det råd om informasjon, håndtering av rabatter, opplæring, vedtekter og opptak. Mønsteravtalen anbefaler å telle barn flere ganger hvert år.

2 Statens regelverk

2.1 Historien

Reglene om offentlige tilskudd til private barnehager har endret seg kraftig de siste ti årene.

Helt til 2011 var det øremerkede statstilskudd til drift av barnehageplasser. Inntil 2003 var det et system med stykkpris-tilskudd fra staten. Private og kommunale barnehager fikk samme tilskudd pr. plass. Det var ingen krav om kommunale tilskudd utover dette statstilskuddet, som ikke dekket alle kostnader ved driften. Dette medførte at plasser i private barnehager var svært dyre for foreldrene. Noen kommuner innførte kommunale driftstilskudd i tillegg til statens tilskudd.

Fra 2004 kom det regler om "økonomisk likeverdig behandling" av kommunale og private barnehager ("barnehageforliket"). Statstilskuddet fortsatte som før, men private barnehager fikk nå ca 10% høyere satser enn kommunale. Fra 2003 ble det innført makspris på foreldrebetalingen, med 2.330 kroner pr. måned. Kommunene ble pålagt å dekke opp differansen mellom barnehagenes kostnader og statstilskudd + foreldrebetaling. Tilskuddet fra kommunen avhang altså av de private barnehagenes faktiske kostnadsnivå. Tilskuddet fra kommunen var begrenset både oppover og nedover. Ingen private barnehager kunne få høyere offentlig støtte enn kommunale barnehager i samme kommune. Den offentlige støtten skulle minst utgjøre 85 % av den offentlige støtten til de kommunale barnehagene. Barn under tre år ble vektet som to store barn.

Dagens regler er i hovedsak fra 1.1.2011. Fra 2011 ble barnehagetilskuddet innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene skal nå stå for hele den offentlige finansieringen av private barnehager. Fra samme dato ble tilskuddsordningen endret. Det er fremdeles slik at private og kommunale barnehager skal ha "likeverdig behandling". Nå er det en ren stykkprisordning i kommunal regi. Satsene for stykkprisen avhenger av det gjennomsnittlige utgiftsnivået pr. barn i de kommunale barnehagene. Systemet med maksimumstilskudd og minimumstilskudd er bevart. Nystartede barnehager har rett til 100% av det kommunale utgiftsnivået hvis deres budsjett er lagt opp med så høye kostnader. Etablerte barnehager har krav på det høyeste beløpet av minimumssatsen og den prosenten de hadde under det forrige regelverket. Ingen private barnehager skulle tape på de nye reglene. "Tilskuddsprosenten" varierer altså mellom de private barnehagene.

Regjeringen har skrevet at den vil øke minimumstilskuddet til 100 % av det kommunale kostnadsnivået innen 2015. Fra 1.8.2012 er minimumstilskuddet 92 %.

En annen forskjell mellom dagens regelverk og det forrige er at kommunebudsjettet legges til grunn i dagens regler. Tidligere var satsene basert på det sist avlagte regnskapet (korrigert for forventet inflasjon). Nå skal tilskudd utbetales på grunnlag av kommunens planlagte kostnadsnivå. Det skal likevel være en avregning ved årets utløp, for å fange opp avvik mellom budsjettet og regnskapet.

2.2 Loven, forskriften og uttalelser fra myndighetene

Tilskudd til private barnehager skal beregnes i henhold til regelverket fra staten. Reglene er:

- Paragraf 14 i Barnehageloven, som fastslår at private barnehager skal få "likeverdig økonomisk behandling" med kommunale barnehager:

“Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.
Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.
Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.
Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd. Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.”

- “Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager”, vedtatt 29.10 2010, forskrift 1379. Forskriften er endret flere ganger etter dette.
- Rundskriv med kommentarer til forskriften og regneeksempler. Siste rundskriv er F-05/2011. Det er to versjoner av rundskrivet. Siste versjon er datert 29.3.2012 fra Utdanningsdirektoratet. Se Utdanningsdirektoratet/regelverk/rundskriv.
- Brev fra Utdanningsdirektoratet til enkeltkommuner og andre. Her kan det ligge nye tolkninger som ikke er innarbeidet i gjeldende forskrift/rundskriv. Se Utdanningsdirektoratet/regelverk/tolking.

Det er Kunnskapsdepartementet som lager/ender regelverket (forskriften). Utdanningsdirektoratet håndhever regelverket for departementet (fra 1.1.2012). Direktoratets tolkning av regelverket er viktig. Private barnehager kan klage kommunens tilskuddsberegning inn for staten ved Fylkesmannen. I behandlingen av klagesaker vil Fylkesmannen legge direktoratets tolkning til grunn for sine avgjørelser. Hvis saken havner i retten, vil retten ikke være forpliktet av statens egen regelfortolkning.

Regelverket er på denne måten stadig under endring. Kommunen må selv følge med på departementets og direktoratets hjemmesider.

2.3 Forskrift om likeverdig behandling, pr. 1.8.2012

I dette kapitlet vil vi gå gjennom reglene for tilskuddsberegning mer i detalj, med utgangspunkt i forskriften og kommentarene i rundskriv F-05/2011, versjon 29.3.2012. Målet med dette kapitlet er å gjennomgå regelverket og vise hvilke regler som er uklare. Denne veilederen skal gi hjelp til å håndtere uklarhetene.

Kommunene oppfordres til å sette seg inn i rundskriv F-05/2011. Det er ikke tilstrekkelig å lese denne veilederen. Rundskrivet tar opp mange spørsmål som ikke tas opp i veilederen. Det har vært nødvendig å prioritere oppgaver i prosjektet. Alle problemer er derfor ikke behandlet.

2.3.1 § 1: Virkeområde

“Forskriften skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd.

Forskriften gjelder ved kommunens tildeling av tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager etter barnehageloven § 14 første og andre ledd.”

Rundskrivet legger vekt på to forhold: Reglene om tilskudd gjelder bare godkjente barnehager, og reglene gjelder bare for tilskudd etter barnehagelovens paragraf 14. Tilskudd etter andre bestemmelser reguleres ikke av forskriften.

Vår kommentar: Kommunene har etter § 14 ikke plikt til å gi tilskudd til private barnehager etablert etter 1.1.2011. Godkjenning av barnehagen etter barnehagelovens regler (areal, bemanning osv.) utløser altså ikke nødvendigvis tilskudd. Det er to ulike saker.

Tilskuddene er begrenset til det antall barn barnehagen er godkjent for. Ved utvidelse av barnehagene vil det være fritt opp til kommunen om det skal gis tilskudd for eventuelle nye plasser. Det blir samme type sak som nyetablering av barnehage.

2.3.2 § 2: Kommunens ansvar

"Kommunen skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd til ordinær drift etter denne forskriften. Kommunen skal dokumentere at tildelingen skjer i samsvar med denne forskriften."

Denne paragrafen slår fast likebehandlingsprinsippet og kommunens plikt til å dokumentere sine tilskuddsberegninger.

Rundskrivet legger vekt på at reglene ikke er til hinder for å gi ekstra tilskudd til enkelte private barnehager, men at dette i så fall må skje etter en åpen og rettferdig metode. Rundskrivet påpeker kommunens plikt til dokumentasjon av beregningene. Kommunens dokumentasjon skal gjøre det mulig å vurdere om tilskuddsreglene er fulgt.

Vår kommentar: Det er uklart hvordan etterlevelsen av reglene skal dokumenteres på en tilstrekkelig god måte. Dette er et av de problemene veilederen har grepet fatt i. Kommunen er både myndighetsorgan, betaler tilskudd og driver egne barnehager i konkurranse med de private barnehagene. De mange rollene kan svekke tilliten til kommunens tilskuddsberegninger.

- Regneark-mal for beregningen: Veilederen inneholder et regneark for beregningen av tilskudd. I det forrige regelverket leverte departementet en slik mal og holdt den oppdatert. Til det nye regelverket medfølger det ikke et slikt hjelpemiddel. Vi tror det trengs en standard for tilskuddsberegningen slik at beregningsmetoder i ulike kommuner lettere kan sammenlignes.
- Sporbarhet: Veilederen foreskriver sporbarhet i beregningen. Det må være mulig å se hvilke poster som er tatt med (og utelatt!) fra kommunens økonomirapporter inn i tilskuddsberegningen. Utelatte poster må begrunnes.
- Nøkkeltall: Det bør lages nøkkeltall for de viktigste kostnadsdriverne i den kommunale barnehageøkonomien. Tidsserier for nøkkeltallene vil indikere om det er realistiske tall som legges til grunn.
- Revisjon: Veilederen foreskriver uavhengig kontroll av tilskuddsberegningen. Kommunerevisjonen bør få i oppgave å attestere for at forskriften er fulgt. Dette vil styrke tilliten til beregningene.
- Informasjons-skriv: Tilskuddsmottakerne bør få tilsendt regnearket med tilskuddsberegningen og et skriv som forteller hvordan tilskuddene er beregnet.

De lokale konfliktene som har vært angående dokumentasjon har gått både på gjennomsiktighet og realisme. Barnehagebudsjettet er grunnlaget for første runde i tilskuddsberegningen. I noen tilfeller har private barnehager betvilt at kommunens barnehagebudsjetter har vært realistiske. Barnehageloven krever at de vedtatte summene legges til grunn for tilskuddsberegningen. Det er kommunestyret som

vrurderer realisme i budsjettet. Samtidig sier forskriften at regnskapet skal legges til grunn for tilskuddet til syvende og sist. Det er derfor viktig å legge realistiske budsjetter til grunn for tilskuddsberegningen. Små avvik mellom budsjett og regnskap bidrar til tillit og forutsigbarhet i de private barnehagene.

2.3.3 § 3: Det kommunale tilskuddet til ordinær drift

"Det kommunale tilskuddet skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagen som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Kostnader til ordinær drift omfatter driftskostnader, kapitalkostnader og administrasjonskostnader.

Det samlede offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal utgjøre samme andel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Tilskuddet skal utgjøre minimum 92 % av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.

Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd slik at det samlede offentlige tilskuddet til den ikke-kommunale barnehagen overstiger det tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering. Der den ikke-kommunale barnehagen har lavere foreldrebetaling enn i tilsvarende kommunale barnehager, har kommunen ikke plikt til å dekke differansen. Side 5

Tilskuddet skal begrenses oppad til at den ikke-kommunale barnehagen ikke får tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning. Store aktivitetsendringer i den ikke-kommunale barnehagen medfører at kommunen må beregne tilskuddet til barnehagen på nytt."

I denne paragrafen defineres begrepet "ordinær drift" som summen av "driftskostnader, administrasjonskostnader og kapitalkostnader". Kommunens tilskudd skal dekke det som ikke dekkes av foreldrebetaling eller andre offentlige tilskudd. Maksimumstilskuddet defineres som 100 % av kommunens netto enhetskostnader. Barnehagene kan ikke kreve tilskudd for flere barn enn barnehagen er godkjent for. Minimumsprosenten er endret flere ganger. Den økte fra 88 % til 91 % 1.8.2011. Den økte fra 91 % til 92 % fra 1.8.2012.

Rundskrivet legger vekt på at andre offentlige tilskudd kan trekkes i fra ved tilskuddsberegningen. Det gjelder for eksempel naturalytelser fra kommunen i form av gratis husleie. Rundskrivet inneholder en liste over offentlige tilskudd som IKKE skal trekkes i fra ved beregningen. Rundskrivet påpeker at kommunen står fritt til å avslå tilskudd til økt antall plasser i barnehagene ved søknad om ny godkjenning for flere plasser.

Vår kommentar: Det store problemet i denne paragrafen er skillet mellom driftskostnader og administrasjonskostnader. Regelverket sier at man skal lage en selvkostkalkyle for den kommunale barnehagedriften, der drift, administrasjon og kapitalkostnader skilles fra hverandre. Problemet blir nærmere beskrevet i omtalen av paragrafene 4 og 5.

Ved beregning av tilskudd for 2012 må kommunen gå tilbake til tilskuddsberegningen for 2011 og hente fram tilskuddsprosenten for hver barnehage som var i drift da. Minimal støtte vil være det høyeste beløpet av den statlige minimumsprosenten og fjorårets prosent. Minimumsprosenten var 89,2 % i 2011 i gjennomsnitt for hele året (88 % i 7 måneder og 91 % i 5 måneder).

Det er en del kommuner som allerede nå har valgt å innføre full likebehandling av alle barnehager ved å gi like mye tilskudd pr. barn til alle private og kommunale barnehager. Dette var det adgang til i det forrige regelverket ("enhetsprismodellen"). Det er fremdeles adgang til dette. Full likebehandling skal uansett gjennomføres nasjonalt om noen få år.

2.3.4 § 4: Tilskudd til driftskostnader

“Kommunen skal gi tilskudd til driftskostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager. Tilskuddet skal beregnes ut i fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader pr. heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunale barnehager med budsjetterte driftskostnader som er minimum 25 % høyere enn gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager kan holdes utenfor grunnlaget for beregningen. Kommunen skal gi et påslag for administrasjonskostnader på fire % av gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager.

Kommunen skal fastsette tilskuddssatser til driftskostnader pr. heltidsplass. Satsene skal beregnes i samsvar med forholdstall for finansiering av plasser for barn over og under tre år fastsatt av departementet.

Det skal være egne satser pr. heltidsplass for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. For ordinære barnehager og familiebarnehager skal det settes én sats for barn over tre år, og én sats for barn under tre år. For åpne barnehager skal det settes én felles sats gjeldende for barn over og under tre år. Kommunen skal dokumentere hvordan tilskuddssatsene er beregnet.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, og skal før 1. februar i budsjettåret underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser for driftskostnader.

Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager, skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader fastsatt av departementet ved beregningen av tilskudd til driftskostnader til ikke-kommunale barnehager.”

Dette er den sentrale paragrafen i forskriften. Her kommer de viktigste anvisningene for tilskuddsberegningen. Det må først lages en selvkostkalkyle for den kommunale driften for å lage tilskuddssatser. Deretter beregnes tilskudd til hver private barnehage etter hvor mange barn de har.

Rundskrivet påpeker at det er kommunens ansvar å sannsynliggjøre at alle relevante driftskostnader for de kommunale barnehagene kommer med i selvkostkalkylen. Budsjettet må være så detaljert at det er mulig å vurdere saken.

Administrasjonspåslaget skal være på grunnlag av brutto kostnader (inkludert mat). Vekten for barn 0–2 år er fastsatt av departementet til 1,8 i barnehager og 1,25 i familiebarnehager.

Vår kommentar: I det nye regelverket skal administrasjonsutgiftene beregnes som 4% av driftsutgiftene. Dette er en forenkling i forhold til forrige regelverket. Da måtte man fordele kommunens administrasjonsutgifter mellom alle kommunale tjenester på grunnlag av lønnsutgiftene i hver tjeneste.

Det store problemet i denne paragrafen er definisjonen av “ordinære driftskostnader” i barnehagene og skillet mellom administrasjonskostnader og driftskostnader.

Forskriften refererer ikke til den etablerte kommunale standarden for kommunalt tjenesteregnskap, som er Kostras tjenestekontoplan (funksjonene). Veilederen tar tak i dette problemet:

- Drift og administrasjon: Veilederen tolker forskriften i samsvar med Kostras tjenesteinndeling så langt det går an. Det finnes ingen annen standard. Det forrige regelverket var Kostrabasert. Kostra skiller mellom tjenester i barnehagene og administrative fellestjenester i kommunen. Veilederen bygger på Kostras inndeling. Det betyr at man benytter den årlige Kostraveilederen fra Kommunaldepartementet som rettesnor for arbeidet.

- Kommuner med eiendomsforetak: I kommuner med eiendomsforetak kan man ikke legge barnehagenes egne regnskaper til grunn for selvkostberegningen. "Husleien" disse barnehagene betaler til foretaket vil dekke foretakets samlede kostnader, både drift, kapital og administrasjon. I disse tilfellene må man bruke konsernregnskapet i selvkostkalkylen.

Utdanningsdirektoratet har i ett tilfelle, i brev av 10.5.2012, skrevet at kostnader skal håndteres i strid med Kostraveilederen. Det gjelder forsikring av bygninger. Kostra definerer dette som felles eiendomsforvaltning (felles polise), mens direktoratet vurderer det som direkte driftskostnad. Her må man følge direktoratets vurdering.

I det nye regelverket skal tilskuddene utbetales på grunnlag av kommunebudsjettet. I det forrige regelverket ble fjorårets regnskap benyttet, korrigert for forventet prisvekst. Erfaringen så langt er at budsjettene er mye mindre detaljerte enn regnskapet i de fleste kommuner. Dette gjør det vanskelig å kvalitetssikre og dokumentere tilskuddsberegningen så godt som ønskelig. I veilederen kan vi ikke fortelle kommunene hvordan de skal budsjettere. Vi kan bare oppfordre til å budsjettere flest mulig av postene som skal inngå i tilskuddsberegningen.

Det er også verdt å merke seg at det er budsjetterte antall barn som skal legges til grunn i den kommunale selvkostberegningen. Det er ikke nødvendigvis årsmeldingen pr. 15.12. året før som skal legges til grunn. Kommuner som ikke planlegger endringer i barnehagene kan selvsagt legge til grunn antall barn i årsmeldingen.

Statens nasjonale satser for driftstilskudd for 2012 er oppgitt i rundskrivet kapittel 4. Satsene for barn under og over tre år er kr 173 500/85 000 pr. heltidsbarn i ordinære barnehager og kr 138 000/105 300 i familiebarnehager. Satser for 2013 foreligger ikke.

2.3.5 § 5: Tilskudd til kapitalkostnader

"Kommunen skal gi tilskudd til kapitalkostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager pr. heltidsplass.

Kommunen velger om den vil gi tilskuddet ut i fra gjennomsnittlige kapitalkostnader pr. heltidsplass i egne tilsvarende kommunale barnehager, eller om den vil benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitaltilskudd fastsatt av departementet.

Der kommunen gir tilskuddet ut i fra gjennomsnittlige kapitalkostnader i egne tilsvarende kommunale barnehager skal det være én sats for ordinære barnehager, én for familiebarnehager og én sats for åpne barnehager. Kommunen skal dokumentere hvordan tilskuddssatsene er beregnet.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, og skal før 1. februar budsjettåret underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser for kapitalkostnader.

Kommunen kan gi ekstra tilskudd til kapitalkostnader til ikke-kommunale barnehager med høye kapitalkostnader."

Rundskrivet legger vekt på at kommunen må kunne dokumentere sine kapitalkostnader, dersom kommunen ikke vil bruke de nasjonale satsene. Hvis byggekostnadene ikke kan dokumenteres, kan kommunen foreta en ny taksering, skriver direktoratet.

Vår kommentar: Vi tror de fleste kommuner har valgt å bruke statens standardsatser for kapitaltilskudd. Veilederen inneholder et eksempel på en slik lokal beregning. "Mønsteravtalen" mellom KS og PBL fra 22.3.2011 ber kommunene vurdere å gi høyere kapitaltilskudd enn lovbestemt til nye private barnehager med store kapitalkostnader.

Kapitalkostnader beregnes som summen av avskrivninger og kalkulatoriske rentekostnader (kostnaden ved å binde kapital i bygg: det kommunen kunne fått i renter ved å sette pengene i banken). Rentesatsen skal være rentesatsen for 10-årige Husbanklån pr. 1. oktober påplussset 0,1 %. Departementet offentliggjør hver høst hvilken sats som skal benyttes i neste års kalkyler. Husbanken opplyser på sin hjemmeside at deres 10-årige rentesats pr. oktober 2012 vil bli omtrent 2,5 %.

Statens satser for kapitaltilskudd for 2012 er oppgitt i rundskrivet kapittel 4. Satsen er kr 7 600 pr. heltidsbarn i ordinære barnehager og kr 12 000 i familiebarnehager.

2.3.6 § 6: Reduksjon av tilskuddet

"Kommunen kan redusere det kommunale tilskuddet dersom barnehagen foregående regnskapsår hadde vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader pr. årsverk enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager og eier av barnehagen hadde avsatt urimelig utbytte eller tatt ut urimelig godtgjørelse for egen eller nærstående arbeidsinnsats i barnehagen.

Med urimelig utbytte og arbeidsgodtgjørelse menes at normal kompensasjon for arbeid og kapitalinnsats i barnehagen overstiges.

Reduksjonen i det kommunale tilskuddet skal stå i forhold til den kostnadsbesparelsen barnehagen har, jf. første ledd."

Rundskrivet påpeker at det kan være vanskelig å bevise at vilkårene for reduksjon er til stede. Begge vilkår må være oppfylt. Reduksjonen av tilskudd skal tilsvare gevinsten for barnehagenes eier.

Vår kommentar: Vi mangler erfaring med denne bestemmelsen. Barnehageloven er dessuten endret. Det er vedtatt en ny paragraf 14a. Lovendringen er ikke trådt i kraft pr. 1.9.2012.

2.3.7 § 7: Opplysningsplikt

"Eiere av ikke-kommunale barnehager skal 15. desember hvert år rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen på skjema fastsatt av departementet. Rapporteringen danner grunnlag for utmålingen av kommunalt tilskudd året etter. Kommunen kan bestemme at slik rapportering skal gjøres ved flere tidspunkter i året, og hva som skal til for at tilskuddet skal endres i løpet av året. Dette skal fastsettes i lokale retningslinjer.

Ikke-kommunale barnehager som i løpet av året har store aktivitetsendringer, blant annet opprettelse eller nedleggelse av avdeling eller større gruppe, skal melde fra til kommunen."

Rundskrivet påpeker at det er kommunens ansvar å kontrollere opplysninger om antall barn, barnas alder og deres oppholdstid. Opplysningene har betydning både for tilskuddene og godkjenningen. Hvis kommunen velger å telle antall barn flere ganger i året, skal tellingen ikke ha tilbakevirkende kraft.

Vår kommentar: Forskriften krever bare en telling i året av barn i private barnehager, nemlig årsmelding pr. 15.12. Årsmeldingen kan legges til grunn for hele tilskuddet for neste år. Dette er en enkel rutine som mange kommuner har innført.

KS og PBL inngikk en samarbeidsavtale i 2011, den såkalte "mønsteravtalen". Mønsteravtalen anbefaler flere tellinger av barna hvert år, slik at barnehagene motiveres for å ta inn flere barn når behovet endrer seg.

En del kommuner har inntil nå hatt uklare regler for telling av antall barn i barnehagene. Kontroll av tallene har også manglet. Kommunene bør kontrollere det oppgitte

barnetallet, uansett om det telles en eller flere ganger i året. Kravet for å få tilskudd må være at plassen er akseptert og blir betalt. En feil på ett barn koster kommunen mellom kr 100 000 og kr 200 000 pr. år. Kriterier og kontrollrutiner bør vedtas og gjøres kjent blant barnehagene. Kontroll mot opptakssystemet bør gjennomføres. Kontrollrutinene for kommunale og private barnehager bør være like. Dette er et ansvar for barnehagemyndigheten i kommunen.

2.3.8 § 8: Endring av grunnlaget for satsene

"Kommunen skal én gang pr. år fatte vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager i samsvar med §§ 4 og 5.

Kommuner som i løpet av året endrer bevilgningene til ordinær drift i kommunale barnehager, skal samme året fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Dersom kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter §§ 4 og 5, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Etterjustering av tilskudd det er fattet vedtak om i samsvar med andre ledd skal hensyntas."

*Rundskriv*et påpeker at kommunen må gi ekstra tilskudd til private barnehager dersom kommunale barnehager får styrket budsjettet etter lønnsoppgjøret.

Vår kommentar: Årshjulet for tilskuddsberegning ble mye mer innviklet med de nye reglene fra 2011. Rundskrivet beskriver tre runder: først beregning etter budsjetterte utgifter, så tilleggstilskudd etter lønnsoppgjøret og til slutt avregning etter faktisk regnskap. Før ble alt avgjort i en runde på grunnlag av forrige års regnskap og forventet lønnsvekst (deflator).

Det er mulig å forenkle årshjulet ved å unngå tilleggstildelinger til de kommunale barnehagene gjennom året. Forventede tillegg for lønnsoppgjøret kan settes av på rett kostrafunksjon i budsjettet ved årets start og tas inn i den første selvkostkalkylen. Da unngår man å endre tilskuddene til private barnehager gjennom året.

Med de nye reglene er det et mål å redusere forskjellen mellom budsjetterte og endelige tilskuddssatser mest mulig. Det gjør man ved å lage et realistisk budsjett og sørge for god budsjettkontroll gjennom året.

Avviket mellom tilskudd og avregning skal føres som en utgift eller inntekt i regnskapet for det året avviket gjelder. Det vil si at en foreløpig beregning må gjøres før regnskapet avsluttes, altså innen 15. februar. Utbetaling skjer etter at regnskapet er revidert.

De nye reglene om avregning er foreløpig bare brukt en gang. Ut fra erfaringene med avregningen for 2011 griper veilederen fatt i to problemer:

- Sammenligning av budsjettert selvkost og faktisk selvkost. Det er vesentlig at de to kalkylene tar med seg de samme postene og settes opp slik at de kan sammenlignes. Det er like stort behov for gjennomsiktighet og sporbarhet i begge tilfellene. Egentlig er det størst krav til kontroll av avregningen, siden dette er grunnlaget for den endelige beregningen av tilskuddene. Det bør være mulig å finne årsakene til avvik på en enkel måte. Veilederen har et forslag til løsning.
- Telling av barn gjennom året. Selvkostkalkylen gir som svar en kostnad pr. barn over og under tre år. Regnskapet er telleren i beregningen av dette nøkkeltallet.

Nevneren er antall barn i de kommunale barnehagene. I avregningen må det reelle barnetallet framkomme. Det er uklart i forskriften hvordan barnetallet skal beregnes ved avregningen. Veilederen har et forslag til løsning. Antall barn beregnes på grunnlag av årsmeldingene ved årets start og slutt. Det vil si pr. 15.12. året før tilskuddsåret og pr. 15.12. i tilskuddsåret. Tellemetoden er nærmere drøftet i kapittel 4.2.

2.3.9 § 9: Vilkår for tilskudd

"Kommunen kan sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd."

Rundskrivet peker på at kommunene bare kan stille krav, dersom de gir tilskudd ut over det som loven pålegger dem. Krav om tariffavtale kan ikke stilles.

2.3.10 § 10: Tilbakebetaling

"Barnehager som i løpet av året mottar høyere tilskudd enn den har krav på, skal etter vedtak fra kommunen enten tilbakebetale et tilsvarende beløp eller få trukket fra beløpet ved senere eller neste års utbetaling av tilskudd."

Rundskrivet peker på at denne regelen bare gjelder avviket mellom utbetalt tilskudd og avregningen etter regnskapsframleggelsen. Ved saksbehandlingsfeil er det de alminnelige reglene i forvaltningsloven som gjelder.

2.3.11 § 11: Refusjoner mellom kommuner

"Kommuner som har ikke-kommunale barnehager med barn som er bosatt i en annen kommune, har rett til refusjon for kostnader til ordinær drift som ikke dekkes av foreldrebetalingen og andre offentlige tilskudd fra kommunen der barnet er bosatt. Refusjonen skal baseres på nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader og kapitalkostnader fastsatt av departementet."

Rundskrivet påpeker at refusjonssatsen skal være de nasjonale satsene, korrigert for barnehagens tilskuddsprosent.

Vår kommentar: Reglene gjelder bare private barnehager. Loven gir ikke vertskommunen rett til å kreve refusjon av hjemkommunen for barn med plass i kommunale barnehager. I slike tilfeller må kommunene inngå avtaler, evt. avslå søknader for barn fra andre kommuner. Veilederen har ikke gått nærmere inn på metoder for å beregne refusjoner mellom kommunene.

2.3.12 § 12: Klage på vedtak om tilskudd

"Eier av ikke-kommunal barnehage kan påklage kommunens vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskriften til fylkesmannen."

Rundskrivet peker på at kommunen er forpliktet til å behandle klagen selv før den sendes til Fylkesmannen.

2.3.13 §13: Endringer i forskriften

"Departementet kan øke minimumsforpliktelsen i §3 andre ledd i samsvar med gjeldende års budsjettvedtak".

Rundskrivet påpeker at dette kan skje uten behandling i statsråd.

Vår kommentar: Denne regelen blir benyttet. Fra 1.8.2012 er minimumsforpliktelsen ("minimumsprosenten") økt fra 91 til 92 prosent.

3 Regneark-mal for tilskuddsberegning

Sammen med denne veilederen er det en regnearkmal for tilskuddsberegning. Det er også vedlagt et eksempel på tilskuddsberegning fra en fiktiv kommune "Byen". I dette kapitlet vil vi gå gjennom regnearkmalen og tilskuddsberegningen for Byen.

Det nye tilskuddsregimet mangler en standardisert regnearkmodell for tilskuddsberegning. I rundskrivet er det tatt med et regneeksempel, men det er ikke laget praktiske hjelpemidler for kommunene. Til det forrige regelverket laget departementet en regnearkmodell, som ble brukt i de fleste kommuner. Vi tror en mal er nyttig.

Etter forskriften må det gjøres egne beregninger for hver type barnehage, det vil si ordinære (heldags) barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Regneark-malen er laget med tanke på heldagsbarnehager, men kan også brukes for de to andre typene barnehager.

3.1 Fremgangsmåten

Fremgangsmåten i tilskuddsberegningen er slik:

1. Beregne driftsutgifter pr. barn i kommunale barnehager

Dette omhandles i forskriftens paragraf 3 og 4. Man skal beregne driftskostnad pr. barn for barn over og under tre år. Regelverket for beregningen er i hovedsak likt det som gjaldt før 1.1.2011. Det skal gjøres beregninger både på grunnlag av budsjettet og på grunnlag av regnskapet.

Kommunen må først finne fram til relevante tall fra regnskap og budsjett. Kravene til sporbarhet og begrunnelse for valget av økonomidata er innskjerpet i det nye regelverket. Derneft må man finne fram til antall barn i de kommunale barnehagene. Her bør årsmeldingene fra de kommunale barnehagene benyttes, i alle fall ved avregningen.

2. Beregne kapitalkostnader pr. barn i kommunale barnehager

Dette er omhandlet i forskriftens paragraf 5. Kommunen har valget mellom å beregne egne kapitalkostnader pr. barn eller bruke statens standardsatser. Alle bør forsøke å beregne egne kostnader og gjøre et bevisst valg.

Kapitalkostnadene beregnes som summen av avskrivninger (kommunale bygg og utstyr) og kalkulatoriske rentekostnader. Satsen for 2012 er 3,2 %.

Kapitalkostnadene skal deles på antall heltidsbarn i kommunale barnehager med samme vekt for alle barn.

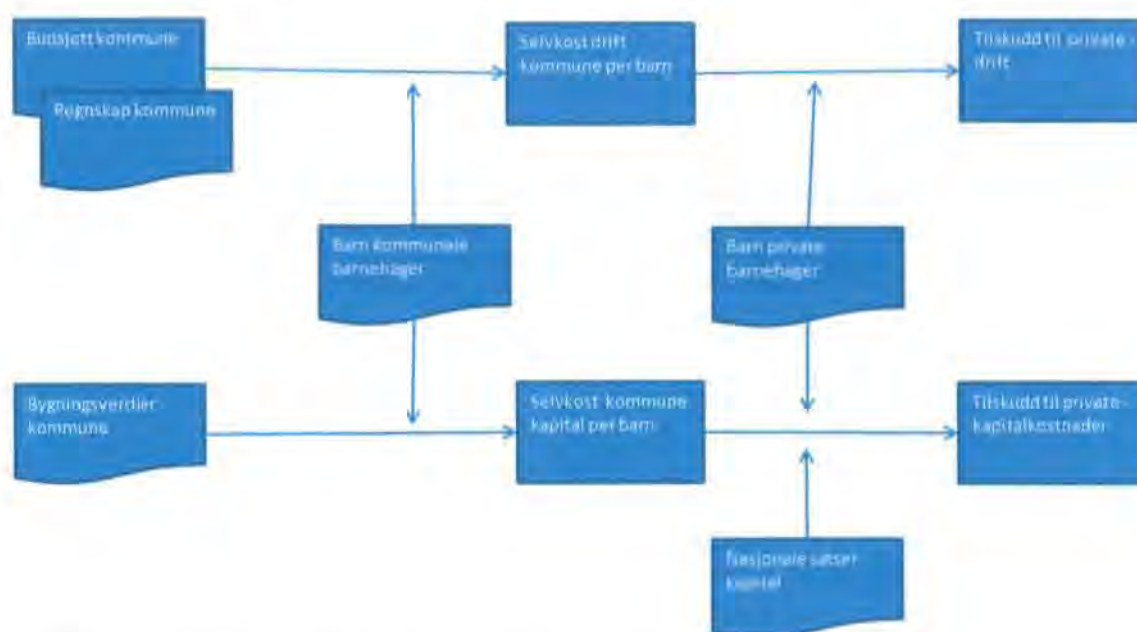
3. Beregne tilskudd til private barnehager

Etter at trinn 1 og 2 er gjennomført, kan man beregne kommunalt tilskudd til de enkelte private barnehagene. Satsene for driftstilskudd og kapitaltilskudd ganges med antall barn i hver barnehage.

Regelverket krever bare en telling av barn i private barnehager pr. år. Barnetallet hentes fra årsmeldingen pr. 15.12 før tilskuddsåret.

Til slutt må summen multipliseres med tilskuddsprosentsen for hver enkelt barnehage.

Figuren under viser framgangsmåten grafisk:

Figur 1: Framgangsmåte ved beregning av tilskudd til private barnehager. Kilde: Agenda Kaupang.

3.2 Regnearket

Regnearket er tilpasset prosessen som er beskrevet i forrige kapittel. Regnearket har 7 faner. I det følgende skal vi beskrive hvordan de ulike fanene fungerer.

0. Bruksanvisning for saksbehandleren

Regnearket skal først og fremst forstås av saksbehandleren i kommunen. Fane 0 i regnearket gir en kortversjon av regelverket og skal fungere som førstehjelp for saksbehandler.

1. Årsmeldinger for kommunale barnehager

Regnearket beregner antall heltidsbarn over og under tre år i kommunale barnehager på grunnlag av årsmeldingene. Barnetallet må beregnes flere ganger:

- Fane 1a beregner antall barn ved årets start, altså på grunnlag av årsmelding pr. 15.12 før tilskuddsåret. Dette tallet benyttes som reelt tall ved starten på året, og evt. som budsjett.
- Fane 1b beregner på grunnlag av årsmelding ved årets slutt. Dette tallet benyttes i avregningen som reelt barnetall ved årets slutt.
- Hvis kommunen ønsker å bruke planlagt barnetall som grunnlag for tilskuddsberegningen i stedet for årsmeldingen, må det planlagte barnetallet legges inn for hver barnehage. Det vil i tilfelle bli fane 1c budsjett.

Barnetallet legges inn for hver barnehage slik det er registrert i årsmeldingen. Det vil si etter alder og avtalt oppholdstid. Regnearket gjør barn med deltids plass om til heltids plass etter metoden beskrevet i regneeksempelet i rundskrivet. Full plass 100% er 45 timer, 33–40 timer pr. uke er 37 timer eller 82 % (37 timer/45 timer), 25–32 timer er 29 timer eller 64 %. 17–24 timer er 21 timer eller 47 %. 9–16 timer er 13 timer eller 29 %. 0–8 timer er 6 timer eller 13 %. Barnas alder følger av årsmeldingen. Det beregnes antall barn 0–2 år og 3–6 år.

Sum heltidsbarn over og under tre år overføres til fane 5 selvkost kommunale barnehager.

2. Økonomirapporter funksjon 201 Førskole

I fane 2 tar vi inn økonomirapport fra kommunens økonomisystem for funksjon 201 Førskole. Koblingen til Kostras funksjonskontoplan er nærmere beskrevet og begrunnet i kapittel 5.

Vi bruker saldorapporter for alle kombinasjoner av ansvar, tjeneste og art/konto for funksjon 201. Ved årets start tar vi bare ut tall for budsjett. Ved årets slutt tar vi ut både budsjett og regnskap. På denne måten sikrer vi oss at avregningen baseres på samme type data som beregningen ved årets start.

Det er ikke alle kontokombinasjoner som etter regelverket skal tas med i selvkost-kalkylen. Myndighetsoppgaver, midlertidige barnehager og spesielt dyre barnehager skal for eksempel holdes utenfor. Det samme gjelder feilførte utgifter. Vi merker alle postene for å vise om de skal tas med i kalkylen eller ikke og begrunner det. På denne måten gjør vi beregningen sporbar og etterprøvable.

Sum relevante poster overføres til fane 5 selvkost kommunale barnehager.

3. Økonomirapporter funksjon 221 Barnehagelokaler

Fane 3 inneholder økonomirapport for funksjon 221 barnehagelokaler. Rapporten defineres på samme måte som fane 2 og har samme rolle i selvkostberegningen.

Sum relevante poster overføres til fane 5 selvkost kommunale barnehager.

4. Kapitalkostnader

Fane 4 beregner kapitalkostnader for kommunale barnehager i tilskuddsåret (avskrivninger og renter).

Grunnlagsdata er

- Byggekostnader for alle kommunale barnehager. Byggekostnadene skal ifølge rundskrivet legges inn netto. Det vil si fratrullet evt. mva-kompensasjon og fratrullet eventuelle statlige investeringstilskudd.
- Byggeår for alle kommunale barnehager. Dette er det året bygget tas i bruk. Dette trengs for å finne ut om bygget er avskrevet og om det er mottatt mva-kompensasjon eller investeringstilskudd (etter 2003).
- Bokført verdi ved inngangen til tilskuddsåret (IB).
- Rentesats

Modellen beregner neste års avskrivninger basert på kommunelovens regler om levetid: 40 år for bygg og 10 år for utstyr.

Modellen beregner kalkulatoriske renter basert på fastsatt rentesats og bokført verdi ved inngangen til året.

Dersom kommunen mangler opplysninger om byggekostnader eller bokført verdi, kan det foretas ny taksering av bygget, står det i rundskrivet. Bygget må i så fall avskrives over gjenværende levetid (40 år minus dagens alder). Bygget bør føres inn i balanseregnskapet i henhold til taksten.

Sum kapitalkostnader overføres til fane 5 kommunal selvkost.

Hvis man ikke ønsker å beregne egne kapitalkostnader, hopper man over fane 4. Da benytter man statens satser direkte i fane 5.

5. Selvkost kommune

I fane 5 beregnes selvkost pr. barn for den kommunale barnehagedriften, både når det gjelder driftsutgifter og kapitalkostnader. Grunnlaget for beregningen av driftsutgift pr. barn er opplysninger og antall barn fra fane 1 og økonomidata fra fane 2 og fane 3. Selvkost kapitalkostnader pr. barn baseres på data om barn fra fane 1 og kapitalkostnader fra fane 5.

Det som skal tas med i selvkostkalkylen er korrigerte brutto driftsutgifter utenom avskrivninger og ekstern husleie, som inngår i kapitalkostnadene. Det vil si lønn og sosiale utgifter, driftsutgifter til egenproduksjon, sykkelønsrefusjoner og netto mva. Dette er nærmere begrunnet i kapittel 5.

Selvkostberegningen starter med økonomidata overført fra fane 2 og 3. Vi synliggjør korreksjoner til rapportene på en mest mulig tydelig måte. Det gjelder for eksempel inntak av barhageutgifter ført andre steder enn funksjon 201 og 221. Noen vanlige problemer:

- Lønnsreserve: Lønnsreserve som gjelder funksjon 201 og 221 kan være plassert på en samletjeneste, for eksempel 120.
- Premie til AFP, gruppelivsforsikring og yrkesskade for barnehageansatte kan være ført som fellesutgift. Skal belastes barnehage ifølge Kostra.
- Barnehagenes andel av IKT-driften, porto, opplæring og telefon kan være ført som fellesutgift. Skal belastes barnehage i følge Kostra.
- Bruk av premiefond: skal inntektsføres på funksjon 180 etter Kostra. Skal trekkes fra i selvkost barnehage etter departementets tolkning av forskriften. Se brev fra Kunnskapsdepartementet til PBL av 15.2.2012.

Enkelte utgifter ført på funksjonene 201 og 221 må beregnes og trekkes fra i selvkostberegningen:

- Utgifter til lærlinger. Lærlinger skal holdes utenfor selvkost, ifølge rundskrivet. Lærlinger kommer på toppen av ordinær bemanning.
- Lønnstilskudd fra NAV. Lønnstilskudd fra NAV sidestilles med sykkelønsrefusjoner og tas med som inntekt i selvkostkalkylen. Det er refusjon for ekstra utgifter som kommunen har hatt for arbeidstakere med spesielle behov.
- Kapitaldel av utgift til ekstern husleie Kostra-art 190 leie av lokaler. Dette inngår i kapitalkostnadene.

Det er viktig at disse korreksjonene dokumenteres på en ordentlig måte.

Administrasjonskostnader plusses på i henhold til regelverket med 4 % av de direkte driftsutgiftene.

De samlede driftsutgiftene inkludert administrasjon fordeles mellom barn over og under tre år i henhold til fordelingen av heltidsbarn i de kommunale barnehagene, der barn under tre år vektas med 1,8.

Netto driftsutgifter for barn over og under tre år fremkommer ved å trekke fra foreldrebetaling og eventuelle matpenger. Inntekter skal beregnes ved å benytte makspris og vedtatte satser for matpenger ganget med antall barn. Det er ikke de faktisk mottatte inntektene som skal føres inn i kalkylen. Rabatter skal således ikke inngå i kalkylen.

Netto driftsutgifter for barn under og over tre år deles på antall heltidsbarn i de to gruppene. Dette gir kommunens netto selvkost for drift pr. barn over og under tre år.

Når det gjelder kapitalkostnader pr. barn, så deles beregnede kapitalkostnader i fane 4 på antall heltidsbarn uten å korrigere for alder.

Selvkostkalkylen er satt opp med to kolonner for utgifter: budsjetterte utgifter og regnskapsførte utgifter. Kalkylen skal settes opp på samme måte i de to fasene av årshjulet. Det skal være enklest mulig å sammenligne budsjetterte og faktiske satser.

Faktisk barnetall i de kommunale barnehagene beregnes på grunnlag av års-meldingene ved årets start og slutt. Den enkleste måten er å forutsette at antallet barn ved årets start er i barnehagen i 7 måneder (vårhalvåret), mens antallet om høsten (5 måneder) tilsvarer antallet i årsmeldingen ved årets slutt. Denne metoden foreskrives i et regneeksempel publisert av Utdanningsdirektoratet 3.7.2012, se udir.no/regelverk/tolkning/tilskudd.

I fane 5 er det lagt inn en del nøkkeltall til slutt. Dette er for å kunne drøfte realismen i de fremlagte beregningene. Store endringer i nøkkeltallene krever en begrunnelse. Vi beregner:

- Bemanningsfaktor: antall heltidsbarn pr. årsverk (styrer og ansatte i ordinært pedagogisk arbeid, ikke renholder, vaktmester eller hjelpere for barn med spesielle behov).
- Lønn pr. årsverk: Lønningene stiger jevnt fra år til år, så lenge kompetansemiksen holdes stabil. Redusert lønn pr. årsverk krever en begrunnelse.
- Driftsutgifter pr. barn: Forsvarlig drift krever en viss sum pr. barn til driftsmidler for barna og de ansatte.
- Utgifter til drift av lokaler pr. barn. Forsvarlig drift betyr at bygg må vaskes, oppvarmes og holdes vedlike.
- Utgiften til støttetiltak i forhold til utgiftene ved ordinær drift. Støttepersonell skal ikke erstatte ordinær bemanning.

Satsene for driftstilskudd og kapitaltilskudd pr. barn overføres til fane 6, der det beregnes tilskudd til den enkelte private barnehage.

6. Tilskuddsberegning

Her beregnes tilskudd til de enkelte private barnehagene. Grunnlaget er de kommunale selvkost-satsene i fane 5, årsmeldingene fra de private barnehagene og barnehagenes tilskuddsprosent.

- Antall heltidsbarn: Antall heltidsbarn over og under tre år beregnes på grunnlag av årsmeldingene pr. 15.12 året før tilskuddsåret. Barna på deltid omregnes til heltidsbarn slik det er beskrevet for barn i kommunale barnehager.

- Selvkost-satsene: det er satser for barn over og under tre år for drift, men samme sats for kapital.
- Tilskuddsprosenten: dette er den andelen av det kommunale kostnadsnivået den enkelte barnehage etter regelverket har krav på. Det er det største tallet av:
 - Årets minimumsprosent. Det er i år 91 % første 7 måneder og 92 % fra 1.8. Vektet gjennomsnitt for året 2012 er 91,4 %.
 - Fjorårets sats for den samme barnehagen, hentes fra fjorårets tilskuddsberegning

For nystartede barnehager skal budsjetterte kostnader legges til grunn, opp til 100 % av kommunens netto utgiftsnivå.

I den samme fanen er det naturlig å legge både tilskudd beregnet ved årets start og tilskudd beregnet etter regnskapet foreligger. Da vil regnearkmodellen inneholde den komplette samlingen beregninger.

7. Økonomirapporter, styrkingstiltak i barnehagene

I fane 7 legger vi en økonomirapport for funksjon 211 Styrkingstiltak i barnehagene. I noen kommuner har det vært diskusjon om bruken av styrkingstiltak versus ordinær drift i de kommunale barnehagene.

Dataene benyttes til å lage et nøkkeltall som viser utgifter til styrking pr. barn i kommunen i forhold til ordinære driftsutgifter.

3.3 Eksempel- tilskuddsberegning for Byen

Sammen med veilederen er det et regneeksempel for en fiktiv kommune "Byen". I dette kapitlet går vi gjennom dette eksempelet. Byen er ingen gjennomsnittskommune. Det er metoden som er viktig i dette eksempelet, ikke resultatet.

Byen er en kommune med 7 kommunale barnehager og 4 private barnehager. Vi skal beregne tilskudd for 2011 til de fire private barnehagene. Vi skal både beregne tilskuddet ved årets start og avregne etter året er slutt.

3.3.1 Driftskostnader i kommunale barnehager

Det er naturlig å starte arbeidet med å beregne utgifter til "ordinær drift" i de kommunale barnehagene. Disse utgiftene skal vi finne på funksjonene 201 Førskole og funksjon 221 Barnehagelokaler.

I fane 2 er det en rapport for funksjon 201 Førskole. Rapporten viser:

- Ansvar: hvilken barnehage gjelder utgiften?
- Funksjon/tjeneste: hvilken tjeneste gjelder utgiften? Vi har i utgangspunktet avgrenset rapporten til funksjon 201. Noen kommuner har mer detaljerte tjenesteinndelinger.
- Art/konto: hvilken type utgift gjelder det? Er det lønn, varer/tjenester til egen drift, mva. eller andre ting?
- Regnskap for året
- Budsjett for året

- Gruppe. Hver linje i rapporten er gruppert etter postene i selvkostkalkylen, eventuelt er det angitt en grunn til å holde denne linjen utenfor selvkost.

Rapporten for funksjon 201 for kommunen Byen er på 392 linjer. Figuren under viser et utdrag av rapporten for barnehagen Gr. Kostra-art er sifrene 2-4 i "Konto". Funksjon er de tre første sifrene i "tjeneste".

Ansvar	Ansvar (T)	Tjeneste (T)	Konto (T)	Regnskap	Revidert budsjett	Gruppering
272	Gr bamel	2010 Førskole	10100 Fast lønn	2 642 556	2 555 999	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	10200 Vikarer	76 488	84 100	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	10210 Vikarer m/refusjon	279 220	0	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	10400 Overtid	11 665	0	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	10910 Pensjonspremie KLP	380 155	352 000	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	10990 Arbeidsgiveravgift	432 487	421 000	1. Lønn og sosiale utgifter
272	Gr bamel	2010 Førskole	11000 Kontormateriell	4 606	6 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11020 Abonnement/faglitteratur	11 224	3 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11070 Leker/sysselsettingsutstyr	16 795	20 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11100 Medisinsk forbruksmateriell	896	1 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11150 Matvarer	81 069	72 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11200 Div. driftsutgifter	20 460	20 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11210 Velferdstillak, ansatte	4 762	3 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11230 Turer, leirskoler	2 653	0	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11300 Telefonutgifter	10 836	6 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11301 Oppg.pl. mobiltilf, interim	-2 960	0	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11500 Kursutgifter	6 927	7 000	2. Varer og tjenester
272	Gr bamel	2010 Førskole	11600 Reiseutgifter, oppg. pl.	2 124	0	2. Varer og tjenester

Det som skal tas med i selvkostkalkylen er korrigerte brutto driftsutgifter utenom avskrivninger og ekstern husleie. Det vil si lønn, andre driftsutgifter, sykelønnsrefusjoner og netto mva. De øvrige postene skal holdes utenfor selvkost.

Byen har brukt en pivot-tabell i Excel for å oppsummere rapporten før overføring til fane 5 selvkostkalkyle. Den er gjengitt i figuren under. Samlede relevante budsjetterte utgifter er lønn (fratrasket sykelønnsrefusjoner) og varer/tjenester, til sammen 51,4 millioner kroner. Vi ser at MVA ikke er budsjettert, heller ikke sykelønnsrefusjoner. Det er budsjettert netto på disse to områdene.

Figuren under inneholder også regnskapet for de samme postene, til bruk ved avregningen.

Gruppering	Data	
	Revidert budsjett	Regnskap
andre fradrag drift	-146 000	-165 298
andre fradrag lønn	0	-39 681
avskrivning	50 000	70 049
Barnehagemyndighet	1 976 599	4 274 234
Feilføring	148 000	-238 702
foreldrebetaling	-11 164 008	-11 293 967
refusjoner	0	-315 644
tilskott private b.hager	21 118 000	20 364 534
1. Lønn og sosiale utgifter	48 566 791	50 247 473
2. Varer og tjenester	2 800 001	5 287 088
3. Mva	0	-488 452
6. Mva-kompensasjon	0	-488 403
5. sykelønnsrefusjon	0	-3 830 554
Totalsum	63 349 383	64 359 583

Vi ser av figuren over at de samlede netto utgiftene på funksjon 201 er budsjettert til 63,3 millioner kroner, mens regnskapet viser 64,4 millioner kroner. Dette inkluderer mange poster som ikke skal inngå i kalkylen:

- Tilskudd til private barnehager
- Foreldrebetaling

- Avskrivning på utstyr
- Kostnader til barnehagemyndighet ført på funksjon 201
- Barnehager som etter regelverket skal tas ut av selvkostkalkylen: midlertidige barnehager, nystartede barnehager og spesielt dyre barnehager
- Feilføringer, må begrunnes
- Andre fradrag drift. Disse må begrunnes særskilt. Det kan være felles opplæringstiltak for alle barnehagene

Denne bearbeidingen av økonomirapporten sikrer sporbarhet og gjør det mulig å etterprøve selvkostberegningen. All utelatelse av regnskapsposter fra selvkostkalkylen må begrunnes. Økonomirapporten skal være i overensstemmelse med offisielle tall fra budsjett og regnskap. Regnskapsrapporten for funksjon 201 i fane 2 skal være i overensstemmelse med Kostra-rapporten på nettet.

Vi henter inn en tilsvarende tabell fra fane 3, som inneholder økonomirapport for funksjon 221 barnehagelokaler. Avskrivninger skal ikke tas med som driftsutgift. Relevante budsjetterte utgifter er lønn, sykelønnsrefusjoner og varer/tjenester, til sammen ca 4,3 millioner kroner. Regnskapet for de samme postene er ca 4,8 mill kr. Se figuren under.

Gruppering	Data	
	Sum av Revidert budsjett	Sum av Regnskap
1. Lønn og sosiale utgifter	2 080 697	2 848 734
2. varer og tjenester	2 216 996	2 177 849
3. MVA	-	522 794
5. sykelønnsrefusjon	-	-179 852
6. MVA-refusjon	-	-521 494
Avskrivninger	1 790 000	2 628 458
Totalsum	6 087 693	7 476 490

Opplysningene fra fane 2 og 3 overføres til selvkostkalkylen i fane 5. Selvkostkalkylen har 5 kolonner:

- Artsgruppe: viser hvilken post i kalkylen beløpet gjelder. Dette skal være de samme kategoriene som er benyttet ved gruppering av økonomirapportene i fane 2 og 3
- Gruppe nøkkeltall: Postene grupperes for å inngå på riktig måte i nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften
- Budsjett
- Regnskap. Selvkostkalkylen inneholder både regnskap og budsjett. Det skal være så enkelt som mulig å sammenligne planlagt selvkost med faktisk selvkost. Begge beregningene skal baseres på de samme utgiftspostene

Man kan bare føye til nye kolonner på samme regnearket for å få fram budsjett 2012, regnskap 2012 og budsjett 2013.

Byen beregner selvkost for driften inkludert administrasjonspåslag til 58,5 millioner kroner. Driften ble litt rimeligere en budsjettert. Regnskapet for året viser 57,9 millioner, se figuren under.

Beløp i 1000 kr			B-2011	R-2011
		Gruppe		
Funksjon 201 barnehage	Art Kostra	nøkkeltall		
Lønn og sosiale utgifter	000-099	Lønn 201	48 567	50 181
Varer og tjenester	100-290	Drift 201	2 800	5 287
Mva	429	Drift 201	-	488
Fordelte utgifter	690	Lønn 201	-	-
Sykelønnsrefusjoner	710	Lønn 201	-	(3 831)
MVA-kompensasjon	729	Drift 201	-	(488)
Internt salg	790	Lønn 201	-	-
Sum funksjon 201 relevante barnehager			51 367	51 637
Funksjon 221 barnehagelokaler				
Lønn og sosiale utgifter	000-099	Lønn 221	2 081	2 849
Varer og tjenester	100-290	Drift 221	2 217	2 178
Mva	429	Drift 221	-	523
Fordelte utgifter	690	Lønn 221	-	-
Sykelønnsrefusjoner	710	Lønn 221	-	(180)
MVA-kompensasjon	729	Drift 221	-	(521)
Internt salg	790	Lønn 221	-	-
Sum funksjon 221 relevante barnehager			4 298	4 849
Evt barnehageutgifter ført på andre funksjoner				
+andel lønnsreserve 201 inkl sos.k	lønn 201	Lønn 201	520	
+andel lønnsreserve 221 inkl sos.k.	lønn 221	Lønn 221	55	
+premie AFP, pensjonsforsikring		Lønn 201		
+yrkesskade forsikring		Lønn 201		
+andel av IKT fagsystem barnehage		Drift 201		
+ felles opplæring		Drift 201		
+felles porto, telefon,		Drift 201		
+ andre barnehageutgifter ført felles		Drift 201		
- andel bruk av premiefond funksjon 180		Lønn 201		
Evt fradrag i barnehagenes regnskaper:				
-refusjoner NAV attføring mv art 700		Lønn 201		(341)
-lærlinger		Lønn 201		(53)
-andre fradrag lønn		Lønn 201		(40)
-andre fradrag drift		Drift 201		(418)
-kapitaldel innleide lokaler	190	Drift 221		
Sum korreksjoner			575	(852)
Sum direkte driftsutgifter			56 240	55 634
Administrasjonspåslag	4 %		2 250	2 225
SUM driftsutgifter barnehage			58 490	57 859

Figuren over viser først hvilke beløp som er hentet inn fra fane 2 og 3. Deretter ser vi hvilke korreksjoner som er gjort i forhold til tallene fra fane 2 og 3. Barnehagenes andel av lønnsreserven er plussset på med kr 575 000 i budsjettet (fordelt etter sektorens andel av samlede årsverk).

Vi ser at det er lagt til rette for andre typer påplussinger når det gjelder AFP-kostnader, andel av IKT-driften, porto, telefon og opplæring. Dette er poster som skal tas med i barnehagekostnadene i henhold til Kostraveilederen og uttalelser fra Utdanningsdirektoratet. Hvis dette er ført på andre funksjoner enn 201/221, må de likevel plusses på selvkostkalkylen.

Det kan også hende at det skal utelates en del av de utgiftene som er hentet inn fra funksjon 201 eller 221. Det kan for eksempel være:

- Lønn til lærlinger.
- Lønnstilskudd fra NAV.

Vi ser at det har vært gjort reduksjoner i kalkylen for Byen når det gjelder både læringer og refusjoner fra NAV. Det er også gjort andre korreksjoner som må begrunnes spesielt.

Adm er plussset på med 4% av brutto driftskostnader.

3.3.2 Selvkost drift pr. barn i kommunale barnehager

Nå har vi beregnet de totale driftsutgiftene i den kommunale barnehagedriften. Neste oppgave er å finne nettoutgiftene og fordele utgiftene pr. barn. Vi starter med å finne antall barn.

I Byen har man valgt å legge årsmeldingene ved årets start til grunn for budsjetteringen av antall barn. De kommunale barnehagene var fulle ved årsskiftet 2010/2011. Årsmeldingene gir derfor et realistisk bilde av antall barn.

Årsmeldingene ved tilskuddsårets start i fane 1a viser at det var 447 barn i de kommunale barnehagene. Det var 273 barn over 3 år og 174 barn under tre år. Oppholdstiden varierer. Barna omregnes til 172,8 heltidsbarn under tre år og 268,7 over tre år, tilsammen 441,5 heltidsbarn, se figuren under.

Oppholdstid	Timetall	Fj	Gr	Sa	Se	So	Vi	ViØ	Sum
Barn 0-2 år	Andel full plass								
0-8 timer	13 %	0	0	0	0	0	0	0	-
9-16 timer	29 %	0	0	0	0	0	0	0	-
17-24 timer	47 %	0	0	0	0	0	0	0	-
25-32 timer	64 %	0	0	2	0	0	0	1	3
33-40 timer	82 %	0	0	0	0	1	0	0	1
41 timer eller mer	100 %	8	6	31	22	39	40	24	170
Barn 3-6 år									
0-8 timer	13 %	0	0	0	0	0	0	0	0
9-16 timer	29 %	0	0	0	0	0	0	0	0
17-24 timer	47 %	0	0	4	0	0	1	0	5
25-32 timer	64 %	0	0	1	0	0	0	1	2
33-40 timer	82 %	0	1	2	0	0	0	2	5
41 timer eller mer	100 %	26	27	24	24	59	62	39	261
Barn 0-2 år		8	6	33	22	40	40	25	174
Barn 3-6 år		26	28	31	24	59	63	42	273
Barn		34	34	64	46	99	103	67	447
									-
Heltidsbarn 0-2 år		8,0	6,0	32,3	22,0	39,8	40,0	24,6	172,8
Heltidsbarn 3-6 år		26,0	27,8	28,2	24,0	59,0	62,5	41,3	268,7
Heltidsbarn		34,0	33,8	60,4	46,0	99	102	66	441,5

Vi skal også beregne det faktiske barnetallet som skal legges til grunn i avregningen ved årets slutt. Årsmeldingen pr. 15.12.2011 viser at det fremdeles var 447 barn, men med litt endret oppholdstid. Det var 443,1 heltidsbarn i de kommunale barnehagene ved årets slutt, se figuren under.

Oppholdstid	Timetall	Fj	Gr	Sa	Se	So	Vi	ViØ	Sum
Barn 0-2 år	Andel full plass								-
0-8 timer	13 %	0	0	0	0	0	0	0	-
9-16 timer	29 %	0	0	0	0	0	0	0	-
17-24 timer	47 %	0	0	2	0	0	1	0	3
25-32 timer	64 %	0	0	0	0	0	0	0	-
33-40 timer	82 %	0	0	0	0	0	0	1	1
41 timer eller mer	100 %	9	9	23	20	44	38	26	169
Barn 3-6 år									
0-8 timer	13 %	0	0	0	0	0	0	0	0
9-16 timer	29 %	0	0	0	0	0	0	0	0
17-24 timer	47 %	0	0	1	0	0	0	1	2
25-32 timer	64 %	0	0	1	0	0	0	1	2
33-40 timer	82 %	0	0	0	0	0	0	2	2
41 timer eller mer	100 %	24	22	37	32	54	65	34	268
Barn 0-2 år		9	9	25	20	44	39	27	173
Barn 3-6 år		24	22	39	32	54	65	38	274
Barn		33	31	64	52	98	104	65	447
Heltidsbarn 0-2 år		9,0	9,0	23,9	20,0	44,0	38,5	26,8	171,2
Heltidsbarn 3-6 år		24,0	22,0	38,1	32,0	54,0	65,0	36,8	271,9
Heltidsbarn		33,0	31,0	62,0	52,0	98,0	103,5	63,6	443,1

Vi skal beregne selvkost pr. barn over og under tre år. Selvkostregnskapet fordeles på antall barn ved å vekte småbarna med 1,8. Antall vektete barn blir 579,7, se figuren under. De samlede budsjetterte utgiftene fordeles med 31,4 millioner kroner for barn under 3 år og 27,1 millioner kroner for barn over tre år.

Beløp i 1000 kr		B-2011	R-2011
Antall barn (heltidsbarn)			
Barn 0-2 år, gjennomsnitt per måned		172,8	172,1
Barn 3-6 år, gjennomsnitt per måned		268,7	270,0
SUM barn		441,5	442,2
Korrigerte/standardiserte barn.	Vekt (forskriften)		
Barn 0-2 år	1,8	311,0	309,8
Barn 3-6 år	1,0	268,7	270,0
SUM barn		579,7	579,9
Andel av plassene etter alder (vektet)		Andel	
Barn 0-2 år		54 %	53 %
Barn 3-6 år		46 %	47 %
Sum		100 %	100 %
Kostnadsfordeling etter barnas alder (vektet) 1000 kr			
Barn 0-2 år		31 381	30 916
Barn 3-6 år		27 109	26 944
SUM		58 490	57 859

Faktisk antall barn i gjennomsnitt gjennom året.

Ved avregningen skal vi dele utgiftene i regnskapet på det faktiske antallet barn som har vært i de kommunale barnehagene gjennom året. Vi har barnetall ved årets start og slutt. Vi har ikke tall for hver måned. Vi må anslå/estimere antallet. Antallet ved årets start er brukt som estimat for vårhalvåret (7 måneder). Antallet ved slutten av året er brukt som estimat for høsthalvåret (5 måneder). Dette gir 442,2 barn, slik:

- Under tre år: $172,8 \cdot 7/12 + 171,2 \cdot 5/12 = 172,1$
- Over tre år: $268,7 \cdot 7/12 + 271,9 \cdot 5/12 = 270,0$

Foreldrebetalingen

Til slutt skal foreldrebetalingen trekkes fra, og dermed kommer vi fram til netto driftsutgift pr. barn over og under tre år. I Byen utgjør den budsjetterte foreldrebetalingen 12,4 millioner kroner, når antall barn i kalkylen ganges med makspris og vedtatte satser for matpenger. Med faktiske barnetall blir beløpet kr 20 000 høyere.

Dette gir netto budsjettert selvkost på 46,1 millioner kroner. Selvkosten i avregningen blir 45,4 millioner kroner. Budsjettert netto selvkost blir kr 153 500 pr. barn for barn under tre år og kr 72 800 for barn over 3 år. Faktisk netto selvkost er kr 151 500 for barn under tre år og kr 71 700 over tre år. Beregningen er vist i figuren under.

Beløp i 1000 kr	B-2011	R-2011
Foreldrebetaling og kostpenger, 1000 kr		
Satser per år, hel plass i 11 måneder:		
Foreldrebetaling uten rabatter	25,63	25,63
Kostpenger barn	2,48	2,48
Inntekt til kommunen årlig:		
Barn 0-2 år	4 857	4 838
Barn 3-6 år	7 552	7 589
SUM foreldrebetaling	12 408	12 427
Offentlig finansiering: Kostnad minus betaling:		
Barn 0-2 år	26 524	26 078
Barn 3-6 år	19 557	19 354
SUM barn	46 081	45 432
Satser for driftstilskudd per plass (100%)		
Barn 0-2 år	153,5	151,5
Barn 3-6 år	72,8	71,7

3.3.3 Kapitalkostnader pr. barn i kommunale barnehager

Kapitalkostnadene blir beregnet i fane 4 på grunnlag av lokale forhold i Byen. Avskrivninger 2,4 millioner kroner pluss renter 3,1 millioner gir samlede kapitalkostnader på 5,5 millioner, se figuren under.

Barnehage	Gr	Se	Fj	Sa	So	Vi	ViØ	Sum
Ferdig	1979	1979	1988	2005	2006	2006/2008	2007	
Byggekostnad	2 247 000	3 478 667	3 791 000	14 731 000	20 106 000	27 226 000	23 167 000	94 746 667
Avskrivningstid	40	40	40	40	40	40	40	
Inventar og utstyr	0	0	0	0	0	0	0	
Avskrivningstid	10	10	10	10	10	10	10	
Rentesats	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	
Restverdi ved årets start	774 000	1 648 000	1 744 000	12 769 000	18 076 000	24 784 000	21 468 000	81 263 000
Avskrivning	73 000	86 000	98 000	379 000	502 000	681 000	568 000	2 387 000
Rente	29 412	62 624	66 272	485 222	686 888	941 792	815 784	3 087 994
Kapitalkostnader	102 412	148 624	164 272	864 222	1 188 888	1 622 792	1 383 784	5 474 994

Figuren over viser byggekostnad netto, byggeår og restverdi ved årets start 2011 for alle de syv kommunale barnehagene. Utstyr er ikke aktivert separat i barnehagene. Rentesatsen på 3,8 % er oppgitt i skriv fra Kunnskapsdepartementet høsten 2010 og gjaldt for 2011.

Antall barn i kommunale barnehager er 441,5 i budsjettet og reelt 442,2. Kapitalkostnader pr. heltidsbarn blir derfor kr 12 401 i budsjettet og kr 12 382 ved avregningen.

De lokale kapitalkostnadene er mye høyere enn statens standardsatser på kr 7 800 pr. heltidsbarn. Kommunen Byen bestemmer seg for å bruke statens satser i tilskuddsberegningen. Valg av prinsipp er en naturlig del av budsjettbehandlingen.

3.3.4 Tilskudd til de private barnehagene

Tilskuddsberegningen er basert på barnetall i de private barnehagene, kommunal selvkost fra fane 5 og tilskuddsprosenten. Vi starter med å telle barn over og under tre år og gjøre dem om til heltidsbarn. Årsmeldingene pr. 15.12.2010 viser at det var 212 barn i de fire private barnehagene ved starten av 2011. Ikke alle var på full tid. Barna omregnes til 205,8 heltidsbarn, fordelt med 64,7 under tre år og 141,1 over tre år, se figuren under.

		Pbhage 1	Pbhage 2	Pbhage3	Pbhage4	Sum
SUM		48	53	53	58	212
Barn 0-2 år	Andel full plass					
0-8 timer	13.33 %	0	1	0	0	1
9-16 timer	28.89 %	0	0	0	0	-
17-24 timer	46.67 %	0	0	0	2	2
25-32 timer	64.44 %	0	0	0	0	-
33-40 timer	82.22 %	2	0	0	0	2
41 timer eller mer	100.00 %	17	16	14	15	62
Barn 3-6 år						-
0-8 timer	13.33 %	0	0	0	0	-
9-16 timer	28.89 %	0	0	0	0	-
17-24 timer	46.67 %	0	0	1	5	6
25-32 timer	64.44 %	0	0	0	0	-
33-40 timer	82.22 %	1	0	3	0	4
41 timer eller mer	100.00 %	28	36	35	36	135
SUM		48	53	53	58	212
Barn 0-2 år		19	17	14	17	67
Barn 3-6 år		29	36	39	41	145
SUM barn		48	53	53	58	212
Hele plasser						
Barn 0-2 år		18.6	16.1	14.0	15.9	64.7
Barn 3-6 år		28.8	36.0	37.9	38.3	141.1
SUM barn		47.5	52.1	51.9	54.3	205.8

Byen teller bare barn i de private barnehagene en gang pr. år, i tråd med minstekravet i forskriften. Både tilskuddsutbetaling for 2011 og avregning vil basere seg på årsmeldingene pr. 15.12.2010.

Vi kan nå beregne tilskudd. Antall barn ganges med tilskuddssatser og tilskuddsprosent. Først beregningen ved årets start. Samlede tilskudd for de 205,8 heltidsbarna beregnes til 19,5 millioner kroner, se figuren under.

	Pbhage 1	Pbhage 2	Pbhage3	Pbhage4	Sum	
Hele plasser						
Barn 0-2 år	18,6	16,1	14,0	15,9	64,7	
Barn 3-6 år	28,8	36,0	37,9	38,3	141,1	
SUM barn	47,5	52,1	51,9	54,3	205,8	
Satser for kommunalt tilskudd til private barnehager, på grunnlag av budsjett 2011						
Driftstilskudd små barn	153 496	153 496	153 496	153 496		
Driftstilskudd store barn	72 784	72 784	72 784	72 784		
Kapitaltilskudd per barn	7 800	7 800	7 800	7 800		
Tilskuddsprosent 2010	86,25 %	86,25 %	86,25 %	86,25 %		
Minstekrav 2011	89,25 %	89,25 %	89,25 %	89,25 %		
Valg: største av disse for 2011	89,25 %	89,25 %	89,25 %	89,25 %		
Tilskudd kroner						
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	2 554 197	2 210 187	1 917 931	2 182 788	8 865 102
	Barn 3-6 år	1 872 293	2 338 562	2 464 151	2 490 135	9 165 141
Kapitaltilskudd	Alle barn	330 439	362 926	361 534	377 777	1 432 677
Fradrag for naturalytelser						
Trekk i ht til forskrift § 6						
Samlet tilskudd	4 756 929	4 911 675	4 743 616	5 050 700	19 462 919	

Figuren viser at alle de fire private barnehagene fikk tilskudd etter minstekravet i loven i 2010, med tilskuddsprosent 86,25. I 2011 steg minstekravet til 89,25 % (88 % til 1.8. og 91 % resten av året). Det var ingen nye private barnehager i Byen som skulle ha tilskudd i henhold til budsjetterte kostnader.

Skjemaet gir mulighet til å foreta eventuelle trekk i tilskuddet. Det kan være naturalytelser (gratis husleie) eller trekk etter forskriftens § 6 (lav lønn og høyt utbytte). Det har ikke vært aktuelt i Byen i 2011.

Avregning:

Da regnskapet for 2011 forelå for Byen, ble det gjort ny tilskuddsberegning basert på selvkost regnskap i stedet for budsjett. Antall barn, kapitalkostnader og tilskuddsprosenten er lik i begge kalkylene. Tilskuddet ble nå beregnet til 19,2 millioner kroner, se figuren under.

	Pbhage 1	Pbhage 2	Pbhage3	Pbhage4	Sum	
Hele plasser						
Barn 0-2 år	18,6	16,1	14,0	15,9	64,7	
Barn 3-6 år	28,8	36,0	37,9	38,3	141,1	
SUM barn	47,5	52,1	51,9	54,3	205,8	
Satser for kommunalt tilskudd til private barnehager, på grunnlag av regnskap 2011						
Driftstilskudd små barn	151 498	151 498	151 498	151 498		
Driftstilskudd store barn	71 674	71 674	71 674	71 674		
Kapitaltilskudd per barn	7 800	7 800	7 800	7 800		
Tilskuddsprosent 2010	86,25 %	86,25 %	86,25 %	86,25 %		
Minstekrav 2011	89,25 %	89,25 %	89,25 %	89,25 %		
Valg: største av disse for 2011	89,25 %	89,25 %	89,25 %	89,25 %		
Tilskudd kroner						
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	2 520 948	2 181 416	1 892 964	2 154 374	8 749 702
	Barn 3-6 år	1 843 738	2 302 896	2 426 570	2 452 157	9 025 360
Kapitaltilskudd	Alle barn	330 439	362 926	361 534	377 777	1 432 677
Fradrag for naturlytelser						
Trekk i ht til forskrift § 6						
Samlet tilskudd	4 695 125	4 847 238	4 681 068	4 984 308	19 207 739	

De private barnehagene i Byen har altså fått utbetalt høyere tilskudd i 2011 enn de har krav på. Differansen på ca. kr 255 000 vil bli trukket fra ved utbetaling av tilskudd for 2012.

3.3.5 Nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften

I fane 5 er det beregnet noen nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften. Dette er til hjelp ved analyser av barnehagedriften. Man kan følge utviklingen over tid i egen kommune eller sammenligne tallene med andre kommuner. Slike analyser er viktige når man skal etterprøve og drøfte realismen i selvkostkalkylen.

Nøkkeltallene for Byen viser at barnehagene drives rasjonelt. Bemanningen er lav. Det er små endringer fra budsjett til regnskap. Alle avvikene har en rimelig forklaring:

- **Bemanning:** Det var planlagt 5,8 barn pr. årsverk, inkludert ledelse. Resultatet ble 5,9 barn pr. årsverk. Her er barn under tre år vektet 2/1, siden dette legges til grunn i den kommunale driften. Antall barn hentes fra selvkostkalkylen. Årsverk hentes fra årsmeldingene ved årets start og slutt og vektet (5/12 på høsten og 7/12 på våren). Årsaken til avviket er mindre bemanning enn planlagt. Bemanningen er lavere enn gjennomsnittet i norske barnehager. Tilskuddssatsene i Byen er også lavere enn de nasjonale satsene for 2011.
- **Lønnsnivå:** Utgift pr. årsverk var planlagt til kr 464 000, men ble kr 439 000. Dette er all lønn, inkludert sosiale utgifter og vikarer. Årsaken til avviket er økt bruk av vikarbyrå, som faktureres som kjøp av tjenester.
- **Driftsmidler pr. barn (varer og tjenester):** Planen var kr 6 300, realiteten ble kr 11 000 pr. barn. Årsaken er økt innkjøp av vikartjenester fra vikarbyrå (motsvarer lavere lønnsutgifter).
- **Utgifter til lokaler pr. barn:** planen var kr 9 900, realiteten ble kr 11 000. Uforutsette vedlikeholdskostnader.
- **Bruk av styrkingstiltak:** Netto utgift funksjon 211 var budsjettet til 14,1 % av funksjon 201. Realiteten ble 14,0 %.

Nøkkeltallene for Byen fremgår av figuren under.

Nøkkeltall:		B-2011	R-2011
Bemanning årsverk		105,8	104,6
Barn vektet 2/1		614,3	614,3
Barn per årsverk		5,8	5,9
Lønn funksjon 201	Lønn 201	49 087	45 916
Lønn per årsverk		464	439
Driftsmidler funksjon 201	Drift 201	2 800	4 869
Driftsmidler funksjon 201 per barn heltid		6,3	11,0
Driftsutgifter lokaler barnehage	Sum 221	4 353	4 849
Utgifter lokaler per barn heltid		9,9	11,0
Funksjon 201 samlet, netto		63 349	64 359
Funksjon 211 samlet, netto		8 938	8 986
Forholdstall funksjon 211/201		14,1 %	14,0 %

Nøkkeltallene er nærmere beskrevet i kapittel 4.5.

4 Utvalgte temaer

4.1 Definere driftsutgifter og administrasjonsutgifter

Forskriften fra 2011 definerer ikke begrepene "ordinære driftsutgifter". Tidligere ble selvkostberegningen direkte knyttet til Kostras tjenestekontoplan. Det har vært mye diskusjon om hvilke kostnader som skal tas med i selvkostkalkylen etter 2011.

Forskriften sier i paragraf 3 at tilskuddet skal dekke "kostnader til ordinær drift". Dette omfatter "driftskostnader, administrasjonskostnader og kapitalkostnader". I paragraf 4 står det at administrasjonskostnadene dekkes ved et påslag på driftskostnadene på 4 prosent.

Veilederen legger til grunn at driftsutgifter og administrasjonsutgifter defineres i henhold til Kostras regelverk. Det vil si kostraveilederen for 2012, se Krd.dep/databaser/Kostra/Regnskapsrapportering.

Kostrafunksjonene viser hvilke tjenester som ytes til publikum. Direkte barnehageutgifter finnes på følgende funksjoner:

- 201 Førskole (ordinært, pedagogisk tilbud)
- 221 Førskolelokaler (drift av lokaler)
- 211 Styrkingstiltak (for barn med spesielle behov)

Etter denne tankegangen vil driftsutgiftene i den kommunale selvkostkalkylen være utgifter innenfor funksjon 201 og 221. Funksjon 211 Styrkingstiltak gjelder ikke ordinære driftsutgifter og skal ikke tas med.

Administrasjonsutgiftene er kommunale fellesutgifter, samlet på følgende funksjoner:

- 110 Revisjon og kontroll (kontrollutvalget og revisjonen)
- 120 Administrasjon (ledere som leder andre ledere, samt støtteavdelinger og staber)
- 121 Eiendomsforvaltning (ledelse av dette arbeidet, inkludert forsikring av byggene)
- 130 Administrasjonslokaler

Veilederen forutsetter at administrasjonspåslaget på 4 % skal dekke alle kostnader som etter Kostras regelverk skal føres på funksjonene 110–130.

Det er bare visse typer utgifter som skal tas med. Veilederen definerer ordinære driftskostnader i tråd med Kostra. Man skal måle kostnaden ved egenproduserte tjenester. Dette kalles i Kostra "korrigerte brutto driftsutgifter". Det defineres av Kostras artskontoplan:

- 010–099 Lønn og sosiale utgifter
- +100–299 Varer og tjenester til egen produksjon
- +429 Mva
- +590 Avskrivninger

- -690 Internt salg
- -710 Sykelønnsrefusjoner
- -729 Kompensasjon for MVA
- -790 Fordelte utgifter

Veilederen tar ut to artskontoer fra Korrigerte brutto driftsutgifter:

- -590 Avskrivninger, siden dette skal inngå i kapitalkostnadene
- -190 Leie av lokaler og grunn (ekstern husleie), siden dette hovedsakelig gjelder kapitalkostnader

Veilederen flytter en post fra administrasjon til drift:

- Forsikring bygg. Utdanningsdirektoratet har i brev av 10.5.2012 skrevet at dette er en direkte barnehagekostnad.

Etter vår vurdering er denne tolkningen i tråd med forskriften og rundskrivet. I disse dokumentene står det ingen ting om forholdet til Kostras kontoplan og begreper. Vi har bare funnet ett punkt der en tolkning i henhold til Kostra er i strid med uttalelser fra direktoratet. Det gjelder forsikringspremie for kommunale barnehagebygg. Kostra plasserer dette som en fellesutgift i funksjon 121 Eiendomsforvaltning. Direktoratet uttaler at dette er en ordinær barnehagekostnad.

Det er svært viktig å knytte tilskuddsberegningen til Kostras regler. Dette er kjente regler som handler om nettopp de spørsmål tilskuddsforskriften regulerer. Det er innarbeidete regnskapsregler, forvaltet av Kommunaldepartementet. Det finnes ingen andre regelverk på dette området. Tallene offentliggjøres av SSB på internett. Det er svært uheldig å bygge opp et nytt regelverk for gruppering av driftsutgifter i tillegg til Kostra-reglene.

Påslaget for administrasjon er basert på en utredning fra Telemarksforskning høsten 2010. Satsen på 4% er ikke beregnet med utgangspunkt i Kostras skille mellom administrasjon og drift.

4.2 Telling av barn gjennom året

Før 2011 ble statstilskuddet til kommunale og private barnehager beregnet på grunnlag av telling av barn pr. 15.12. året før tilskuddsåret, men korrigert ved endringsmeldinger gjennom året. Kommunale driftstilskudd på grunnlag av flere tellinger av barn pr. år er nytt fra 2011.

Det er behov for å kunne endre barnetallet i kalkylene gjennom året. Det gjelder både i private og i kommunale barnehager. I kommunale barnehager skal avregningen baseres på reelt barnetall gjennom året. Store endringer i barnetall i private skal fremdeles gi endret tilskudd, sier forskriften (endringsmeldinger).

Antall barn i kommunale barnehager: to tellinger

Veilederen har et opplegg for å beregne gjennomsnittlig antall barn i kommunale barnehager gjennom året. Dette er en sentral oppgave ved avregning når året er slutt. Forskriften og rundskrivet gir ingen anvisninger for slike tellinger.

Forskriften sier at det skal gjøres en ny tilskuddsberegning når året er slutt, på basis av regnskap tallene. Dette innebærer at det faktiske barnetallet som har vært i barnehagene må beregnes. Ved årets start beregnes selvkost pr. barn på grunnlag av

plantall for pengebruk og antall barn. Kommunen kan legge krav til effektivisering inn i barnehagebudsjettet. La oss si at kommunen har 100 barn over tre år og 50 barn under tre år i årsmeldingen 15.12 før året starter, men budsjetterer med 120 store og 60 små barn fra høsten, uten økt bemanning. Slik effektivisering vil gi lavere tilskuddssatser for private barnehager.

Når året er slutt, må virkeligheten legges til grunn for avregningen. Hvor mange barn har kommunen egentlig hatt i sine barnehager? Klarte barnehagene å effektivisere som planlagt? Årsmeldingen ved årets slutt viser kanskje bare 110 store og 50 små barn. Hvilket barnetall skal man da legge til grunn for avregningen?

Veilederen løser problemet slik:

- Antall barn i årsmeldingen pr. 15.12 før tilskuddsåret benyttes som anslag på antall barn om våren, i syv måneder.
- Antall barn i årsmeldingen 15.12 i tilskuddsåret brukes som anslag på antallet barn i høsthalvåret.

Budsjettert antall store barn blir $100 \cdot 7/12 + 120 \cdot 5/12 = 108,3$

Faktisk antall store barn blir $100 \cdot 7/12 + 110 \cdot 5/12 = 105,2$

Utdanningsdirektoratet støtter denne regnemåten. Det er publisert et regneeksempel på udir.no/barnehage/regelverk/tolkninger/tilskudd. Se artikkel datert 3.7.2012.

Månedlig telling og utbetaling

En del kommuner har valgt å telle barn i de kommunale barnehagene hver måned for å få en mer presis beregning av selvkost.

I disse tilfellene trenger kommunen en mer detaljert metode for å lage et gjennomsnitt for året. Utgangspunktet må være at barnetallet er konstant, dersom årsmeldingene ved årets start og slutt viser like mange barn. Det er treåringene som er problemet, det vil si de barna som fyller tre år i tilskuddsåret. Vi foreslår å telle disse som toåringer om våren og treåringer om høsten.

- Dette er i samsvar med direktoratets brev av 3.7.2012 (gir samme resultat).
- Dette er så vidt vi forstår i samsvar med praksis i de fleste barnehager. Barn flyttes opp i treåringsavdeling fra den dagen de fyller tre år eller fra høsten i det året de fyller tre år.
- I enkelte kommuner behandles barna som treåringer fra 1.1. i det året de fyller tre år. Dette er i samsvar med vanlig tolkning av både arealnormen og bemanningsnormen for førskolelærere.

Regnearket under viser hvordan beregningen blir i en kommune med 151 heltidsbarn ved årets start og 148 heltidsbarn ved årets slutt. Barn telt som barn under tre år er merket med gult.

Fødselsår	Alder	Oppholdstid	Alder ut fra tidspunkt knyttet til årsskjema 2010							Alder ut fra tidspunkt årsskjema 2011					Fødselsår	Alder
			Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des		
2010	0	Heltidsbarn	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2011	0
2009	1	Heltidsbarn	30	30	31	29	30	30	30	32	32	31	29	31	2010	1
2008	2	Heltidsbarn	25	24	23	23	23	24	24	24	23	23	23	24	2009	2
2007	3	Heltidsbarn	33	33	33	33	33	32	32	30	31	31	31	31	2008	3
2006	4	Heltidsbarn	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	2007	4
2005	5	Heltidsbarn	31	31	31	31	30	31	30	1	1	1	1	1	2006	5
2004	6	Heltidsbarn	1	1	1	1	1	1	1						2005	6
SUM			151	150	150	148	148	149	148	146	146	145	144	148	Gjennomsnitt året	
Barn 0-2 år																
Heltidsbarn			56	55	55	53	54	55	55	61	61	60	59	62	57,17	
Barn 3-6 år																
Heltidsbarn			95	95	95	95	94	94	93	85	85	85	85	86	90,58	
Sum			151	150	150	148	148	149	148	146	146	145	144	148	147,75	

Barna i private barnehager bør i så fall også telles hver måned, for å oppnå likebehandling.

Telling av barn i private barnehager-endringsmeldinger og månedlig telling

Forskriftens paragraf 7 sier at tilskuddet til de private barnehagene skal endres som følge av store endringer av barnetallet gjennom året. Hva er "store endringer"? Nedleggelse eller opprettelse av avdelinger er store endringer, står det i forskriften. I disse tilfellene skal barnehagen få korrigert tilskuddet for de gjenværende månedene i året. Ti store barn ekstra fra 1.3. gir ekstra støtte for ti store barn i 10 måneder.

De private og kommunale barna skal behandles likt. Det gjelder også barn som fyller tre år i tilskuddsåret. Tilskuddet til en ekstra treåring fra 1.3. håndteres slik: han behandles som småbarn til og med juli og stort barn fra august. Det blir småbarnstilskudd i 5 måneder og storbarnstilskudd i 5 måneder. I en uttalelse av 13.8. sier Utdanningsdirektoratet at tellingene bare kan benyttes for kommende måneder. De kan ikke brukes på tidligere måneder. Tellingene kan ikke gis tilbakevirkende kraft.

Kommunen kan legge terskelen lavere gjennom lokal forskrift. Noen kommuner ønsker å telle barn hver måned gjennom året. Man ønsker å telle ofte for å stimulere til økt produksjon. Rasjonell drift i barnehagene er et mål i seg selv. Tilskuddssystemet bør premiere effektiv drift, både i kommunale og private barnehager.

Ønsket om mange tellinger må veies mot administrative kostnader og risiko for økonomiske misligheter. Kommunen må ha en gjennomtenkt rutine for å kontrollere barnetallet.

Andre metoder for å telle barn gjennom året

Noen kommuner har valgt å behandle alle barn som to år hele det året de fyller tre år. Hvis barn som fyller tre år i tilskuddsåret skal regnes som toåring på høsten, øker den beregnede pleietyngden om høsten. Antall barn vektet med alder øker.

I denne veilederen har vi ikke valgt en slik tellemåte. Veilederen legger til grunn at treåringene flyttes over til storbarnsgruppe i august eller når de fyller tre år og erstattes av nye ett- og toåringer.

Veilederens tellemåte er bedre i samsvar med faktiske bemanningsplaner for barnehagene. Barnehagene har samme bemanning vår og høst. Vi er ikke kjent med at det finnes barnehager som faktisk regner treåringene som små hele året, og har økt bemanning om høsten. Dersom toåringene regnes som små hele året, vil det derfor gi enhetskostnader som ikke er reelle.

4.3 Sammenligne budsjettert selvkost og faktisk selvkost

Kravet om å sammenligne planlagt og faktisk selvkost er nytt fra 2011. Før 2011 var det ingen etterskuddsvis beregning.

Veilederen har et opplegg for å sikre at budsjettert selvkost og faktisk selvkost settes opp på samme måte. De to kalkylene skal kunne sammenlignes. Dette oppnås ved å

- Sette opp budsjett og regnskap i to kolonner med samme krav til beregningen
- Hente tallmateriale fra den samme rapporten fra kommunens økonomisystem.
- Lage nøkkeltall på samme måte for budsjettert og faktiske kostnader.

Disse kravene støtter forskriftens krav om etterprøvbarehet og dokumentasjon. Det er lett å kontrollere at de samme postene tas med i begge faser av arbeidet.

4.4 Sporbarhet

Veilederen har et opplegg for sporbarhet i selvkostkalkylen. Det skal være mulig å sjekke hvilke poster i budsjett og regnskap som er tatt med i beregningen av kommunal selvkost. Det skal være mulig å sjekke hvilke poster som ikke er tatt med. Kommunen skal begrunne det, dersom poster innenfor selvkostområdet (funksjonene 201 og 221) ikke tas med i selvkost. Dette skjer i fane 2 og 3.

Tydelig sporbarhet er et svar på forskriftens krav om dokumentasjon i paragraf 2. Forskriften fra 2011 legger stor vekt på dokumentasjon av tilskuddsberegningen. Den skal være mulig å kontrollere. Kommunen skal dokumentere at reglene er fulgt.

Veilederen inneholder flere tiltak for å sikre dokumentasjon og kontroll: det gjelder koblingen til Kostras regler, revisjon av avregningen, informasjonsbrev til de private barnehagene, nøkkeltalsberegninger og standardisering av beregningen i et regneark.

4.5 Nøkkeltall

Veilederen har et opplegg for å lage nøkkeltall for den kommunale barnehagedriften. I store kommuner er det mange barnehager og svært mange linjer i kommunens økonomirapporter. Nøkkeltall gir en rask oversikt over de viktigste resultatene. Nøkkeltallene i veilederen ligger i fane 5 selvkost.

Nøkkeltallene beregnes både ved budsjettering og avregning. Man kan sammenligne tidsserier for egen kommune eller sammenligne nøkkeltallene med andre kommuner. Store endringer eller ekstreme verdier krever en begrunnelse fra kommunens side.

Forskriften og rundskrivet forlanger ikke at kommunene produserer nøkkeltall som en del av tilskuddsberegningen. Det har imidlertid vist seg at dette er nyttig, både for kommunens egen styring av barnehagesektoren og for ekstern kontroll av kalkylene.

Nøkkeltallene i veilederen er basert på erfaringene PBL har gjort med sine kontroller i 2011. Disse er valgt ut:

- Barn pr. ansatt. Viser antall standardiserte heltidsbarn pr. årsverk ansatte. Nevneren er antall barn, korrigert for alder og oppholdstid. Barn under tre år er vektet med 2/1, i henhold til kommunale bemanningsnormer for pedagogisk personale. Tallet hentes fra selvkostkalkylen. Nevner er antall årsverk ansatte i årsmeldingen. Bare ordinær bemanning og ledelse tas med, ikke vaktmestre, renholdspersonale eller bemanning for barn med spesielle behov.

- Lønn pr. årsverk. Teller er sum lønn og sosiale utgifter, inklusive vikarer. Det vil si Kostraartene 010–099 minus sykelønn art 710, funksjon 201. Nevner er antall årsverk (styrer, ped.ledere og assistenter, eks bemanning for barn med spesielle behov). Økonomitall hentes fra selvkostkalkylen.
- Drift pr. barn. Teller er driftsmidler funksjon 201, artene 100–299. Nevner er antall heltidsbarn, ikke vektet for alder. Barnetall og utgifter hentes fra selvkostkalkylen.
- Drift lokaler pr. barn. Teller er korrigerede brutto driftsutgifter eks Kostra-art 590 avskrivninger og art 190 ekstern husleie, funksjon 221. Nevner er antall heltidsbarn, ikke vektet for alder.
- Omfang av støttetiltak. Teller er netto driftsutgifter funksjon 211. Nevner er netto driftsutgifter funksjon 201. Dette gir en grov indikasjon på omfanget av støttetiltak sammenlignet med den ordinære driften.

Begrepene "netto driftsutgifter" og "korrigerede brutto driftsutgifter" er hentet fra Kostras regelverk, se Kostraveilederen for 2012.

4.6 Utgifter til lokaler i kommuner med eiendomsforetak

Utgifter til lokaler i kommuner med eiendomsforetak er et problem i alle selvkostberegninger. Dette problemet er ikke tatt opp i tilskuddsregelverket. Det gjelder et tyvetalls kommuner.

I kommuner uten eiendomsforetak vil utgiftene til drift av egne barnehagebygninger føres på Kostra-funksjon 221 Barnehagelokaler artene 010–299 lønnsutgifter til egne ansatte og innkjøpte varer og tjenester for egenproduksjon. Pluss avskrivninger art 590.

I kommuner med eiendomsforetak skal kommunekassen (kunden) betale for innkjøpte tjenester fra foretaket på funksjon 221 over art 380 kjøp fra kommunale foretak. Problemet er at denne utgiften kan inneholde mer enn drift av bygg. I fakturaen til kommunen kan foretaket summere sammen alle slags kostnader, også renteutgifter og administrasjonsutgifter. Utgiftene ført på art 380 viser altså ikke utgiftene til bygningsdrift.

Veilederens løsning er å ikke benytte art 380 i selvkostberegningen. I stedet bruker man regnskapet for funksjon 221 i eiendomsforetaket. Eiendomsforetaket er pålagt å legge fram regnskap etter samme kontoplan som kommunen.

Veilederens løsning følger Kostraveilederen for konsolidering av kommuneregnskapene. Vi anbefaler kommunene å sette seg inn i denne. Se krd.dep.no/databaser/kostra/regnskapsrapportering.

4.7 Informasjon til de private barnehagene

Dokumentasjon av tilskuddsberegningen er et viktig punkt i regelverket for tilskuddsberegning. Et enkelt tiltak for å lette kontrollen av tilskuddsberegningen er å informere om beregningene i brev til de private barnehagene. Veilederen inneholder et eksempel på et slikt brev. Det er naturlig å sende et brev hver gang det fattes nye vedtak, det vil si:

- Når tilskuddet for året vedtas, innen 1.2.
- Når det eventuelt gjøres nye vedtak som følge av ekstra tildeling gjennom året til kommunale barnehager.

- Når det foretas avregning etter årets slutt.

Eksempelbrevet informerer om regelverket, forklarer den kommunale selvkostberegningen og opplyser om barnetallet i barnehagene. Brevet inneholder opplysninger om tilskuddene til alle private barnehager.

Det er naturlig å invitere til et møte for å gå gjennom beregningene og svare på spørsmål.

4.8 Revisjon av tilskuddsberegningen

Veilederen legger til rette for ekstern revisjon av tilskuddsberegningen. Revisjon av tilskuddsberegningen er et vesentlig kontrolltiltak. Revisor er en fagperson med høy tillit både i og utenfor den kommunale organisasjonen. Revisor kjenner Kostras kontoplan og har tilgang til kommunens økonomisystem.

Det er vanskelig å lage en veileder som fanger opp mylderet av ulike kommunale kontoplaner, organisasjonsløsninger og måter å drive barnehager på. Veilederen prøver å fange opp de vanligste og viktigste problemene. I kommuner med ekstraordinære situasjoner eller uvanlige rutiner må man satse på at kommunens administrasjon og revisor i fellesskap klarer å finne løsninger i råd med regelverket. Tilliten til løsningen vil være større når revisor har vært inne i saken.

Revisor bør revidere avregningen, altså regnskapet. Dette er den endelige beregningen av tilskuddet for året som er gått. En runde revisjon pr. år er nok. Man må tro at merknader fra revisor til regnskapet vil føre til endret budsjettering.

Revisor må ha en egen kontrakt for særattestasjon av tilskuddsberegningen. Denne oppgaven inngår ikke i den ordinære regnskapsrevisjonen. Det naturlige vil være en særattestasjon i samsvar med standarden ISRS-4400-avtalte kontrollhandlinger. Kontrollhandlingene kan være:

- at tilskuddsmodellen er i samsvar med regelverket
- at kostnader er korrekt hentet fra regnskapet
- at antall barn er korrekt
- at barnas alder er korrekt

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Rundskriv

Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Nr F-05/2011

31.10.2011

1. BAKGRUNN

Stortinget vedtok 16. juni 2009 endringer i barnehageloven §§ 8 og 14 med sikte på innlemming av statstilskuddene til barnehager i rammetilskuddet til kommunene. Lovforarbeider er Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) og Innst. O. nr 103 (2008-2009). Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2011 sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag om å innlemme hoveddelen av de statlige tilskuddene til barnehager i rammetilskuddet til kommunene fra 1. januar 2011, jf. Innst. 345 S (2009-2010) og Prop. 124 S (2009-2010). Ved kongelig resolusjon 29. oktober 2010 ble det besluttet at endringene i barnehageloven §§ 8 og 14 skulle tre i kraft 1. januar 2011. Med hjemmel i barnehageloven § 14 tredje ledd fastsatte Kongen videre forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Forskriften trådte i kraft fra samme tid; 1. januar 2011.

I dette rundskrivet, som er en oppdatering av rundskriv nr. F-14/2010, redegjør departementet for innholdet i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Siden forskriften trådte i kraft 1. januar 2011 er det vedtatt endringer i §§ 3 og 4. Endringene er innarbeidet i rundskrivet ved oppdatert omtale under de aktuelle bestemmelsene. Forskriftsendringene som trådte i kraft 1. august 2011 og kommunenes plikt til å følge opp endringene er omtalt i departementets brev av 4. juli 2011.

I kapittel 4 er nasjonale satser for 2012 innarbeidet. I kapittel 5 er det gitt veiledning i form av regneeksempler.

2. BARNEHAGELOVEN § 14

§ 14 Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fattet endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

3. KOMMENTARER TIL FORSKRIFTEN

Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Fastsatt ved kongelig resolusjon 29. oktober 2010 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager § 14 tredje ledd. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Endret ved forskrift 6. juni 2011 nr. 584 og 10. juni 2011 nr. 581.

§ 1 Formål og virkeområde

Forskriften skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd.

Forskriften gjelder ved kommunens tildeling av tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager etter barnehageloven § 14 første og andre ledd.

Til § 1:

Paragrafen angir forskriftens formål og virkeområde og må leses i nær sammenheng med barnehageloven § 14 som er hjemmelen for forskriften. Formålet med forskriften er å sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager etter rammefinansieringen (dvs. fra 1. januar 2011) blir behandlet likeverdig med de kommunale barnehagene ved tildeling av kommunalt tilskudd etter forskriften. Ved tildeling av tilskudd etter forskriften er kommunen gitt en adgang til å trekke fra andre offentlige tilskudd som barnehagene får til dekning av kostnader til ordinær drift (jf. nærmere omtale under kommentarene til § 3).

Forskriften regulerer ikke likebehandling mellom de enkelte ikke-kommunale barnehagene. Kommunens adgang til å yte tilskudd utover forskriftens rammer følger av forvaltningsloven og de alminnelige forvaltningsrettslige regler om saklighet, rimelighet og likebehandling (jf. nærmere omtale i kommentarene til § 2). Slike ekstra tilskudd krever en særskilt begrunnelse og forutsetter at det er særskilte hensyn knyttet til den aktuelle barnehagen kommunen ønsker å tilgodese med et ekstra tilskudd til ordinær barnehagedrift.

Virkeområdet til forskriften er uttømmende formulert i andre ledd. Forskriften kommer til anvendelse ved tildeling av kommunalt tilskudd til ordinær drift i godkjente ikke-kommunale barnehager etter 1. januar 2011. Reglene i forskriften kommer dermed til anvendelse både der kommunen har plikt til å gi tilskudd etter barnehageloven § 14 første ledd og der kommunen velger å gi tilskudd til barnehager etter barnehageloven § 14 andre ledd. Motsatt følger det av

andre ledd at forskriften ikke gjelder ved tildeling av andre offentlige eller andre kommunale tilskudd. Forskriften gjelder derfor ikke ved tildeling av statlige øremerkede tilskudd som kommunen har forvaltningsansvaret for. Det følger av barnehageloven § 8 sjette ledd at det kommunale tilskuddet til barnehagene ikke kan avkortes som følge av slikt statlig tilskudd.

Med godkjente barnehager siktes det til barnehager som er godkjent etter barnehageloven §§ 10 og 11. Forskriften gjelder derfor ved kommunens tildeling av tilskudd til alle godkjente ikke-kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. De såkalte barneparkene defineres utenfor barnehagebegrepet og eventuelle kommunale tilskudd til disse er ikke regulert av forskriften.

§ 2 Kommunens ansvar

Kommunen skal sørge for at godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen behandles likeverdig med kommunale barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd til ordinær drift etter denne forskriften. Kommunen skal dokumentere at tildelingen skjer i samsvar med denne forskriften.

Til § 2:

Det følger av bestemmelsen at kommunen skal ivareta kravet til likeverdig behandling mellom kommunale barnehager og godkjente ikke-kommunale barnehager ved tildeling av kommunalt tilskudd med hjemmel i barnehageloven § 14. Innholdet i plikten til likeverdig behandling er presisert videre utover i forskriften.

Plikten til likeverdig behandling etter forskriften gjelder uavhengig av drifts- og eierform, men kun overfor ikke-kommunale barnehager lokalisert innenfor kommunegrensene. Plikten gjelder uavhengig av barnas hjemkommune. Denne siden av plikten må sees i sammenheng med forskriften § 11 som gir "vertskommunen" (kommunen der barnehagen er geografisk lokalisert) rett til refusjon av kostnader til ordinær drift for plasser i ikke-kommunale barnehager som benyttes av barn fra andre kommuner.

Forskriften regulerer ikke likebehandling mellom de ulike ikke-kommunale barnehagene, jf forskriften § 1. Kommuner som vil yte mer tilskudd til barnehager enn plikten som følger av forskriften står fritt til å gjøre det innenfor rammene av forvaltningsloven, og som nevnt i kommentarene til § 1 regulerer ikke forskriften disse tilfellene. Der kommuner velger å benytte denne friheten til å yte tilskudd utover det som følger av forskriftens regler må de tilrettelegge saksbehandlingen slik at de generelle reglene i forvaltningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper følges og ivaretas. Slike konkrete tilfeller må derfor kunne begrunnes i særskilte forhold og kommunen må forsikre seg at krav til saklighet, rimelighet og likebehandling følges i hvert tilfelle.

I § 2 er kommunens generelle plikt til dokumentasjon uttalt. Det påligger kommunen å dokumentere at enhver tildeling av tilskudd til ordinær drift til ikke-kommunale barnehager gjøres i samsvar med forskriften. Dokumentasjonsplikten i forskriften er et utslag av kravet til forsvarlig saksbehandling i forvaltningen. Forskriftens krav til dokumentasjon utfylles derfor av kravene som følger av forvaltningsloven. I alle faser av saksbehandlingen skal kommunen gi en begrunnelse og en dokumentasjon som er tilstrekkelig til at ikke-kommunale barnehager som omfattes av forskriften kan vurdere om forskriftens regler er fulgt. I §§ 4 og 5 er plikten til dokumentasjon presisert for beregningen av tilskuddssatser til henholdsvis driftskostnader og kapitalkostnader (nærmere generell omtale av forvaltningsloven nedenfor og kommentarer til dokumentasjonskravet under de nevnte bestemmelsene).

Finansiering av ikke-kommunale barnehager etter forskriften er en oppgave som ligger til kommunen som barnehagemyndighet. Fylkesmannen har med hjemmel i barnehageloven § 9 ansvar for å føre tilsyn med at kommunen utfører denne oppgaven i tråd med barnehageloven § 14 og reglene i forskriften. Der kommunen ikke følger de krav som følger av forskriften til dokumentasjon kan Fylkesmannen gi pålegg om retting, jf. kommuneloven § 60d.

Der kommunen fatter et vedtak om tildeling av tilskudd til den enkelte barnehage foreligger et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Dette gjelder ved forskuddsvis utbetaling i samsvar med barnehageloven § 14 fjerde ledd, der kommunen fatter enkeltvedtak ut ifra gjennomsnittlige budsjetterte kostnader (se forskriften §§ 4 og 5), ved enkeltvedtak om endring etter forskriften § 8 andre ledd og ved enkeltvedtak om etterjustering etter § 8 tredje ledd. Forskriften § 12 gir barnehageeier rett til å påklage enkeltvedtakene som fattes i alle disse ulike fasene, og det er fylkesmannen som er klagemyndighet.

Kommunens innledende fastsettelse av satsene per heltidsplass for de ulike typene barnehager utgjør ett vedtak og beregningen av satsene skal dokumenteres allerede i denne innledende fasen. Det er likevel viktig å merke seg at i denne innledende fastsettelsen av satsene gjelder vedtaket ikke den konkrete tildelingen av tilskudd etter forskriften, og vedtaket er derfor ikke et enkeltvedtak som kan påklages til fylkesmannen. Når de samme satsene ligger til grunn for enkeltvedtaket til de konkrete barnehagene er derimot situasjonen en annen. Da vil bruken av satsene være en del av enkeltvedtaket som skal være begrunnet og dokumentert i tråd med forskriftens krav til dokumentasjon og forvaltningslovens krav til saksbehandlingen ved enkeltvedtak skal følges. I denne saksbehandlingsfasen vil klageadgangen til fylkesmannen etter forskriften § 12 derfor gjelde alle sider av vedtaket, herunder beregningen av satsene. Ut fra forskriftens system vil det dermed være en fordel for kommunen og de ikke-kommunale barnehagene at alle sider av beregningen av tilskuddssatsene er klarlagt og dokumentert så tidlig som mulig for å unngå at det blant de ikke-kommunale barnehagene foreligger tvil om beregningen av tilskuddssatsene. En tvil kan medføre at ikke-kommunale barnehager ser seg nødt til å få beregningen av tilskuddssatsene konkret prøvet ved en klage til Fylkesmannen.

Forvaltningsloven regler gjelder fullt ut for kommunens saksbehandling etter forskriften om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Der saksbehandlingen gjelder et av de nevnte enkeltvedtakene kommer derfor de særskilte reglene om saksbehandling ved enkeltvedtak til anvendelse i tillegg til forvaltningslovens alminnelige regler som gjelder all kommunens saksbehandling etter forskriften. (Se forvaltningsloven § 3 for omtale av rekkevidden og anvendelsesområdet til bestemmelsene i forvaltningsloven).

§ 3 Det kommunale tilskuddet til ordinær drift

Det kommunale tilskuddet skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagen som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Kostnader til ordinær drift omfatter driftskostnader, kapitalkostnader og administrasjonskostnader.

Det samlede offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal utgjøre samme andel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Tilskuddet skal utgjøre minimum 91 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.

Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd slik at det samlede offentlige tilskuddet til den ikke-kommunale barnehagen overstiger det tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering. Der den ikke-kommunale barnehagen har lavere foreldrebetaling enn i tilsvarende kommunale barnehager, har kommunen ikke plikt til å dekke differansen.

Tilskuddet skal begrenses oppad til at den ikke-kommunale barnehagen ikke får tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning. Store aktivitetsemdringer i den ikke-kommunale barnehagen medfører at kommunen må beregne tilskuddet til barnehagen på nytt.

Til § 3:

Bestemmelsen presiserer i første ledd kommunens ansvar for likeverdig behandling etter forskriften. Bestemmelsen gir ikke plikt til kostnadsdekning i den enkelte ikke-kommunale barnehage, men tydeliggjør at formålet med det kommunale tilskuddet er å dekke ikke-kommunale barnehagers kostnader til ordinær drift som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Kostnader til ordinær drift defineres til å omfatte driftskostnader, administrasjonskostnader og kapitalkostnader. Det er i § 4 og 5 gitt egne beregningsregler for tilskuddet til disse tre kostnadselementene som til sammen utgjør "kostnader til ordinær drift".

Det kommunale tilskuddet har til formål å dekke barnehagens samlede kostnader til ordinær drift. Kostnader til ordinær drift som barnehagen får dekket av andre offentlige tilskudd og foreldrebetalingen kan derfor kommunen trekke fra før kommunen beregner de ulike satsene for tilskudd etter §§ 4 og 5.

Adgangen til å finansiere deler av barnehagedriften gjennom foreldrebetaling er lovfestet i barnehageloven § 15. Med hjemmel i lovbestemmelsen er det gitt regler om foreldrebetaling i barnehager og kommunens plikt til å sørge for moderasjonsordninger. Det følger av forskriften om foreldrebetaling i barnehager at barnehageeier skal refunderes fullt ut for reduksjonen i foreldrebetalingen som har sin bakgrunn i moderasjonsordningene. Dette innebærer at kommunen skal utbetale refusjon til de ikke-kommunale barnehagene for reduksjonen i foreldrebetalingen uavhengig av forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Det vil i praksis innebære at kommunen må ha en egen ordning for slik refusjon til de ikke-kommunale barnehagene, uavhengig av finansiering etter forskrift om likeverdig behandling. For å beregne den offentlige finansieringen av de kommunale barnehagene, skal kommunen derfor ta utgangspunkt i maksimalgrensen for foreldrebetalingen, jf. regneeksemplene i kap. 5.

Budsjetterte kostnader til matservering i kommunale barnehager regnes som ordinære driftskostnader og skal inngå i grunnlaget for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Eventuelle kostpenger som kommunen tar for å finansiere matserveringen i barnehagene, skal trekkes fra sammen med foreldrebetalingen i beregningen av den offentlige finansieringen av de kommunale barnehagene.

Det følger av bestemmelsen at også andre offentlige tilskudd som den ikke-kommunale barnehagen får til dekning av kostnader til ordinær drift i barnehagen skal trekkes fra ved utmålingen av det kommunale tilskuddet etter forskriften. Følgende tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene regnes ikke som offentlige tilskudd til ordinær drift og kan ikke trekkes fra i de ikke-kommunale barnehagene ved utmålingen:

- Statlig tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder
- integreringstilskudd ved bosetting av flyktninger
- Tilskudd fra Sametinget til samisk barnehagetilbud
- Tilskudd/midler som studentsamskipnadene benytter på studentbarnehager
- Det statlige øremerkede investeringstilskuddet
- Direkte eller indirekte økonomisk støtte fra private aktører

- Attføringstilskudd barnehagen mottar for personer på attføring. (Ifølge forskrift 20. desember 2001 nr. 1544 om arbeidsmarkedstiltak skal personer på attføring ikke fortrenge ordinær arbeidskraft og regnes av den grunn ikke som offentlig tilskudd til ordinær drift).

Statlige og fylkeskommunale tilskudd til ordinær drift i barnehager regnes som "andre offentlige tilskudd". Midler som de statlige helseforetakene benytter til drift av barnehager (sykehusbarnehager) inngår i "andre offentlige tilskudd". Kommunen kan derfor redusere det kommunale tilskuddet tilsvarende det helseforetaket benyttet på sykehusbarnehagene i 2003. Grunnen til at 2003-nivået på tilskuddet fra helseforetakene skal legges til grunn er at det er dette nivået som er utgangspunktet for finansieringen av kommunene etter barnehageforliket, og det må legges til grunn for å sikre samsvar mellom rammefinansieringen og forskriftens regler for sykehusbarnehager.

Indirekte offentlig økonomisk støtte til drift, for eksempel når barnehagen får gratis lokaler eller lokaler med husleie under markedsleie, faller i gruppen "andre offentlige tilskudd til ordinær drift", og kan føre til fratrekk i tilskuddet til ordinær drift etter forskriften. Der det er kommunen selv som gir slik indirekte støtte må vurderingen ta utgangspunkt i markedspris eller markedsleie for å finne andelen av "offentlig tilskudd til ordinær drift". Det ligger til barnehageeieren som selvstendig juridisk subjekt å vurdere om en slik indirekte støtteordning er ønskelig. Kommunen kan ikke gjøre finansiering betinget av at barnehagen aksepterer slik indirekte støtte.

Ved beregningen av det samlede tilskuddet til ordinær drift skal utgangspunktet være den gjennomsnittlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager. I kommunenes beregning av tilskuddssatser etter forskriften må alle relevante kostnader til ordinær drift i alle kommunens egne, tilsvarende barnehager tas med i beregningsgrunnlaget. Kommunen kan velge om kostnader til kommunale barnehager som opprettes eller legges ned i løpet av året skal regnes som kostnader til ordinær drift og medtas i beregningsgrunnlaget.

Følgende kostnader i de kommunale barnehagene regnes ikke som kostnader til ordinær drift og skal ikke tas med i kommunens beregning av tilskuddssatser etter forskriften:

- Særskilte formål slik som tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne,
- Tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder,
- Tiltak som følge av bosetting av flyktninger og samisk barnehagetilbud.
- Kostnader til lærlinger i kommunale barnehager,
- Kostnader til ordinær drift i kommunale barnehager som drives i midlertidige barnehagelokaler

Med begrepet "det samlede offentlige tilskuddet" i andre ledd menes den samlede offentlige finansieringen til den ikke-kommunale barnehagen etter forskriften. Det følger av andre ledd første setning at den samlede offentlige finansieringen den ikke-kommunale barnehagen fikk året før er utgangspunktet for fastsettelsen av hvilken prosentandel som skal benyttes ved beregningen av den enkelte barnehages tilskudd til ordinær drift. I overgangsåret 2011 vil "det samlede offentlige tilskuddet" være det som barnehagen mottok i tilskudd til ordinær drift fra stat, kommune og fylkeskommune i 2010. Ved bruk av forskriften i 2012 vil "det samlede offentlige tilskuddet" tilsvare det kommunale tilskuddet barnehagen fikk etter forskriften i 2011. For sykehusbarnehager vil derimot "det samlede offentlige tilskuddet" være summen av det kommunale tilskuddet og bidraget fikk fra helseforetaket i 2003.

Det er kommunens gjennomsnittlige finansiering av ordinær drift i tilsvarende kommunale barnehager som er utgangspunktet for beregningen av det kommunale tilskuddet. Etter bergning av prosentandelen slik som nevnt i forrige avsnitt skal kommunens videre beregning gjøres med utgangspunkt i "den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommuner som året før". Dette krever konkret at kommunen fastsetter den ikke-kommunale barnehagens prosentandel (per heltidsplass sammenlignet med heltidsplasser i kommunale barnehager) av samlet offentlig tilskudd til ordinær drift året før. Den samme prosentandelen av kommunens gjennomsnittlige finansiering av ordinær drift i egne tilsvarende kommunale barnehager gir det offentlige tilskuddet den ikke-kommunale barnehagen skal ha. I kapittel 5 er dette konkretisert med regneeksempler.

En konsekvens av reglene er at barnehager som eksisterte forut for rammefinansieringen, jf. barnehageloven § 14 første ledd, mottar den samme andelen (prosent) offentlig tilskudd som året før. Dersom en barnehage mottok 94 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt fikk i offentlig finansiering per heltidsplass i for eksempel 2010 eller 2011, vil barnehagen motta 94 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager får i offentlig finansiering per heltidsplass i henholdsvis 2011 eller 2012. Grunnlaget andelen beregnes av kan imidlertid forandre seg fra år til år avhengig av kommunens ressursbruk i egne barnehager. Den ikke-kommunale barnehagen kan derfor motta lavere tilskudd i henholdsvis 2011 og 2012 enn i 2010 og 2011 dersom kommunen reduserer ressursbruken i kommunale barnehager. Tilsvarende vil ikke-kommunale barnehager få økt tilskudd dersom kommunen øker ressursbruken i tilsvarende kommunale barnehager. Se nærmere om kommunens beregningsgrunnlag og beregning av tilskudd i kommentarene til §§ 4 og 5.

Kommunen skal fra 1. januar 2011 utmåle tilskudd slik at det samlede kommunale tilskuddet til ordinær drift etter forskriften utgjør minst 88 prosent av det som tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd per heltidsplass i 2010, jf. andre ledd. Fra 1. august 2011 skal kommunen på tilsvarende måte legge til grunn en minimumssats på 91 prosent. Dette har sin bakgrunn i at departementet endrer minimumsforpliktelsen i samsvar med gjeldende års statsbudsjettvedtak og at kommunen må ivareta slike endringer i løpet av året. Det vises i denne forbindelse til departementets brev av 4. juli 2011, se lenke på side 1.

Nye barnehager som mottar tilskudd etter § 14 andre ledd får i oppstartsåret dekket sine kostnader, begrenset nedad til minimumsforpliktelsen (88 prosent fra 1. januar 2011 og 91 prosent fra august 2011) og oppad til 100 prosent av det som tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd per heltidsplass. Den nyetablerte ikke-kommunale barnehagens budsjett danner grunnlaget for fastsettelsen av barnehagens tilskuddsandel. Barnehager som skifter eierskap fra kommunalt til ikke-kommunalt eie etter 1. januar 2011 regnes som nye barnehager etter forskriften og omfattes av denne reguleringen. Hvis en kommune avvikler alle kommunalt eide barnehager av en barnehagetype (ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager) skal de ikke-kommunale barnehagene av samme typen fortsatt få tilskudd beregnet ut ifra samme faste prosentandel av kommunens gjennomsnittlige finansiering av egne barnehager som året før, men prosentandelen skal da beregnes av de nasjonale satsene.

Det følger av tredje ledd at kommunen ikke har plikt til å dekke differansen dersom foreldrebetalingen i ikke-kommunale barnehager settes lavere enn foreldrebetalingen i kommunenes egne barnehager. Dersom foreldrebetalingen i kommunens egne barnehager overstiger maksimalprisen, skal kommunen likevel utmåle tilskuddet ut fra en forutsetning om at den ikke-kommunale barnehagen skal kunne ha en foreldrebetaling lik maksimalprisen.

Noen kommuner har ingen kommunale barnehager. Disse kommunene har i utgangspunktet ikke grunnlag for å beregne kostnadene i tilsvarende kommunale barnehager. Ved beregning av tilskudd til henholdsvis driftskostnader og kapitalkostnader skal i så fall departementets fastsatte nasjonale gjennomsnittssatser for henholdsvis tilskudd til driftskostnader og tilskudd til kapitalkostnader benyttes. Nasjonale gjennomsnittssatser er omtalt i kommentarene til § 3 og i kommentarene til § 4 og § 5.

Det følger av tredje ledd at kommunen ikke har plikt til å gi tilskudd slik at den samlede offentlige finansieringen av barnehagen overstiger det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd per heltidsplass. Dette innebærer at ikke-kommunale barnehager etter forskriften ikke har krav på mer enn 100 prosent, dvs. det samme som kommunens egne "tilsvarende barnehager" i gjennomsnitt mottar. Som nevnt foran i kommentarene til § 2 regulerer ikke forskriften om kommunen kan yte tilskudd til ikke-kommunale barnehager i tillegg til det som følger av plikten etter forskriften.

Det følger av fjerde ledd at en barnehage kan få kommunalt tilskudd etter forskriften for det antall barn enn den er godkjent for. Eier av en barnehage som ønsker å utvide sin kapasitet utover godkjenningen og samtidig få finansiert en slik utvidelse må søke om ny godkjenning etter barnehageloven og deretter søke om finansiering etter barnehageloven § 14. Det følger av § 14 andre ledd at barnehager som søker etter 1. januar 2011 og har krav på godkjenning ikke har tilsvarende lovfestet krav på finansiering. Barnehager som søker om godkjenning og finansiering etter 1. januar 2011 kan derfor ha krav på godkjenning, samtidig som det er opp til kommunen om de skal få finansiering.

Fjerde ledd uttaler videre prinsippet om at store aktivitetsendringer i den ikke-kommunale barnehagen medfører at kommunen må beregne tilskuddet til barnehagen på nytt. Denne reglen må sees i sammenheng med den ikke-kommunale barnehagens plikt til å melde fra om slike endringer i § 7. I § 7 er opprettelse eller nedleggelse av avdeling eller større gruppe nevnt som eksempel på slike "store aktivitetsendringer". Intensjonen med regelen er å sørge for at der den ikke-kommunale barnehagen får en kvalifisert økning eller reduksjon i antall barn sammenlignet med det som var utgangspunktet ved kommunens utmåling av tilskuddet etter forskriften, skal dette utløse en ny beregning av det kommunale tilskuddet med utgangspunkt i det nye barnetallet. Ved beregningen skal den gjeldende tilskuddssatsen legges til grunn. Se nærmere om begrepet "store aktivitetsendringer" i kommentarer under § 7.

§ 4 Tilskudd til driftskostnader

Kommunen skal gi tilskudd til driftskostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager. Tilskuddet skal beregnes ut i fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunale barnehager med budsjetterte driftskostnader som er minimum 25 prosent høyere enn gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager kan holdes utenfor grunnlaget for beregningen. Kommunen skal gi et påslag for administrasjonskostnader på fire prosent av gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager.

Kommunen skal fastsette tilskuddssatser til driftskostnader per heltidsplass. Satsene skal beregnes i samsvar med forholdstall for finansiering av plasser for barn over og under tre år fastsatt av departementet.

Det skal være egne satser per heltidsplass for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. For ordinære barnehager og familiebarnehager skal det settes én sats for barn over tre år, og én sats for barn under tre år. For åpne

barnehager skal det settes én felles sats gjeldende for barn over og under tre år. Kommunen skal dokumentere hvordan tilskuddssatsene er beregnet.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, og skal før 1. februar i budsjettåret underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser for driftskostnader.

Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager, skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader fastsatt av departementet ved beregningen av tilskudd til driftskostnader til ikke-kommunale barnehager.

Til § 4:

Bestemmelsen fastsetter kommunens ansvar for utmåling av tilskudd til driftskostnader og administrasjonskostnader. De to kostnadstypene utgjør sammen med kapitalkostnader det som i forskriften § 3 er definert som kostnader til ordinær drift (se kommentarene til § 3 foran).

Med driftskostnader i § 4 siktes det til kostnader knyttet til den daglige driften av tilsvarende kommunalt barnehagetilbud som er godkjent i henhold til barnehageloven. Grunnlaget for utmålingen av tilskudd til driftskostnader skal være budsjetterte kostnader for drift i de tilsvarende kommunale barnehagene. Ved beregningen av offentlig finansiering i de tilsvarende kommunale barnehagene etter § 4 er utgangspunktet netto budsjetterte driftskostnader. Med tilsvarende kommunale barnehager siktes det til ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager eid av kommunen.

Kommunen må ved beregningen av tilskuddet etter forskriften ta med alle budsjetterte driftskostnader i alle tilsvarende kommunale barnehager. De budsjetterte kostnadene for driften i de kommunale barnehagene som kommunen bruker i praktiseringen av forskriften må være konkretisert på en måte som viser at alle relevante kostnader er inkludert. Dersom tall i kommunebudsjettet med hjemmel i kommuneloven ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om relevante driftskostnader i de kommunale barnehagene er tatt med i beregningen, må kommunen konkretisere driftskostnadene ned til ett egnet detaljeringsnivå for å oppfylle forskriftens dokumentasjonskrav. Kommunen må gjøre det mulig for de ikke-kommunale barnehagene å vurdere kostnadene som kommunen bruker ved beregningen av gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass. På samme måte må kommunen fremlegge dokumentasjon som underbygger at alle relevante kostnader i de tilsvarende kommunale barnehagene reelt er medtatt i beregningsgrunnlaget.

Dersom kommunen har en eller flere egne barnehager som ligger 25 prosent eller mer over gjennomsnittlige driftskostnader i alle egne barnehager, kan kommunen holde slike barnehager utenfor beregningsgrunnlaget for utmåling av tilskudd til driftskostnader til ikke-kommunale barnehager. Ved beregning av hvilke barnehager som eventuelt har kostnader som er 25 prosent eller høyere over det gjennomsnittlige kostnadsnivået for tilsvarende kommunale barnehager, skal kostnader til kapital holdes utenfor. Det presiseres videre at denne bestemmelsen kun gjelder tilskudd til driftskostnader og ikke kapitaltilskuddet. Departementet vil vurdere satsen på 25 prosent på nytt når det er gjort erfaringer med bruken av bestemmelsen i løpet av 2011. Bestemmelsen skal sikre at kun kommunale barnehager med særskilt høye driftskostnader kan holdes utenfor beregningsgrunnlaget for finansiering av ikke-kommunale barnehager.

Det følger av første ledd siste setning at kommunen i tillegg til driftstilskuddet skal gi et påslag for administrasjonskostnader på fire prosent av gjennomsnittlige budsjetterte

driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Grunnlaget for beregning av påslaget for administrasjonskostnader skal være brutto budsjetterte driftskostnader. Påslaget for administrasjonskostnader skal utgjøre dekning for de kostnader kommunen har som barnehageeier til fellesadministrasjon som gjelder drift av kommunale barnehager. Dette omfatter sektoruavhengige kostnader knyttet til bl.a. regnskap og revisjon, personalfunksjon og IKT-tjenester. Kostnader knyttet til kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet faller utenfor.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, jf. kommuneloven § 45 tredje ledd. Kommunen skal innen 1. februar underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser. Satsen skal vise den offentlige finansieringen for driftskostnader til en plass i ordinær barnehage, familiebarnehage og åpen barnehage. Med heltidsplass i ordinær barnehage og familiebarnehage menes avtalt oppholdstid i barnehage på 41 timer eller mer per uke. Med heltidsplass i åpen barnehage menes oppholdstid på 16 timer eller mer per uke. Deltidsplasser omregnes til heltidsplasser ved hjelp av Statistisk sentralbyrås nøkler for gjennomsnittlig oppholdstid (for SSBs omregningsnøkler, se tabell i et regneeksempel i kapittel 5).

Det følger av andre ledd at tilskuddssatsene skal fastsettes i samsvar med forholdstall for finansiering av plasser for barn over og under tre år fastsatt av departementet. Forholdstallet sier noe om hvor mye en småbarnsplass koster i forhold til en storbarnsplass. Med småbarnsplass menes plass for barn under tre år. Med storbarnsplass menes barnehageplass for barn over tre år. Etter forskriften regnes barn som under tre år til og med det kalenderåret de fyller tre år. Forholdstallet som skal benyttes av kommunene ved fordeling av kostnader mellom små- og storbarnsplasser i ordinære barnehager er 1,8. For familiebarnehager er det tilsvarende forholdstallet 1,25. Disse forholdstallene skal benyttes ved utregning av tilskudd til driftskostnader. For utregning av kapitaltilskuddet er det lagt til grunn samme kostnad for små og store barn.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter barnehageloven § 14 første eller andre ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fattet endelig vedtak om tilskudd, jf. barnehageloven § 14 femte ledd. Tilskudd utbetales forskuddsvis på grunnlag av fjorårets utbetalinger. Dette skal sikre forutsigbarhet for barnehagene, og det utbetales inntil vedtak om tilskudd etter forskriften §§ 4 og 5 er fattet.

I henhold til tredje ledd skal det fastsettes egne tilskuddssatser for de forskjellige typene barnehager. Totalt skal det fastsettes fem tilskuddssatser for drift.

Type barnehage	Tilskuddssats for barn over tre år per heltidsplass	Tilskuddssats for barn under tre år per heltidsplass	En tilskuddssats per heltidsplass
Ordinær barnehage	X	X	
Familiebarnehage	X	X	
Åpen barnehage			X

Det fremgår av bestemmelsen tredje ledd, siste punktum at kommunen skal dokumentere hvordan satsene er beregnet. Dette er en konkretisering av dokumentasjonsplikt i forskriften § 2. Kommunen må ta med alle budsjetterte kostnader til drift i kommunale barnehager ved beregning av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene. Kommunen må dokumentere at alle relevante kostnader er tatt med i beregningen og videre hvordan selve utmålingen av tilskudd til den ikke-kommunale barnehagen er foretatt, basert på de tilskuddssatsene som er

beregnet. Dokumentasjonen som er nødvendig for å oppfylle plikten etter § 4 skal kommunen legge ved enkeltvedtaket om tildeling av kommunalt tilskudd til barnehagene. Kravene til begrunnelse i forvaltningsloven supplerer kommunens dokumentasjonsplikt i forskriften. Dette innebærer at kommunen skal dokumentere alle driftskostnader i egne kommunale barnehager som tas med i beregningen av tilskuddssatsene til ikke-kommunale barnehager etter § 4. Dokumentasjonen må være av en slik art at den gir de ikke-kommunale barnehagene som tilskuddsmottagere en reell mulighet til å vurdere om kommunen har oppfylt kravene i bestemmelsen.

I enkeltvedtakene til barnehagene (ofte ved tildelingen) skal alle krav til dokumentasjon etter forskriften og forvaltningsloven være oppfylt. Kommunen skal i enkeltvedtaket dokumentere at alle kostnader som kan knyttes til driften av de kommunale barnehagene er tatt med. De ulike kostnadene i de kommunale barnehagene som er grunnlaget for kommunens beregning skal konkretiseres hvis det er nødvendig for å dokumentere vedtaket etter forskriften. En slik plikt til konkretisering av kostnadene vil gjelde der kommunebudsjettet legges til grunn som ett utgangspunkt for kommunens beregning av tilskuddssatsene etter forskriften. Ved en klage må fylkesmannen konkret vurdere om kommunen har fremlagt nødvendig dokumentasjon på at alle kostnader til ordinær drift er inkludert i grunnlaget.

Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager, skal som (minimum) benytte nasjonale gjennomsnittssatser for drift fastsatt av departementet, jf. femte ledd. Dersom kommunen har kommunale ordinære barnehager, men ingen kommunale familiebarnehager, skal kommunen bruke kommunale satser for tilskudd til ordinære barnehager og nasjonale satser for tilskudd til familiebarnehager. De nasjonale gjennomsnittssatsene for det enkelte år er vist i kapittel 4. Det er ikke anledning til å benytte nasjonale satser for tilskudd til driftskostnader hvis kommunen har egne tilsvarende barnehager.

Kommuner som kan benytte nasjonale satser i henhold til femte ledd, kan sette høyere tilskuddssatser til ikke-kommunale barnehager enn det de nasjonale satsene viser. Kommuner som ikke har egne tilsvarende barnehager kan ikke sette lavere satser enn de nasjonale satsene. Kommunene kan imidlertid benytte prosentandel ned til minimumsandelen (91 prosent fra august 2011) av de nasjonale satsene, så lenge prosentandelen ikke er lavere enn prosentandelen som ble benyttet året før. For familiebarnehager vil kommuner som ikke har kommunale familiebarnehager kunne benytte minimumsandelen (91 prosent fra august i 2011). Kommuner som har egne kommunale barnehager kan ha lavere tilskuddssatser enn det de nasjonale satsene viser, forutsatt at kommunen kan dokumentere at alle budsjetterte kostnader til drift i tilsvarende kommunale barnehager er inkludert i beregningsgrunnlaget for tilskuddssatsen.

§ 5 Tilskudd til kapitalkostnader

Kommunen skal gi tilskudd til kapitalkostnader i godkjente ikke-kommunale barnehager per heltidsplass.

Kommunen velger om den vil gi tilskuddet ut i fra gjennomsnittlige kapitalkostnader per heltidsplass i egne tilsvarende kommunale barnehager, eller om den vil benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitaltilskudd fastsatt av departementet.

Der kommunen gir tilskuddet ut fra gjennomsnittlige kapitalkostnader i egne tilsvarende kommunale barnehager skal det være én sats for ordinære barnehager, én for familiebarnehager og én sats for åpne barnehager. Kommunen skal dokumentere hvordan tilskuddssatsene er beregnet.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, og skal før 1. februar budsjettåret underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser for kapitalkostnader.

Kommunen kan gi ekstra tilskudd til kapitalkostnader til ikke-kommunale barnehager med høye kapitalkostnader.

Til § 5:

Bestemmelsen fastsetter kommunens ansvar for utmåling av tilskudd til kapitalkostnader.

Kommunen er forpliktet til å gi tilskudd til kapitalkostnader til godkjente ikke-kommunale barnehager som mottar tilskudd i henhold til barnehageloven § 14 første eller andre ledd, jf. forskriften § 1 første ledd.

Med kapitalkostnader menes avskrivningskostnader basert på anskaffelseskost (fratrasket investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon) og rentekostnader beregnet ut fra bokført verdi på anleggsmidler på barnehageområdet tillagt tomtekostnader (fratrasket investeringstilskudd og merverdiavgiftskompensasjon).

Kommunen kan velge om den vil beregne tilskuddssatser for kapitalkostnader basert på kapitalkostnader i tilsvarende kommunale barnehager eller benytte nasjonale tilskuddssatser fastsatt av departementet. En forutsetning for at kommunen kan beregne kapitaltilskudd selv, er at kommunen har oversikt over de investeringene som har vært gjort. Dersom kommunen ikke har oversikt over historisk anskaffelseskost for alle foretatte investeringer, er det mulig å foreta en ny verdivurdering av barnehagen(e).

Satsene for kapitaltilskuddet skal beregnes med utgangspunkt i historisk anskaffelseskost på anleggsmidlene, jf vurderingsprinsipper for anleggsmidler i § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner). Kommunen må også inneha informasjon om eventuell momskompensasjon og investeringstilskudd. Disse ordningene reduserer investeringskostnaden og må derfor trekkes fra det opprinnelige bruttobeløpet.

Barnehagelokalene skal avskrives over 40 år, mens inventar og utstyr avskrives over 10 år. Investeringstilskuddet trekkes i sin helhet fra investeringene til lokaler, det vil si de utgiftene som skal avskrives over 40 år.

Dersom det har vært gjort anskaffelser på flere tidspunkt (aktivert i ulike år), må det beregnes kapitalkostnader separat for hver av disse anskaffelsene. Anskaffelser som ikke er balanseført, men utgiftsført i driftsregnskapet, skal ikke inngå i beregningen av tilskudd til kapitalkostnader.

De nasjonale gjennomsnittssatsene for det enkelte år er vist i eget kapittel 4.

Dersom kommunen velger å beregne kommunale tilskuddssatser for kapitalkostnader, skal kommunen ta utgangspunkt i kapitalkostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Siste avlagte årsregnskap danner grunnlag for beregningen. Med tilsvarende kommunale barnehager menes ordinære barnehager, familiebarnehager eller tilbud i åpne barnehager. Kommunen må finne alle kapitalkostnadene i kommunale ordinære barnehager og familiebarnehager. Kapitaltilskuddssatsene fastsettes uavhengig av barnas alder.

Det er ikke nødvendig å skille mellom drift og kapital for åpne barnehager. Det er tilstrekkelig å utarbeide en felles tilskuddssats for åpne barnehager. De nasjonale satsene er også basert på en felles sats for drift og kapital for åpne barnehager.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn, jf. kommuneloven § 45 tredje ledd. Kommunen skal innen 1. februar underrette de ikke-kommunale barnehagene om fastsatte tilskuddssatser.

Kommunen skal dokumentere hvordan satsene er beregnet, jf. tredje ledd. Kommunen må ta med alle kapitalkostnader i kommunale barnehager ved beregning av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene. Det vises her til forskriften §§ 2 og 4, og kommentarene til bestemmelsene. Hvis det er nødvendig å konkretisere de ulike kostnadene knyttet til beregningen for å gi mulighet til å etterprøve vedtaket, skal dette gjøres av kommunen, også der dokumentasjonskravet etter forskriften innebærer en presisering av kommunebudsjettet. Ved en eventuell klage fra barnehagen må kommunen på tilsvarende måte dokumentere at alle kostnader til ordinær drift er inkludert i grunnlaget.

Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager, skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader for tilsvarende barnehager fastsatt av departementet.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter barnehageloven § 14 første eller andre ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd, jf. barnehageloven § 14 femte ledd. Tilskudd utbetales forskuddsvis på grunnlag av fjorårets utbetalinger. Dette skal sikre forutsigbarhet for barnehagene, og det utbetales inntil vedtak om tilskudd etter forskriften §§ 4 og 5 er fattet.

Det er store variasjoner i kapitalkostnader mellom barnehager og av den grunn er muligheten til å gi ekstra tilskudd til ikke-kommunale barnehager med høye kapitalkostnader presisert i § 5. Der kommuner velger å benytte denne adgangen til å yte ekstra tilskudd må de tilrettelegge saksbehandlingen slik at forvaltningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper følges og ivaretas. Slike konkrete tilfeller må derfor kunne begrunnes i særskilte forhold og kommunen må forsikre seg at krav til saklighet, rimelighet og likebehandling følges i hvert tilfelle. Bestemmelsen må ses i sammenheng med at forskriften ikke regulerer likebehandling mellom de ulike ikke-kommunale barnehagene.

Departementet vil i forbindelse med utredningen av utbyttebegrensninger i ikke-kommunale barnehager vurdere bestemmelsene om utmåling av tilskudd til kapitalkostnader.

§ 6 Reduksjon av kommunalt tilskudd

Kommunen kan redusere det kommunale tilskuddet dersom barnehagen foregående regnskapsår hadde vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader per årsverk enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager og eier av barnehagen hadde avsatt urimelig utbytte eller tatt ut urimelig godtgjørelse for egen eller nærstående arbeidsinnsats i barnehagen.

Med urimelig utbytte og arbeidsgodtgjørelse menes at normal kompensasjon for arbeid og kapitalinnsats i barnehagen overstiges.

Reduksjonen i det kommunale tilskuddet skal stå i forhold til den kostnadsbesparelsen barnehagen har, jf. første ledd.

Til § 6:

Bestemmelsen er utarbeidet etter modell av § 4 i forskrift om likeverdig behandling av 2004. Forskriften § 6 gir regler for når kommunen kan redusere sitt tilskudd beregnet etter §§ 3, 4 og 5. Bestemmelsen gir kommunene anledning til å avkorte tilskuddet til ikke-kommunale barnehager dersom barnehagen foregående regnskapsår hadde vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader per årsverk enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager, samtidig som eier tok ut et utbytte/overskudd eller arbeidsgodtgjørelse for egen eller nærståendes arbeidsinnsats i barnehagen som er urimelig. Begge forhold må være tilstede for å kunne avkorte.

Reduksjonen skal maksimalt tilsvare den kostnadsbesparelsen barnehagen har ved å holde bemanningen eller lønnskostnadene på et lavere nivå. Kommunen må beregne hvor mye dette utgjør ut fra gjennomsnittlige bemannings- og lønnskostnader i kommunens egne barnehager.

Det kan være vanskelig å avgjøre hva som utgjør vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader og hva som er urimelig utbytte/overskudd eller arbeidsgodtgjørelse.

Kommunen må foreta en konkret helhetsvurdering når den skal vurdere om barnehagen hadde vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader per årsverk enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager. I denne vurderingen kan det blant annet tas hensyn til om barnehagen mottar tilskudd etter minimumssatsen eller en høyere andel finansiering, jf. § 3 andre, tredje og fjerde ledd.

Ved vurdering av nivået på utbyttet som barnehageeieren tar ut av driften skal dette sees i sammenheng med den egenkapitalen som eieren har bundet opp i barnehagen. For de barnehagene hvor utbyttet er så høyt at kommunen vil vurdere avkorting, må kommunen derfor få opplyst fra barnehagen hvor mye den bokførte egenkapitalen var pr. 31.12. foregående regnskapsår. Videre er det tilfeller hvor eier tar ut hele eller deler av overskuddet som godtgjørelse for sin arbeidsinnsats i barnehagen, dvs. at eier alternativt kunne regnskapsført dette som en kostnad. Det bør være mulig å ta ut et rimelig overskudd til dette formålet uavhengig av egenkapitalen. For å vurdere hva som er rimelig her, skal en se på hva som er en rimelig lønn for det arbeid vedkommende utfører.

I vurderingen av hvorvidt det foreligger et urimelig overskudd/utbytte må det også tas hensyn til at en eier som har skutt inn egenkapital i virksomheten skal kunne få en rimelig avkastning på denne. Kommunen skal legge til grunn at det er rimelig at utbyttet/overskuddet ligger over den renten barnehagen ville måtte betale dersom egenkapitalen ble byttet ut med lån. Samtidig er det lite rimelig at det offentlige finansierer ubegrenset utbytte/overskudd dersom det går på bekostning av bemanningen og lønnsnivået til de ansatte i ikke-kommunale barnehager. Kommunen må foreta en konkret helhetsvurdering av om overskuddet/utbyttet er urimelig.

Kommunene må være oppmerksom på at eierens "uttak" av midler fra en barnehage også kan skje gjennom å føre urimelig høye kostnader i barnehagens regnskaper. Dette vil for eksempel gjelde godtgjørelse for eierens eller nærståendes arbeidsinnsats, fakturering av husleie som ligger over markedsleie, konsernkostnader med elementer av utbytte og kort avskrivningstid på anleggsmidler som fører til høye avskrivningskostnader. I den grad slike poster representerer en "oppblåsing" av kostnader, bør kommunen ta kontakt med barnehagen og be om en dokumentasjon av grunnlaget for disse kostnadene, og eventuelt redusere de aktuelle postene i eget regneark el.l. og føre tilsvarende beløp på posten for utbytte. Justert beløp av utbytte skal undersøkes opp mot hvorvidt dette kan utgjøre et urimelig utbytte, jf § 6 i forskriften.

Kommunen må fatte nytt vedtak som følge av eventuell reduksjon av kommunalt tilskudd. Forvaltningsloven gjelder i kommunens saksbehandling.

§ 7 Opplysningsplikt

Eiere av ikke-kommunale barnehager skal 15. desember hvert år rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen på skjema fastsatt av departementet. Rapporteringen danner grunnlag for utmålingen av kommunalt tilskudd året etter. Kommunen kan bestemme at slik rapportering skal gjøres ved flere tidspunkter i året, og hva som skal til for at tilskuddet skal endres i løpet av året. Dette skal fastsettes i lokale retningslinjer.

Ikke-kommunale barnehager som i løpet av året har store aktivitetsendringer, blant annet opprettelse eller nedleggelse av avdeling eller større gruppe, skal melde fra til kommunen.

Til § 7:

Tilskudd tildeles på grunnlag av opplysninger fra eier, eller ansvarlig representant for eier, om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen per 15. desember. Barnehageeier i ordinære barnehager og familiebarnehager skal rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen. Barnehageeier i åpne barnehager skal rapportere om antall barn som kan være tilstede samtidig i barnehagen og barnehagens ukentlige åpningstid. Dersom det over tid viser seg at frammøtet i den åpne barnehagen er vesentlig lavere enn dette, skal et lavere barnetall legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Det maksimale antall barn som kan være tilstede samtidig må fastsettes ut fra lokalenes størrelse og kravet om at personalet skal drive en tilfredstillende pedagogisk virksomhet, jf. barnehageloven § 18 femte ledd. Barnehageeier skal kontrollere at opplysningene om antall barn, barnas alder og oppholdstid er korrekte og i overensstemmelse med barnehagens godkjenning. Barnehageeier plikter å gi korrekte opplysninger. Opplysningene skal rapporteres elektronisk på skjema fastsatt av departementet gjennom BASIL (<https://www.basil.no>). En papirutskrift av skjemaet som rapporteres elektronisk signeres og sendes kommunen innen den fristen kommunen har satt. Papirutskriften skal ha eiers originalunderskrift.

Som barnehagemyndighet skal kommunen kontrollere at opplysninger gitt av eier om antall barn, barnas alder og oppholdstid er i overensstemmelse med de faktiske forhold og godkjenningen, jf. barnehageloven §§ 8, 10, 11 og 16.

Det følger av første ledd at kommunen kan bestemme om den i tillegg til rapporteringen per 15. desember vil ha ytterligere rapporteringer og eventuelt hvor mange ganger i året det skal rapporteres om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen. Dersom kommunen velger å ha flere rapporteringer, skal kommunen gi lokale retningslinjer med regler for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Det forvaltningsrettlige prinsippet om forutberegnelighet tilsier at retningslinjene fastsettes før tilskuddsåret begynner og ikke endres i løpet av tilskuddsåret. Intensjonen med adgangen til lokale retningslinjer er at kommunen skal kunne fatte vedtak som tar høyde for endringer i barnehagen gjennom året. Der kommunene har slike rapporteringstidspunkter i lokale retningslinjer skal vedtakene som fattes gjelde for det aktuelle tidspunktet og tiden fremover, på samme måten som beregningen som gjøres med utgangspunkt i 15. desember-rapporteringen. Vedtakene vil dermed være nye vedtak for tiden fremover og ikke omgjøring av tidligere vedtak.

Uavhengig av om kommunen velger å ha flere rapporteringer per år slik § 7 første ledd åpner for, medfører store aktivitetsendringer i den enkelte ikke-kommunale barnehagen at kommunen må beregne tilskuddet til barnehagen på nytt, jf. andre ledd. Det er en plikt for barnehageeiers plikt å melde fra til kommunen om store aktivitetsendringer i løpet av året. I andre ledd vises det til at store aktivitetsendringer "blant annet" kan være "opprettelse eller nedleggelse av avdeling eller større gruppe".

Som barnehagemyndighet kan kommunen føre tilsyn med barnehagene, jf. barnehageloven §§ 8, 10, 11 og 16. Kommunen kan på bakgrunn av opplysninger framkommet ved tilsyn kreve at barnehageeier betaler tilbake for mye mottatt tilskudd, jf. forskriften § 9.

§ 8 Endringer i grunnlaget for de kommunale tilskuddssatsene

Kommunen skal én gang per år fatte vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager i samsvar med §§ 4 og 5.

Kommuner som i løpet av året endrer bevilgningene til ordinær drift i kommunale barnehager, skal samme året fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Dersom kommunens regnskap viser at forbruket i de kommunale barnehagene avviker fra det som lå til grunn for fastsettelsen av tilskuddssatsene etter §§ 4 og 5, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Etterjustering av tilskudd det er fattet vedtak om i samsvar med andre ledd skal hensyntas.

Til § 8:

Vedtak om tilskudd til ikke-kommunale barnehager, jf. §§ 4 og 5, utmåles for ett år om gangen på bakgrunn av barnehagens rapportering per 15. desember, jf. § 7. Kommunen skal utbetale tilskudd til ikke-kommunale barnehager forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd, jf. barnehageloven § 14 fjerde ledd.

Kommuner som i løpet av året gir bevilgningsendringer til ordinær drift i kommunale barnehager, for eksempel som følge av lønnsoppgjør, skal gjøre én etterjustering for ikke-kommunale barnehager i løpet av året. Kommunen kan velge når vedtak om etterjustering skal gjøres, så lenge endringen i tilskudd gjennomføres i samme kalenderår. Denne bestemmelsen gjelder ikke endringer i bevilgning til kommunale barnehager som ikke er del av beregningsgrunnlaget for tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Det kommunale regnskapet viser kommunens forbruk vedkommende år sammenlignet med budsjettet. Dersom kommunens regnskap viser at forbruket ved ordinær drift i de kommunale barnehagene avviker fra det som ble lagt til grunn ved fastsettelsen av tilskuddssatsene, dvs. kommunens budsjett, skal kommunen i forbindelse med kommunestyrets årlige fastsettelse av årsregnskapet fatte vedtak om etterjustering av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Det betyr at ethvert merforbruk/mindreforbruk i den ordinære driften i kommunale barnehager sammenlignet med budsjettet, også skal gjelde ikke-kommunale barnehager. Bevilgningsendringer det er fattet vedtak om etterjustering for, jf. andre ledd, skal ikke være med i beregningen når differansen mellom budsjett og regnskap skal avregnes. Bevilgningsendringer gitt etter at det er fattet vedtak om etterjustering etter andre ledd omfattes i avregningen mellom budsjett og regnskap. Denne bestemmelsen gjelder ikke avregning for kommunale barnehager som ikke er del av beregningsgrunnlaget for tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Vedtak etter første, andre og tredje ledd kan påklages til Fylkesmannen. Forvaltningsloven kommer til anvendelse.

§ 9 Vilkår for kommunalt tilskudd

Kommunen kan sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd.

Til § 9:

Bestemmelsen omhandler kommunens rett til å sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd og er en videreføring av § 5 i den tidligere forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd. Bestemmelsen er en synliggjøring av den ulovfestede vilkårlæren. En grunnleggende forutsetning for å anvende vilkårlæren, er at vedtaket som treffes er et begunstigende vedtak som den private part ikke har krav på etter lov eller forskrift. Det er kun for de vedtak hvor kommunen ikke er pliktig til å yte tilskuddet at vilkårlæren aktualiseres. Kommunen har etter lovens § 14 en plikt til å finansiere ikke-kommunale barnehager.

Kommunen har kun adgang til å stille vilkår til den delen av tilskuddet som går utover den lovfestede finansieringsplikten. Bestemmelsen gir derfor kommunen en begrenset adgang til å sette vilkår knyttet til tildeling av tilskudd. Vilkåret må ikke stride mot den plikten kommunen har til å finansiere den ikke-kommunale barnehagen. Disse vilkårene må være rimelige og relevante. Hva som vil være rimelig og relevant vil måtte vurderes opp mot kommunens plikt til å sørge for likeverdig behandling etter forskriften.

Dersom kommunen setter vilkår for kommunalt tilskudd, må det i tillegg være saklig sammenheng mellom tilskuddet som tilbys og de vilkår som stilles. Kommunen kan ikke pålegge plikter for å oppnå noe mer eller noe helt annet enn hva formålet med tilskuddet tilsier. Formålet med tilskuddet er å sørge for likeverdig behandling av godkjente barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd og bidra til å sikre barnehager med likeverdig kvalitet, jf. forskriften § 1 første ledd.

Hva som er rimelig og relevant må vurderes opp mot kommunens plikt til å sørge for likeverdig behandling. Merknadene regulerer ikke uttømmende adgangen til å sette vilkår, men gir noen eksempler på vilkår som kan og ikke kan stilles. Kommunen kan for eksempel ikke stille vilkår som går på bekostning av barnehagens verdimessige eller pedagogiske profil. Kommunen kan heller ikke pålegge ikke-kommunale barnehager plikter som går utover det som gjelder for kommunens egne barnehager.

Kommunen kan ikke stille vilkår om at tariffavtale skal opprettes. Et rimelig og relevant vilkår vil imidlertid være krav om tilsvarende lønns- og arbeidsforhold som i kommunens egne barnehager. Et annet rimelig og relevant vilkår vil være at barnehagen minst må følge de kommunale bestemmelsene om arealutnytting. Dette fører til økt kvalitet for barna, og resultatet vil være mindre arealforskjeller mellom ikke-kommunale og kommunale barnehager.

Vilkår om at et eventuelt driftsoverskudd skal tilbakeføres barnehagedriften kan ikke stilles. Dersom kommunen imidlertid gir ytelser som ikke omfattes av forskriften, kan kommunen stille et slikt vilkår forutsatt at dette er rimelig og relevant og har saklig sammenheng med ytelsen som tilbys. Et slikt vilkår kan være rimelig og relevant hvis kommunen for eksempel stiller kommunale garantier for barnehagen. Videre kan vilkår om at barnehagen skal følge de

kommunale kriterier for barnehageopptak heller ikke stilles. Kommunen kan ikke stille vilkår om kommunal representant i barnehagens samarbeidsutvalg. Dersom kommunen setter vilkår, må den samtidig sørge for at det er rom for dette innenfor den ikke-kommunale barnehagens samlede inntekter.

Dersom ikke-kommunale barnehager ikke godtar lovlig fastsatte vilkår som det følger med økonomiske midler til gjennomføringen av, faller retten til kommunalt tilskudd bort i sin helhet.

Departementet vil vurdere å foreslå nasjonale regler om likeverdige lønns- og arbeidsvilkår i kommunale og ikke-kommunale barnehager når full likeverdig behandling er innfaset i statsbudsjettet.

§ 10 Tilbakebetaling

Barnehager som i løpet av året mottar høyere tilskudd enn den har krav på, skal etter vedtak fra kommunen enten tilbakebetale et tilsvarende beløp eller få trukket fra beløpet ved senere eller neste års utbetaling av tilskudd.

Til § 10:

Barnehageeier har ikke rett til å beholde tilskudd den urettmessig har mottatt når dette skyldes feil fra barnehagens side. Barnehageeier plikter å gi korrekte opplysninger. Til tross for dette kan utmålingen inneholde feil fra barnehagens side. Feil fra barnehagens side kan for eksempel være feil rapportering i henhold til forskriften § 7 eller andre forhold som skyldes feil fra barnehagens side som gjør at utmålingen av tilskudd blir feil. Feilrapportering kan eksempelvis være at barnehagen har innrapportert flere barn enn det som faktisk går i barnehagen, feil rapportering med hensyn til godkjenningen (godkjent areal osv.) eller feil rapportering av barn over og under tre år eller oppholdstid.

Det er barnehageeiers ansvar å drive virksomhetene i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. Det betyr at enhver feil fra barnehagens side som faller inn under deres ansvarsområde etter § 7 kan medføre krav om tilbakebetaling av tilskudd, der en slik feil har hatt betydning for utmålingen av tilskudd.

For mye utmålt tilskudd som skyldes feil fra barnehagens side, kan kreves tilbakebetalt selv om kommunen ikke har utført sitt ansvar som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven §§ 8, 10, 11 og 16.

Kommunen bestemmer om den vil fatte vedtak om tilbakebetaling. Kommunen bestemmer om tilskuddet skal tilbakebetales eller trekkes fra ved senere eller neste års utbetaling av tilskudd.

For mye utbetalt tilskudd som skyldes feil fra kommunens side omfattes ikke av denne bestemmelsen. For feil fra kommunens side gjelder reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) og den utlovfestede læren om *condictio indebiti*. Med *condictio indebiti* menes tilbakebetaling av et beløp som betaleren ikke var forpliktet til å betale. Spørsmålet oppstår gjerne når noen betaler ved misforståelse. Reglene er utviklet gjennom rettspraksis og det finnes ingen generell regel om at den som har betalt ved en misforståelse, har krav på å få pengene tilbake. Spørsmålet avgjøres ved en konkret rimelighetsvurdering i den enkelte sak. Vesentlige momenter er om noen av partene kunne lastes for at betalingen skjedde, og om en av partene vil bli rammet sterkere enn den andre hvis han får avgjørelsen mot seg.

§ 11 Refusjon av kostnader knyttet til barn fra andre kommuner

Kommuner som har ikke-kommunale barnehager med barn som er bosatt i en annen kommune, har rett til refusjon for kostnader til ordinær drift som ikke dekkes av foreldrebetalingen og andre offentlige tilskudd fra kommunen der barnet er bosatt. Refusjonen skal baseres på nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader og kapitalkostnader fastsatt av departementet.

Til § 11:

I henhold til barnehageloven § 7 skal barnehageeier fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen, herunder opptakskrets. Ikke-kommunale barnehager som har opptakskrets som ikke er i samsvar med kommunegrensen vil derfor kunne ha barn fra andre kommuner i barnehagen.

Rammetilskuddet til kommunen utmåles blant annet etter antall barn i barnehagealder i kommunen. Når kommunens barn benytter barnehageplass i ikke-kommunale barnehager i andre kommuner er det rimelig at barnets hjemkommune betaler for dette. Det er barnets hjemkommune som har ansvar for å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. barnehageloven § 12a, og at utbyggingsmønster og driftsformer er tilpasset brukernes ønsker og behov, jf. barnehageloven § 8 andre ledd.

Kommunen skal derfor refundere kostnader til ordinær drift for disse barna som ikke dekkes av foreldrebetaling og andre offentlige tilskudd, jf. § 3. For enkelhets skyld skal refusjonen baseres på nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader og kapitaltilskudd fastsatt av departementet, men det kan gjøres fratrekk for eventuelle andre offentlige tilskudd barnehagen mottar. Beregningen av refusjonen skal videre gjøres ut fra barnehagens andel av de nasjonale satsene.

§ 12 Klage til fylkesmannen

Eier av ikke-kommunal barnehage kan påklage kommunens vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskriften til fylkesmannen.

Til § 12:

Bestemmelsen gir eier av ikke-kommunal barnehage rett til å påklage vedtaket om tildelingen av kommunalt tilskudd til fylkesmannen. Bestemmelsen presiserer at alle vedtak fattet om den konkrete tildelingen av tilskudd til barnehagene er enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og at klageorgan er fylkesmannen.

Det følger av forvaltningsloven at klagen skal fremsettes for det forvaltningsorganet som har truffet vedtaket, dvs. at klagen skal rettes til kommunen. Kommunen plikter å vurdere saken på nytt, og gjøre de undersøkelser klagen gir grunn til. Det vil si at kommunen skal ta stilling til om den har oppfylt sin plikt etter forskriften. Dersom kommunen ikke finner grunnlag for å oppheve eller endre sitt vedtak, skal kommunen sende saken til fylkesmannen.

Fylkesmannen må i sin behandling ta stilling til om kommunen har oppfylt sin plikt etter forskriften. Kommunen og barnehageeier har plikt til å gi de opplysninger til fylkesmannen som er nødvendige for å behandle klagen. Det følger av forvaltningsloven at Fylkesmannen kan stadfeste vedtaket, oppheve og treffe nytt vedtak i saken, eller sende saken tilbake til kommunen for ny behandling.

§ 13 Endringer i forskriften

Departementet kan øke minimumsforpliktelsen i § 3 andre ledd i samsvar med gjeldende års budsjettvedtak.

Til § 13:

Departementet gis hjemmel til å øke minimumsforpliktelsen til kommunen i samsvar med gjeldende års budsjettvedtak uten at endringen forelegges Kongen i Statsråd.

§ 14 Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2011. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 19. mars 2004 nr. 539 om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd.

4. NASJONALE TILSKUDDSSATSER

De nedenstående tilskuddssatsene for drift skal benyttes av kommuner som ikke har egne tilsvarende barnehager, mens kapitaltilskuddssatsene også kan benyttes av kommuner som har egne barnehager. Satsene er utgangspunktet for beregningen i disse kommunene, jf. nærmere omtale i kapittel 3 under §§ 3, 4 og 5.

I 2012-kroner	Per time			Per heltidsplass		
	Drift, inkl. admin.	Kapital	Totalt	Drift, inkl. admin.	Kapital	Totalt
Ordinære barnehager, små barn	80,3	3,5	83,9	173 500	7 600	181 100
Ordinære barnehager, store barn	39,3	3,5	42,9	85 000	7 600	92 600
Familiebarnehager, små barn	63,9	5,6	69,5	138 000	12 000	150 000
Familiebarnehager, store barn	48,7	5,6	54,3	105 300	12 000	117 300

For åpne barnehager er det utarbeidet en felles sats for drift og kapital. Satsen er delt inn i åpen barnehageplass 6-15 timer i uka og 16 timer eller mer per uke:

Årssats i kr	6-15 t	16+ t
Åpne barnehager	13 300	22 000

5. EKSEMPLER PÅ UTREGNINGER

Eksempel på beregning av satser for tilskudd til driftskostnader etter § 4

Kommunens budsjetterte driftskostnader av egne barnehager skal danne grunnlag for beregning av tilskuddet til driftskostnader til ikke-kommunale barnehager. Eksemplet tar utgangspunkt i kommunens samlede budsjett for de kommunale barnehagene. Kommunen i dette eksempelet bruker bruttobudsjetteringsprinsippet. Ettersom tilskuddet ikke skal dekke kostnader ved særskilt tilrettelegging for barn med spesielle behov, gjøres det fratrekk for kostnader ved slike tiltak i kommunale barnehager. Merknadene til forskriften § 3 angir hvilke andre kostnader som skal holdes utenfor grunnlaget for beregning av tilskuddet til driftskostnader.

Eventuelle kapitalkostnader i kommunens barnehagebudsjett skal trekkes fra i beregningen av tilskuddet til driftskostnader siden det gis et eget tilskudd til kapitalkostnader. Videre skal eventuelle kostnader til fellesadministrasjon i barnehagebudsjettet trekkes fra siden det beregnes et påslag på fire prosent for å ta høyde for disse kostnadene. I dette eksempelet gjøres det kun fratrekk for kostnader ved særskilt tilrettelegging.

Brutto budsjetterte kostnader for kommunale barnehager i 2011	60 000 000 kr
- Budsjetterte kostnader til særskilt tilrettelegging	-5 000 000 kr
= Brutto budsjetterte driftskostnader i kommunale barnehager	55 000 000 kr

I den videre beregningen for å komme frem til tilskuddsatsen for driftskostnader etter § 4, skal kommunen gi et påslag for administrasjonskostnader på fire prosent av gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Påslaget skal beregnes ut fra brutto budsjetterte driftskostnader.

Driftskostnader og administrasjonskostnader	
Brutto budsjetterte driftskostnader	55 000 000 kr
+ Administrasjonskostnader, 4 %	+ 2 200 000 kr
Sum brutto driftskostnader og adm. kostnader	57 200 000 kr

Neste steg er fordeling av kostnadene på hhv. små og store barn. I de kommunale barnehagene går det 200 barn som er 0-3 åringer og 250 4-6 åringer. Disse fordeler seg slik etter avtalt oppholdstid:

	0-8 timer	9-16 timer	17-24 timer	25-32 timer	33-40 timer	41 timer eller mer	Totalt
0-3 år	0	5	5	20	30	140	200
4-6 år	0	0	10	20	20	200	250

For å korrigere for forskjeller i avtalt oppholdstid beregnes antall oppholdstimer ved hjelp av Statistisk sentralbyrås nøkkel for gjennomsnittlig oppholdstid.

Oppholdstid	
0-8 timer per uke=	6 timer
9-16 timer per uke=	13 timer
17-24 timer per uke=	21 timer
25-32 timer per uke=	29 timer
33-40 timer per uke=	37 timer
41 timer eller mer=	45 timer

Ved beregning av antall oppholdstimer per år i tas det utgangspunkt i at barnehagene er åpne i 48 uker (11 måneder) i året. Antall oppholdstimer per år fremkommer ved å multiplisere antall barn i hver oppholdstidskategori med nøkkelen for den aktuelle kategorien og 48. Tallene summeres så sammen. Heltidsplasser beregnes ved å dele antall oppholdstimer per år på 45 timer per uke og 48 uker i året.

Det gir følgende tall:

	Oppholdstimer per år	Heltidsplasser
0-3 år	391 680	181,33
4-6 år	505 440	234,00
Totalt	897 120	415,33

Barn 0-3 år vektes med en faktor på 1,8 for å ta høyde for at småbarnsplasser er mer kostnadskrevende enn storbarnsplasser.

Kostnadene kan med disse forutsetningene fordeles på små og store barn.

Brutto driftskostnader (inkl. adm. kostnader), barn 0-3 år	$(57\,200\,000 * 181,33 * 1,8) / (181,33 * 1,8 + 234,00) =$ 33 315 632 kroner
Brutto driftskostnader (inkl. adm. kostnader), barn 4-6 år	$(57\,200\,000 * 234,00) / (181,33 * 1,8 + 234,00) =$ 23 884 368 kroner

Siden kommunen skal ha en separat ordning for refusjon for tapte inntekter som følge av moderasjonsordninger, er det gjeldende maksimalpris som skal benyttes i beregningen av den offentlige finansieringen av de kommunale barnehagene. Basert på maksimalprisen utgjør foreldrebetalingen i de kommunale barnehagene totalt 9,5 mill. kroner, mens kostpenger utgjør 0,5 mill. kroner. Foreldrebetaling og kostpenger må også fordeles på små og store barn for å finne den offentlige finansieringen.

Foreldrebetaling og kostpenger, barn 0-3 år	$10\,000\,000 / 415,33 * 181,33 = 4\,365\,971$ kroner
Foreldrebetaling og kostpenger, barn 4-6 år	$10\,000\,000 / 415,33 * 234,00 = 5\,634\,029$ kroner

Den offentlige finansieringen av plassene fremkommer ved å trekke foreldrebetaling, kostpenger og ev. andre inntekter som ikke regnes som offentlige tilskudd til ordinær drift fra brutto driftskostnader.

Offentlig finansiering, barn 0-3 år	$33\,315\,632 - 4\,365\,971 = 28\,949\,661$ kroner
Offentlig finansiering, barn 4-6 år	$23\,884\,368 - 5\,634\,029 = 18\,250\,339$ kroner

Tilskuddssatsene for tilskudd til driftkostnader etter § 4 beregnes ved å dividere den offentlige finansieringen for hhv. barn 0-3 år og 4-6 år på antall heltidsplasser (eventuelt antall oppholdstimer per år)

	Per heltidsplass	Per oppholdstime
Tilskuddssats drift, barn 0-3 år	$(28\,949\,661 / 181,33) = 159\,649$ kroner	$(28\,949\,661 / 391\,680) = 73,91$ kroner
Tilskuddssats drift, barn 4-6 år	$(18\,250\,339 / 234,00) = 77\,993$ kroner	$(18\,250\,339 / 505\,440) = 36,11$ kroner

Eksempel på beregning av satser for tilskudd til kapitalkostnader etter § 5

Satsene for kapitaltilskuddet skal beregnes med utgangspunkt i historisk anskaffelseskost på anleggsmidlene, jf vurderingsprinsipper for anleggsmidler i § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner). En forutsetning for at kommunen kan beregne kapitaltilskudd selv, er at kommunen har oversikt over de investeringene som har vært gjort. Dersom kommunen ikke har oversikt over historisk anskaffelseskost for alle foretatte investeringer, er det mulig å foreta en ny verdivurdering av barnehagen(e). Kommunen må også inneha informasjon om eventuell momskompensasjon og investeringstilskudd. Disse ordningene reduserer investeringskostnaden og må derfor trekkes fra det opprinnelige bruttobeløpet. Barnehagelokalene skal avskrives over 40 år, mens inventar og utstyr avskrives over 10 år. Investeringsstilskuddet trekkes i sin helhet fra investeringene til lokaler, det vil si de utgiftene som skal avskrives over 40 år.

Dersom det har vært gjort anskaffelser på flere tidspunkt (aktivert i ulike år), må det beregnes kapitalkostnader separat for hver av disse anskaffelsene. Anskaffelser som ikke er balanseført, men utgiftsført i driftsregnskapet, skal ikke inngå i beregningen av tilskudd.

Her følger en eksempelberegning med en barnehage hvor det er gjort investeringer i to omganger. Disse anskaffelsene er lagt i hver sin kolonne.

		Eksempel		Avskrivninger	Renter (sats 3,2 %)
		Investering nr 1 5 år siden	Investering nr 2 2 år siden		
a	Investeringskostnad bygg (avskrives 40 år)	20 000 000	3 000 000		
b	- momskompensasjon	- 4 000 000	- 600 000		
c	- investeringstilskudd	- 500 000	0		
d	Avskrivningsgrunnlag 40 år	15 500 000	2 400 000	387 500 + 60 000 = 447 500	
e	Investeringskostnad utstyr og løst inventar (avskrives 10 år)	1 000 000	100 000		
f	- momskompensasjon	- 200 000	- 20 000		
g	Avskrivningsgrunnlag 10 år	800 000	80 000	80 000 + 8 000 = 88 000	
h	Investeringskostnad tomt	1 000 000	0		

	(avskrives ikke)				
i					
j	Rentegrunnlag (bokført verdi etter momskompensasjon og investeringstilskudd)	13 562 500 + 400 000 + 1 000 000 = 14 962 500	2 280 000 + 64 000 + 0 = 2 344 000		478 800 + 75 008 = 553 808
k	Sum kapitalkostnader			535 500	553 808
				Sum renter og avskrivninger: 1 089 308	

Vi starter med å gruppere investeringene etter hvorvidt de skal avskrives og hvor mange år de skal fordeles på. Dette gir en gruppe som skal avskrives over 40 år (rad *a*), en som skal avskrives over 10 år (*e*), og til slutt en gruppe investeringskostnader som ikke skal avskrives (*h*). For hver av gruppene trekker vi fra eventuell momskompensasjon. Hvis det har fulgt investeringstilskudd med anskaffelsen, trekkes dette fra de investeringskostnadene som skal avskrives over 40 år. Når kompensert mva og investeringstilskudd er trukket fra, har vi avskrivningsgrunnlagene (radene *d*, *g*).

De årlige avskrivningene kan så beregnes direkte fra avskrivningsgrunnlaget. Avskrivningsgrunnlaget i rad *d* deles på 40 og avskrivningsgrunnlaget i rad *g* deles på 10. Sum årlige avskrivninger blir i eksempelet $447\,500 + 88\,000 = 535\,500$.

Kalkulatoriske rentekostnader er anslåtte kostnader ved å binde opp kapital i bygninger, og beregnes uavhengig av hvordan investeringene finansieres. Rentegrunnlaget tilsvarer bokført verdi av investeringene. Den bokførte verdien er lik anskaffelseskostnaden fratrasket avskrevet beløp. For eksempel vil det av en anskaffelse som har vært avskrevet i fem år, med total avskrivningstid på 40 år, gjenstå $35/40$ av anskaffelseskostnaden, og dette tilsvarer den bokførte verdien. I eksempelet ovenfor betyr det at etter 5 år får vi fra avskrivningsgrunnlaget på 15 500 000 kroner i rad *d* en bokført verdi på $35/40 * 15\,500\,000 \text{ kr} = 13\,562\,500 \text{ kr}$. Tilsvarende må en anskaffelse med 10 års varighet, som har vært avskrevet i 2 år, stå med en bokført verdi på $8/10$ av anskaffelseskostnaden. For å komme frem til rentekostnadene må vi legge tomtekostnader til bokført verdi på bygg og inventar og utstyr.

Ved beregning av kalkulatoriske renter benyttes Husbankens 10 års fastrente per oktober 2011 på 3,1 prosent pluss 0,1 prosent påslag for gebyr og lignende. Rentesatsen blir dermed 3,2 prosent.

I beregningseksempelet blir avskrivningene på kr 535 500 og kalkulatorisk rentekostnad kr 553 808.

Kapitaltilskuddet per plass er lik samlet kapitalkostnad dividert på antall heltidsplasser i barnehagen. Antall heltidsplasser beregnes på samme måte som i eksemplet på beregning av tilskuddssatser for drift.

Eksempel på beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Det samlede offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal utgjøre samme prosentandel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Tilskuddet skal (fra august 2011) utgjøre minimum 91 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.

For å vite hva den enkelte ikke-kommunale barnehage skal ha i tilskudd i for eksempel 2011 eller 2012 må kommunen først finne ut hva barnehagen mottok i tilskudd året før (dvs. i 2010 eller 2011) og hvor mye dette utgjorde i prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottok i offentlig finansiering.

I dette eksempelet brukes de satsene som ble beregnet i eksemplet på beregning av tilskuddssatser for driftskostnader, og de nasjonale satsene for kapitaltilskudd i 2011. Samme framgangsmåte benyttes dersom kommunen velger å benytte kapitalkostnadene i egne barnehager som grunnlag for å utmåle kapitaltilskudd.

Ordinære ikke-kommunale barnehager

Kommunen har tre ordinære ikke-kommunale barnehager, barnehage A, B og C.

Barnehage A

Mottok minimumstilskuddet i 2010 (85 prosent fram til 1. august og 88 prosent fra 1. august). Barnehagen har dermed krav på minimumstilskuddet på 88 prosent fra 1. januar 2011 og 91 prosent fra 1. august 2011. Dette eksempelet viser beregning av minimumsforpliktelsen på 91 prosent som trådte i kraft fra 1. august 2011.

	Tilskudd per heltidsplass	Tilskudd per oppholdstime
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 0-3 år	$159\,649 * 0,91 = 145\,280$ kroner	$73,91 * 0,91 = 67,26$ kroner
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 4-6 år	$77\,993 * 0,91 = 70\,974$ kroner	$36,11 * 0,91 = 32,86$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 0-3 år	$7\,800 * 0,91 = 7\,098$ kroner	$3,60 * 0,91 = 3,28$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 4-6 år	$7\,800 * 0,91 = 7\,098$ kroner	$3,60 * 0,91 = 3,28$ kroner

Barnehage B

Mottok kostnadsdekning utover minimumsnivået i 2010. Barnehagen har dermed krav på samme andel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som i 2010 ettersom det var høyere enn minimumsnivået. Kommunen må først beregne hva tilskuddet utgjorde i prosent av den offentlige finansieringen av kommunale barnehager i 2010. Denne beregningen kan for eksempel gjøres ut fra tall i regnearkmodellen for 2010.

Barnehage B mottok i 2011 6,1 mill. kroner i statlig driftstilskudd og 1,3 mill. kroner i kommunalt tilskudd, totalt 7,4 mill. kroner i offentlig tilskudd. Barnehagen produserte 46 752 oppholdstimer for barn 0-3 år og 152 832 oppholdstimer for barn 4-6 år. Offentlig finansiering per oppholdstime i kommunale barnehager var i 2010 72,31 kroner for barn 0-3 år og 30,44 kroner for barn 4-6 år. Disse tallene kan hentes fra regnearkmodellen for 2010 hvis kommunen har brukt den. Dersom barnehage B hadde fått maksimalt tilskudd i 2010 (100 prosent av gjennomsnittlig offentlig tilskudd til kommunale barnehager), ville den fått 8,03 mill. kroner ($46\,752 * 72,31 + 152\,832 * 30,44$). Barnehagens andel av den gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager i 2011 var 92 prosent (7,4

mill./8,03 mill.*100). Barnehage B har dermed krav på 92 prosent av det de tilsvarende kommunale barnehagene i kommunen i gjennomsnitt får i offentlig finansiering i 2011.

De gir følgende tilskudd per heltidsplass/oppholdstime:

	Tilskudd per heltidsplass	Tilskudd per oppholdstime
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 0-3 år	$159\,649 \cdot 0,92 = 146\,877$ kroner	$73,91 \cdot 0,92 = 68,00$ kroner
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 4-6 år	$77\,993 \cdot 0,92 = 71\,753$ kroner	$36,11 \cdot 0,92 = 33,22$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 0-3 år	$7\,800 \cdot 0,92 = 7\,176$ kroner	$3,60 \cdot 0,92 = 3,31$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 4-6 år	$7\,800 \cdot 0,92 = 7\,176$ kroner	$3,60 \cdot 0,92 = 3,31$ kroner

Barnehage C

Barnehage C er en ny privat barnehage med oppstart 1. januar 2011. Forutsatt at barnehagen er godkjent av kommunen har den fra 1. august 2011 iht. forskriften krav på kostnadsdekning mellom 91 og 100 prosent av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig finansiering. Barnehagens budsjett for 2011 danner grunnlag for å beregne tilskuddsnivået. Basert på budsjettet er barnehagens tilskuddsbehov (kostnader minus foreldrebetaling og andre offentlige tilskudd) 75,00 kroner per oppholdstime for barn 0-3 år og 37,00 kroner per oppholdstime for barn 4-6 år, dvs. høyere enn den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av de kommunale barnehagene i kommunen. Barnehagen har på denne bakgrunn dermed krav på maksimaltilskuddet for drift og kapital (til sammen 100 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering).

Barnehage C får følgende tilskudd per heltidsplass/oppholdstime:

	Tilskudd per heltidsplass	Tilskudd per oppholdstime
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 0-3 år	$159\,649 \cdot 1 = 159\,649$ kroner	$73,91 \cdot 1 = 73,91$ kroner
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 4-6 år	$77\,993 \cdot 1 = 77\,993$ kroner	$36,11 \cdot 1 = 36,11$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 0-3 år	$7\,800 \cdot 1 = 7\,800$ kroner	$3,60 \cdot 1 = 3,60$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 4-6 år	$7\,800 \cdot 1 = 7\,800$ kroner	$3,60 \cdot 1 = 3,60$ kroner

Familiebarnehager

Det er én privat familiebarnehage i kommunen. Hvis kommunen ikke har egne familiebarnehager, skal kommunen benytte de nasjonale gjennomsnittssatsene. Den private familiebarnehagen har fra 1. august 2011 krav på minimum 91 prosent av de nasjonale tilskuddssatsene. Det gir følgende tilskudd per heltidsplass:

	Tilskudd per heltidsplass	Tilskudd per oppholdstime
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 0-3 år	$136\,500 \cdot 0,91 = 124\,215$ kroner	$63,2 \cdot 0,91 = 57,51$ kroner
Tilskudd til drift og administrasjon, barn 4-6 år	$104\,000 \cdot 0,91 = 94\,640$ kroner	$48,1 \cdot 0,91 = 43,77$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 0-3 år	$11\,700 \cdot 0,91 = 10\,647$ kroner	$5,4 \cdot 0,91 = 4,91$ kroner
Tilskudd til kapital, barn 4-6 år	$11\,700 \cdot 0,91 = 10\,647$ kroner	$5,4 \cdot 0,91 = 4,91$ kroner

Åpne barnehager

Kommunen har én åpen barnehage som drives av en privat aktør. Det er ingen åpne barnehager som drives av kommunen. Kommunen skal dermed benytte de nasjonale satsene

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	10/2013	31.01.2013

Kostnader ved gratis barnehageplass i Tana

Rådmannens forslag til vedtak

Med hensyn til de store kostnadene gratis barnehageplass vil medføre, vil ikke Tana kommune utrede nærmere et slikt tiltak.

Saksopplysninger

Tana kommunestyre vedtok enstemmig på møte 18.12.2012 i sak 95/2012 *Budsjett 2013 og Økonomiplan 2013/2016* å be administrasjonen utrede kostnader for gratis barnehage i kommunen, dette for å rekruttere flere barnehagefamilier i kommunen.

Vedtaket må ses på bakgrunn av de små fødselskullene i kommunen de siste årene.

Årskullet 2012 er på bare 19 barn, og det er antatt at disse barna vil fordele seg slik når det gjelder skolevalg i 2018:

Austertana skole: 2

Boftsa skole: 2

Seida skole: 3

Deanu sámeskuvla: 9

Sirma skole: 1

Tana Montessoriskole: 2

At barnetallet i kommunen går såpass mye ned, vil i første omgang få store konsekvenser for barnehagene og skolene våre, men vil selvsagt også på sikt ramme hele samfunnet vårt.

Det er derfor ønskelig å få flere barn til kommunen.

Kommunestyret ser ut til anta at gratis barnehageplass kan være et virkemiddel i så henseende. For 2013 er det budsjettet med kr 1,714 millioner i foreldrebetaling for de 4 kommunale barnehagene. Kostpenger er her ikke medregnet. Dersom bare kommunens barnehager skulle innføre gratis foreldrebetaling, ville dette skape en uheldig konkurransevridding i forhold til de private barnehagene. Det vil derfor være aktuelt for kommunen å betale foreldrebetalingen i de private barnehagene også. For 2013 er foreldrebetalingen i de private barnehagene anslått til kr 0,982 millioner. Uansett vil kommunen måtte betale de private barnehagene mer tilskudd, dette fordi prisen pr kommunal plass vil øke dramatisk. For 2013 ville tilskuddet til private barnehager måtte økes med kr 0,867 millioner.

De årlige kostnadene med gratis barnehageplass vil derfor utgjøre minst kr 2,58 millioner.

Vurdering

Det er dårlig dokumentert at gratis barnehageplass vil føre til at barnetallet vil øke. Det beste middelet til å øke befolkningstallet er å opprette flere arbeidsplasser. Dersom kommunen skulle innføre gratis barnehageplass, ville de årlige kostnadene ved dette utgjøre hele kr 2,58 millioner, noe som vil føre til at det må foretas betydelige innsparinger på drifta, som igjen vil føre til færre arbeidsplasser. Tiltaket med gratis barnehageplass vil måtte gå over mange år, og det vil da være et formidabelt beløp som til sammen vil gå til å dekke dette tiltaket. For dette beløpet kan en tenke seg andre tiltak som vil ha langt større effekt for befolkningstallet enn gratis barnehageplass.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	11/2013	31.01.2013

Kjøredisper til skoler og barnehager

Rådmannens forslag til vedtak

Skoler og barnehager gis ikke anledning til å søke dispensasjon fra forskrift om motorisert ferdsel.

Saksopplysninger

Rådmannen har gitt skoler og barnehager beskjed om de ikke lenger har anledning til å søke dispensasjon fra forskrift om motorisert ferdsel, dette for at det er viktig at disse institusjonene står fram som et godt eksempel.

Deanu sámeskuvla har klaget på denne praksisen, og rådmannen finner det derfor riktig å legge dette fram som en prinsipiell sak for OKU.

Vurdering

Selv om utmarka er en viktig læringsarena for skoler og barnehager, er det ikke slik at man er avhengig av kjøredisper for å komme seg ut i naturen. Kommunen har et godt utvalg av åpne løyper. Det er også viktig at barn og unge er fysisk aktive, og der bør ikke være slik at de skal være avhengig av transport for å kunne ta i bruk naturen som læringsarena.

PS 12/2013 Referatsaker/Orienteringer

RS 1/2013 Rapport ungdomsrådet høsten 2012

RS 2/2013 Miniseminar

RS 3/2013 Klage på adressetildeling: Løvlia 5

RS 4/2013 Klage veinavn - Påklager etter vedtak i oppvekst- og kulturutvalget 07.02.12

RS 5/2013 OKU-rapport 2012

RS 6/2013 Tilskudd - arrangement Samefolketsdag 2013

RS 7/2013 Navnsetting av gater og veier: Informasjonsbrosjyre fra Språkrådet 2012

RS 8/2013 Orienteringer til OKU 31.01.13

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	13/2013	31.01.2013

Tiltaksplan tospråklighetsarbeid 2013

Vedlegg

- 1 Tiltaksplan 2013 i henhold til samarbeidsavtale - Tana kommune

Rådmannens forslag til vedtak

Oppvekst og kulturutvalget vedtar tiltaksplan tospråklighetsarbeid 2013

Saksopplysninger

I henhold til de nye kravene fra Sametinget skal det utarbeides årlige tiltaksplaner for tospråklighetsarbeidet. Tiltaksplanen skal oversendes Sametinget 01,01, hvert år. Denne endringen ble gjort med virkning fra og med i år. Tidligere har fristen vært Mai i søknadsåret. Det ble satt ned et utvalg bestående av Solbjørg Ravna, Juhán Niillas Wigelius og Håvald Hansen (SEG)

Vurdering

Forslaget til aktivitetsplan har noen økonomiske føringer, spesielt ifht. permisjoner.

Tiltaksplan 2013 for ____Tana____kommune

4. artikkel: Basis og betjeningsdelen

Strategier i samarbeidsavtalen	Tiltak	Målgruppe	Mål	Ansvarlig/hvem gjennomfører
Pkt. 1: Kommunikasjon og informasjon. I følge Samelovens språkregler § 3-2, skal informasjon og annonseringer være på norsk og samisk	Alle kunngjøringer og annonser, både på kommunens hjemmesider og de som sendes til avisene er både på norsk og samisk. Stillingsannonser og annen informasjon fra kommunen oversettes til samisk. Brev på samisk blir besvart på samisk.	Kommunens innbyggere og andre.	Synliggjøre samisk. Gi samisktalende mulighet til å bruke samisk i kontakt med kommunen.	Informasjons- og serviceavdelingen i Tana kommune.
Pkt. 2: Profilerings og synliggjøring. Samelovens § 1-5 slår fast at samisk og norsk er likeverdige språk, og at de skal være likestilte etter bestemmelsene i samelovens kapittel 3. Dette skal så langt det er mulig synliggjøres i alle kommunale virksomheter.	Kommunens sentralbord er tospråklig. Møtene tolkes. - KST-møter - Hovedutvalgsmøter - Foreldremøter - Folkemøter Innkjøp av flere hodetelefoner til eksisterende tolkeanlegg. Oppsetting av samiske stedsnavnskilt der det samiske navnet brukes. Nettsider både på samisk og norsk. Betjene innbyggerne på samisk både muntlig og skriftlig.	Kommunens innbyggere. Kommunens politikere, foreldre og innbyggere. Først og fremst innbyggere, men også andre. Brukere av kommunens tjenester.	Samisktalende skal kunne bruke samisk i kontakt med kommunen og de skal kunne bruke samisk på møtene. Synliggjøre samisk språk. Løfte verdien av samisk språk.	Informasjons- og serviceavdelingen i Tana kommune. Utviklingsavdelingen i Tana kommune.

	Kommunale kontorer og bygninger skiltes på samisk. Lage samisk kalender. Tana kalenderen Innkjøp av skjønnlitteratur, lærebøker, faglitteratur, tidsskrifter og CD'er.	Primært kommunens innbyggere, men også andre.	Gi mulighet til kommunens innbyggere og ansatte til å lese samisk og høre samisk språk.	Informasjons- og serviceavdelingen i Tana kommune. Biblioteket i Tana.
Pkt. 3: Kompetanseutvikling i samisk språk i ____ kommune. ____ kommune er etter Samelovens språkregler § 3-7 forpliktet til å legge forholdene til rette slik at ansatte får permisjon med lønn for å lære samisk.	Tilby kommunalt ansatte permisjon med lønn for å studere samisk og mulighet til å delta på språkkurs i arbeidstiden. Tilby stipend til samisktalende lærer- og førskolelærerstudenter.	Kommunalt ansatte som ikke behersker, eller bare delvis behersker samisk språk. Kommunens samisktalende studenter.	Øke antall samisktalende ansatte i kommunen. Forbedre samisk-kunnskapene til de ansatte som behersker språket til en viss grad. Motivere studenter.	Utviklingsavdelingen i Tana kommune. Tana kommune i samarbeid med Tana samiske språksenter. Oppvekst- og kulturutvalget i Tana kommune.
Pkt. 4: Individuelle kirkelige tjenester. Etter Samelovens språkregler § 3-6 har enhver rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.	Tilby kommunens innbyggere individuelle kirkelige tjenester på samisk, som f.eks. dåp og vigsel. Gudstjenester tolkes til samisk.	Menigheten.	Samisktalende skal kunne bruke samisk i kontakt med kirken og skal få høre Guds ord på samisk.	Tana menighet Tana kommune

Pkt. 6 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialektoren. Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.	Tilby kommunens innbyggere helsetjenester på samisk. Tilbud om tolk til brukere av helsetjenestene.	Kommunens innbyggere. Brukere av helse- tjenestene.	Sikre at samisktalende skal kunne bruke samisk i kontakt med kommunens helsetjeneste.	Helse- og omsorgsutvalget i Tana kommune. Hjelpetjenesten Tana sykeavdeling Tana omsorgssone

5. artikkel: Utviklingsdelen

<i>Eventuell strategi i samarbeidsavtalen</i>	<i>Tiltak i samarbeidsavtalen eller handlingsplanen</i>	<i>Målgruppe</i>	<i>Mål/Hensikt</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Ansvarlig/hvem gjennomfører</i>
Flere barn til skolene og barnehagene der samisk er 1. språk. Flere barn til skolene og barnehagene der samisk er 2. språk. Foreldre skal få informasjon om barnas rettigheter til å få samiskopplæring i barnehagen og på skolen, og få informasjon om tospråklig oppvekst.	Etablere en tospråklig pedagogstilling for barnehagene og skolene.	Barn som kommer fra 1-språklige hjem (samiske), barn som kommer fra 2-språklige hjem og barn som kommer fra norskspråklige hjem.	Heve barnas samiskspråklige kompetanse og styrke barnas samiske identitet.	<u>500.000,- (ifr. Tana kommunes budsjettbehov for 2013)</u>	Oppvekst- og kulturutvalget i Tana kommune.

Skape arenaer for samisk språk på fritiden for barn og unge i Tana.	Etablere språkøvingsarenaer hvor barn og unge kan møtes på fritiden.	Samisktalende barn og unge i kommunen.	Stimulere til bruk av samisk språk blant barn og unge i Tana kommune. Styrke den samiske identiteten.	<u>300.000,-</u> (jfr. Tana kommunes budsjettbehov for 2013)	Oppvekst- og kulturutvalget i Tana kommune. Utviklingsavdelingen i Tana kommune i samarbeid med Tana samiske språksenter.
Det skal tildeles prosjektmidler til samiske språkprosjekter. Kommunen gir info om midlene og lyser ut midler. Bruken av prosjektmidlene skal rapporteres til kommunen.	Fortsette "Ovttas-prosjektet"	Samisktalende barn og unge i kommunen og barn og ungdom i Utsjok kommune.	Utvikle det samiske samfunnet positivt ved at barn og ungdom i Tanadalen deltar i felles samisk kulturundervisning på tvers av landegrensene.		Tana samiske språksenter og Sirma skole.
Samisk språk og kultur skal brukes spesielt i arbeid med ungdom og ungdomsarrangement.	Etablere samisk barneteater.	Samisktalende barn og unge i kommunen.	Tilby barna samisk teaterundervisning og gi mulighet til å bruke samisk under kulturarrangementer på fritiden.	<u>1.000.000</u>	Tana kulturskole